

World Health Organization
FRAMEWORK CONVENTION ON
TOBACCO CONTROL

Dünya Sağlık Örgütü

TÜTÜN KONTROLÜ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ

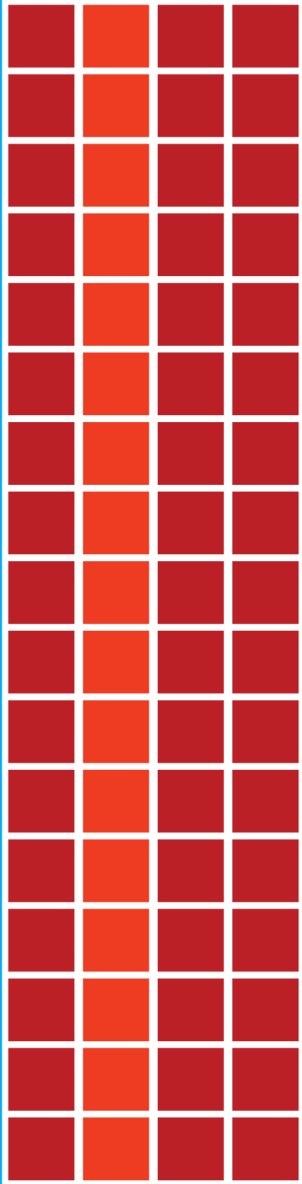
VE

GUIDELINES FOR IMPLEMENTATION

Article 5.3; Article 8; Article 11; Article 13

UYGULAMA İÇİN KILAVUZ İLKELER

Madde 5.3; Madde 8; Madde 11; Madde 13

Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu

Ankara, 2010

World Health Organization
FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL
Dünya Sağlık Örgütü
TÜTÜN KONTROLÜ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ

VE

GUIDELINES FOR IMPLEMENTATION
Article 5.3; Article 8; Article 11; Article 13
UYGULAMA İÇİN KILAVUZ İLKELER
Madde 5.3; Madde 8; Madde 11; Madde 13

Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu
Tütün ve Alkol Kontrolü Daire Başkanlığı
Yayın No: 1

T.C. TÜTÜN VE ALKOL PİYASASI DÜZENLEME KURUMU
Tütün ve Alkol Kontrolü Daire Başkanlığı
Yayın No: 1

ISBN : 978-605-5445-00-3

Çeviri: OZ Tercüme Danışmanlık Bilişim Eğitim Tic. Ltd. şti

Çeviri Redaksiyon Komitesi:

Fatih Mustafa ÖZYEşİL-TAPDK Tütün ve Alkol Kontrolü Daire Başkanı
Galip Hasan GRN-TAPDK Başkanlık Müşaviri
Gökalp KIRCA ÇELİK- TAPDK Tütün ve Alkol Kontrolü Daire Başkanlığı Uzmanı
Cengiz HASPOLAT-TAPDK Tütün ve Alkol Kontrolü Daire Başkanlığı Uzmanı
Sebahattin KUş- TAPDK Tütün ve Alkol Kontrolü Daire Başkanlığı Uzmanı

Yayına Hazırlayan:

Sebahattin KUş- TAPDK Tütün ve Alkol Kontrolü Daire Başkanlığı Uzmanı

© TAPDK Tütün ve Alkol Piyasası Düzenleme Kurumu, 2010

Bu kitabın ilk bölümü olan “Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi”nin orijinal nüshası, Dünya Sağlık rgt tarafından **“WHO Framework Convention on Tobacco Control”** adlı orijinal metnin 2003, 2004 ve 2005 yıllarında İngilizce dilinde yayınlanan kitaptır. Türkçe tercümesi için ise 25/11/2004 tarihli ve 25681 sayılı Resmi Gazetede yayınlanan Türkçe metin esas alınmıştır.

Kitabın ikinci bölümü olan “Uygulama İçin Kılavuz İlkeler”in orijinal nüshası ise Dünya Sağlık rgt tarafından **“Guidelines for Implementation Article 5.3; Article 8; Article11; Article13”** adı ile 2009 yılında İngilizce dilinde yayınlanan kitaptır. Türkçe tercümesini (Madde 8 hariç) yukarıda belirtilen Çevirmen, evirinin gözden geçirilmesi ise yukarıda belirtilen eviri Redaksiyon Komitesi tarafından yapılmıştır.

© Dünya Sağlık rgt, 2009

Baskı: Gökoğlu Matbaacılık San. ve Tic. Ltd. şti.

Güvenlik Cd. Defne Sk. No:4/D A.Ayrancı-ANKARA

Sertifika No: 18649.

Kasım 2010 tarihinde basılmıştır.

Bu kitaba www.tapdk.gov.tr web adresinden de ulaşılabilmektedir.

ÖNSÖZ

Tütün ve alkol piyasalarının düzenlenmesi ve denetlenmesi amacıyla kurulmuş olan Kurumumuzun misyonu; uzun yıllar kamu tekeli altında yönetilmiş olan, ülke ekonomisi ve kamu sağlığı açısından stratejik önemde, duyarlı kamusal alan olarak görülen ve eksik rekabet kurallarının işlediği söz konusu piyasaların, önemli sosyal değerlerin korunması suretiyle regülasyonu fonksiyonunu icra etmektir.

Bu misyon ve yasalarla Kuruma yüklenen kamu sosyal sorumluluğu çerçevesinde; piyasa faaliyetlerinin salt kâr odaklı işlemesine neden olan unsurlar ile alkol ve tütün tüketimini teşvik eden unsurları önleyerek, toplumsal iyilik hali korumak ve geliştirmek suretiyle alkol ve tütün kullanımının neden olduğu yıkıcı sağlık, sosyal, çevresel ve ekonomik zararlarının yaygınlık ve derinliğini azaltmak için ülke çapında sürdürülebilir, kapsamlı ve kanıta dayalı etkili plan ve stratejiler geliştirmek ve uygulamak konusunda yüksek duyarlılık içinde hareket edilmesi esastır.

2008 yılı Mayıs ayında yayımlanan yasa değişikliği ile Kurumumuzun girdiği yeni süreçte, tütün ve alkol kontrolüne yönelik işlevleri artırılmıştır. Tütün ve Alkol Kontrolü Daire Başkanlığının ihdas edilmesi de bu çerçevede değerlendirilmektedir. Bu yeni süreç, iyi yönetim alanındaki esasların göz önüne alınmasının yanı sıra, dünyadaki gelişmelere de paralel ve uyumludur. Özellikle, Dünya Sağlık Örgütü'nün, kurulduğu günden bu yana ilk ve tek uluslararası anlaşma düzeyine taşıdığı tütün kontrolü düzenlemeleri, ülkemizde hassasiyetle hayata geçirilmeye başlanmış, bu alanda dünyanın öncü ülkeleri arasına girilmiştir. Kurumumuz da bu anlayışa uygun duruşunu sağlamlaştırmış, hatta bu alandaki yapılanmamız ve çalışmalarımız DSÖ tarafından "en iyi uygulama" örneği olarak diğer ülkelere tavsiye edilmiştir.

Bugün itibarıyla 171 ülkenin taraf olduğu DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesine (TKÇS) yönelik çalışmalar arasında, Sözleşmenin çok kapsamlı ve önemli maddelerinin uygulanmasında taraf ülkelere yol gösterici kılavuz ilkeler belirlemek amacıyla kurulan Uluslararası Çalışma Gruplarının çalışmaları büyük önem taşımaktadır.

Bu güne kadar TKÇS'nin dört maddesi ile ilgili çalışmalar tamamlanmış ve bunlara ilişkin kılavuz ilkeler taraf ülkelerce oybirliğiyle kabul edilmiştir. Bunlar, tütün endüstrisinin ticari ve diğer kazanılmış haklarına yönelik olarak halk sağlığı politikalarının korunması (Madde 5.3); tütün dumanına maruz kalmaktan korunma (Madde 8); tütün ürünlerinin paketlenmesi ve etiketlenmesi (Madde 11); ve tütün reklamı, promosyonu ve sponsorluğu (Madde 13) hakkındadır.

Kılavuz ilkelerde, Taraflarca gerçekleştirilen uygulamanın farklı boyutlarına ilişkin görüşleri, deneyimleri, başarıları ve karşılaştıkları güçlükler yer almaktadır. Bu kılavuz ilkelerle ayrıca hükümetlerin anlaşmanın uygulama sürecinde yararlanabilecekleri iyi uygulamaların ve standartların yansıtılması ve teşvik edilmesi amaçlanmaktadır.

Kılavuz ilkeler, Taraflar Konferansının oluşturduğu hükümetler arası çalışma gruplarındaki taraf temsilcilerinin, yorumlama süreci sırasında Taraflardan alınan diğer girdiler ve Taraflar Konferansında Konferans gözlemcisi olarak yetkilendirilmiş olan hükümetler arası ve sivil toplum örgütlerinin görüşmeleri ve davet edilen uzmanların çalışmaları ile hazırlanmıştır. Bu kapsamlı istişari süreç ve Taraflar arasında varılan uzlaşmanın sonucu olarak bu kurallar, Çerçeve Sözleşmesinin uygulanmasında geniş çapta değerli bir araç olarak kabul edilmiştir.

TKÇS'nin dört önemli maddesine ilişkin olarak kabul edilen Kılavuz İlkeler, TKÇS Yazmanlığı (Convention Secretariat) tarafından yayımlanmış bulunmaktadır. Söz konusu yayım Daire Başkanlığımızca tercüme ettirilmiş olup, akabinde yapılan redaksiyon çalışması sonucunda gerek Kurumumuz gerek diğer ilgili kurum ve kuruluşların çalışmalarında yararlanılmak üzere nihai şekline kavuşturulmuştur.

Tütün tüketiminin ve tütün dumanına maruz kalmanın yol açtığı yıkıcı sağlık, sosyal, çevresel ve ekonomik sorunlara karşı mücadele etmek ve tütün kontrolünü sağlamak amacıyla imzalanan TKÇS'nin, ülkemizde en etkin şekilde hayata geçirilebilmesi ve bu suretle vatandaşlarımızın ve gelecek nesillerimizin tütün tüketiminden ve tütün dumanına maruz kalmaktan korunmasına, toplum sağlığı ve esenliğinin geliştirilmesi ve korunmasına katkıda bulunulması amacıyla ve Kurumumuzun 4733 sayılı Kanununun 3/d maddesinde somut olarak belirlenen "sosyal regülasyon" görev ve yetkisi kapsamında yürütülen çalışmalarda söz konusu Kılavuz İlkelerden yararlanılması büyük önem arz etmektedir.

Daire Başkanlığımızca nihai haline kavuşturulan bu çalışmanın, tütün kontrolüne yönelik olarak ülke çapında sürdürülebilir, etkin, uygun, kapsamlı ve kanıta dayalı plan, strateji ve uygulamalar geliştirmesinde Kurumumuza ve ilgili kurum ve kuruluşlara yürütülen çalışmalarda yararlanılması amacıyla hazırlanmış olup, benzer nitelikte diğer çalışmaların da tüm paydaşların istifadelerine sunulması gayretlerimiz büyük bir ıstiyakla devam edecektir.

Bu vesile ile çalışmada emeği geçen Galip Hasan GÖRÜN, Cengiz HASPOLAT, Gökalp KIRCA ÇELİK ve Sebahattin KUŞ'a şahsım ve Kurumum adına tebrik ve teşekkürlerimi sunarım.

Fatih Mustafa ÖZYEŞİL
Tütün ve Alkol Kontrolü Daire Başkanı

İÇİNDEKİLER

ÖNSÖZ.....	iii
İÇİNDEKİLER.....	v
DSÖ TÛTÛN KONTROLÛ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ.....	1
UYGULAMA İÇİN KILAVUZ İLKELER (Madde 5.3, 8, 11 ve 13).....	49
Madde 5.3 - TÛTÛN KONTROLÛ İLE İLGİLİ HALK SAĞLIĞI POLİTİKALARININ TÛTÛN ENDÛSTRİSİNİN TİCARİ VE DİĞER ÇIKARLARINDAN KORUNMASI.....	51
Madde 8 - TÛTÛN DUMANINA MARUZ KALMAKTAN KORUNMA.....	81
Madde 11 - TÛTÛN MAMULLERİNİN PAKETLENMESİ VE ETİKETLENMESİ.....	105
Madde 13 - TÛTÛN REKLÂM, PROMOSYON VE SPONSORLUĞU	135

**WHO
FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL**

**DSÖ
TÜTÜN KONTROLÜ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ**

WHO
FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL
DSÖ
TÜTÜN KONTROLÜ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ

Preamble

Önsöz

The Parties to this Convention,
İşbu Sözleşme'nin tarafları,

Determined to give priority to their right to protect public health,
Halk sağlığını koruma haklarına öncelik verme kararlılığını taşıyarak,

Recognizing that the spread of the tobacco epidemic is a global problem with serious consequences for public health that calls for the widest possible international cooperation and the participation of all countries in an effective, appropriate and comprehensive international response,

Tütün salgınının yayılmasının, halk sağlığı için ciddi sonuçları olan ve etkin, uygun ve kapsamlı bir uluslararası tepki verilmesinde mümkün olan en geniş uluslararası işbirliğini ve tüm ülkelerin katılımını gerektiren küresel bir sorun olduğunu kabul ederek,

Reflecting the concern of the international community about the devastating worldwide health, social, economic and environmental consequences of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke,

Uluslararası toplumun, tütün tüketiminin ve tütün dumanına maruz kalmanın, dünya çapında tahrip edici sağlık, sosyal, ekonomik ve çevresel sonuçları ile ilgili kaygılarını yansıtarak,

Seriously concerned about the increase in the worldwide consumption and production of cigarettes and other tobacco products, particularly in developing countries, as well as about the burden this places on families, on the poor, and on national health systems,

Bütün dünyada, özellikle de gelişmekte olan ülkelerde sigara ve diğer tütün mamullerinin tüketim ve üretimindeki artıştan ve bu durumun, aileler, yoksullar ve ulusal sağlık sistemleri üzerine getirdiği yükten ciddi kaygılar duyarak,

Recognizing that scientific evidence has unequivocally established that tobacco consumption and exposure to tobacco smoke cause death, disease and disability, and that there is a time lag between the exposure to smoking and the other uses of tobacco products and the onset of tobacco-related diseases,

Bilimsel kanıtların, tütün tüketiminin ve tütün dumanına maruz kalmanın ölüme, hastalıklara ve sakatlıklara neden olduğunu ve sigara ve diğer tütün mamullerine maruz kalma ile tüteğe bağlı hastalıkların ortaya çıkması arasında belli bir zaman aralığı olduğunu kesin olarak gösterdiğini kabul ederek,

Recognizing also that cigarettes and some other products containing tobacco are highly engineered so as to create and maintain dependence, and that many of the compounds they contain and the smoke they produce are pharmacologically active, toxic, mutagenic and carcinogenic, and that tobacco dependence is separately classified as a disorder in major international classifications of diseases,

Ayrıca, yüksek düzeyde işlenmiş olan sigara ve tütün içeren diğer bazı ürünlerin bağımlılığa ve bu bağımlılığın devam etmesine yol açtığını ve bunların içerdikleri bileşiklerin çoğunun ve oluşturdukları dumanın, farmakolojik olarak aktif, toksik, mutajenik ve kanserojen olduğu, ayrıca tütün bağımlılığının belli başlı uluslararası hastalık sınıflandırmalarında ayrı bir hastalık olarak sınıflandırıldığını kabul ederek,

Acknowledging that there is clear scientific evidence that prenatal exposure to tobacco smoke causes adverse health and developmental conditions for children,

Doğum öncesi dönemde tütün dumanına maruz kalmanın, çocuğun sağlığına ve gelişimine olumsuz etkilerde bulunacağı ile ilgili açık bilimsel veriler olduğunu teyit ederek,

Deeply concerned about the escalation in smoking and other forms of tobacco consumption by children and adolescents worldwide, particularly smoking at increasingly early ages,

Bütün dünyada çocukların ve ergenlerin sigara ve diğer tütün ürünlerini kullanmalarındaki, özellikle giderek erken yaşlarda sigara içilmesindeki artıştan derin kaygı duyarak,

Alarmed by the increase in smoking and other forms of tobacco consumption by women and young girls worldwide and keeping in mind the need for full participation of women at all levels of policy-making and implementation and the need for gender-specific tobacco control strategies,

Bütün dünyada kadınlar ve genç kızların sigara ve diğer tütün ürünlerini tüketimindeki artıştan endişe ederek ve kadınların politika belirlenmesi ve uygulanmasının tüm basamaklarına katılmalarının ve cinsiyete özgü tütün kontrolü stratejilerinin gerekliliğini göz önünde bulundurarak,

Deeply concerned about the high levels of smoking and other forms of tobacco consumption by indigenous peoples,

Yerli halklardaki sigara ve diğer tütün ürünlerinin yüksek kullanım düzeylerinden derin kaygı duyarak,

Seriously concerned about the impact of all forms of advertising, promotion and sponsorship aimed at encouraging the use of tobacco products,

Tütün ürünlerinin kullanımının özendirilmesine yönelik her türlü reklam, tanıtım ve sponsorlukla ilgili ciddi kaygılar duyarak,

Recognizing that cooperative action is necessary to eliminate all forms of illicit trade in cigarettes and other tobacco products, including smuggling, illicit manufacturing and counterfeiting,

Sigara ve diğer tütün ürünlerinin kaçakçılık, yasa dışı imalat ve sahte üretim gibi her türlü kanunsuz ticaretinin önlenmesinde ortak hareket etmenin gerekliliğini kabul ederek,

Acknowledging that tobacco control at all levels and particularly in developing countries and in countries with economies in transition requires sufficient financial and technical resources commensurate with the current and projected need for tobacco control activities, **Özellikle gelişmekte olan ülkelerin ve ekonomileri geçiş sürecinde olan ülkelerin, her düzeyde tütün kontrolü için, mevcut ve tasarlanan tütün kontrolü faaliyetlerine bağlı olarak yeterli mali ve teknik kaynağa ihtiyaç duyduklarını kabul ederek,**

Recognizing the need to develop appropriate mechanisms to address the long-term social and economic implications of successful tobacco demand reduction strategies, **Başarılı tütün talebini azaltma stratejilerinin uzun vadeli sosyal ve ekonomik etkilerine hitap edecek uygun mekanizmaların geliştirilmesi gereğini kabul ederek,**

Mindful of the social and economic difficulties that tobacco control programmes may engender in the medium and long term in some developing countries and countries with economies in transition, and recognizing their need for technical and financial assistance in the context of nationally developed strategies for sustainable development, **Bazı gelişmekte olan ve ekonomileri geçiş sürecinde olan ülkelerde tütün kontrol programlarının orta ve uzun vadede doğurabileceği sosyal ve ekonomik zorlukları göz önünde tutarak ve bu ülkelerin sürdürülebilir kalkınma için ulusal olarak geliştirilmiş stratejiler bağlamında teknik ve finansal desteğe olan ihtiyaçlarını kabul ederek,**

Conscious of the valuable work being conducted by many States on tobacco control and commending the leadership of the World Health Organization as well as the efforts of other organizations and bodies of the United Nations system and other international and regional intergovernmental organizations in developing measures on tobacco control, **Tütün kontrolü ile ilgili olarak bir çok devlet tarafından yürütülen değerli çalışmaların bilincinde olarak ve tütün kontrolü alanında önlemlerin geliştirilmesinde Dünya Sağlık Örgütü'nün liderliğini ve Birleşmiş Milletler sisteminin diğer kuruluş ve organları ile diğer uluslararası ve hükümetler arası bölgesel örgütlerin çabalarını takdir ederek,**

Emphasizing the special contribution of nongovernmental organizations and other members of civil society not affiliated with the tobacco industry, including health professional bodies, women's, youth, environmental and consumer groups, and academic and health care institutions, to tobacco control efforts nationally and internationally and the vital importance of their participation in national and international tobacco control efforts, **Sivil toplum örgütlerinin ve profesyonel sağlık kurumları, kadınlar, gençler, çevre ve tüketici grupları, akademik kuruluşlar ve sağlık kuruluşları gibi tütün endüstrisi ile bağlantısı olmayan diğer sivil topluluk üyelerinin tütün kontrolünde ulusal ve uluslararası alandaki özel katkılarını ve bu faaliyetlere katılımlarının hayati önemini vurgulayarak,**

Recognizing the need to be alert to any efforts by the tobacco industry to undermine or subvert tobacco control efforts and the need to be informed of activities of the tobacco industry that have a negative impact on tobacco control efforts, **Tütün endüstrisinin, tütün kontrolündeki çabaları bozma ve yıpratma girişimlerine karşı tetikte olunması gerektiğini ve tütün endüstrisinin tütün kontrolü çabalarında olumsuz etkilere neden olabilecek faaliyetlerinden haberdar olunması gerektiğini kabul ederek,**

Recalling Article 12 of the International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights, adopted by the United Nations General Assembly on 16 December 1966, which states that it is the right of everyone to the enjoyment of the highest attainable standard of physical and mental health,

Herkesin ulaşılabilir en yüksek fiziksel ve ruhsal sağlık standartlarında yaşama hakkını belirten, 16 Aralık 1966 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nca kabul edilen, Uluslararası Ekonomik, Sosyal ve Kültürel Haklar Sözleşmesi'nin 12. maddesine atıfta bulunarak,

Recalling also the preamble to the Constitution of the World Health Organization, which states that the enjoyment of the highest attainable standard of health is one of the fundamental rights of every human being without distinction of race, religion, political belief, economic or social condition,

Ulaşılabilir en yüksek sağlık standartlarında yaşamının, ırk, din, siyasi görüş, ekonomik ve sosyal durumu ne olursa olsun her insanın temel haklarından biri olduğunu belirten Dünya Sağlık Örgütü Anayasasının önsözüne ayrıca atıfta bulunarak,

Determined to promote measures of tobacco control based on current and relevant scientific, technical and economic considerations,

Mevcut bilimsel, teknik ve ekonomik değerlendirmelerin ışığında tütün kontrolü önlemlerinin geliştirilmesine kararlı olarak,

Recalling that the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, adopted by the United Nations General Assembly on 18 December 1979, provides that States Parties to that Convention shall take appropriate measures to eliminate discrimination against women in the field of health care,

18 Aralık 1979 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda kabul edilen Kadınlara karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesi Sözleşmesinin, Sözleşmeye taraf devletlerin sağlık alanında kadınlara karşı ayrımcılık yapılmasını önleyecek uygun önlemleri almalarını gerektirdiğini hatırlatarak,

Recalling further that the Convention on the Rights of the Child, adopted by the United Nations General Assembly on 20 November 1989, provides that States Parties to that Convention recognize the right of the child to the enjoyment of the highest attainable standard of health,

20 Kasım 1989 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nda kabul edilen Çocuk Hakları Sözleşmesinin, Sözleşmeye taraf olan devletlerin çocukların mümkün olan en yüksek sağlık standartlarında yaşama haklarını tanımaları gerektiğini ayrıca belirterek,

Have agreed, as follows:

Aşağıda belirtilen konularda anlaşmaya varmışlardır:

PART I:
INTRODUCTION
BÖLÜM 1:
GİRİŞ

Article 1
Use Of Terms
Madde 1
Tanımlamalar

For the purposes of this Convention:
İşbu Sözleşme'nin amaçları bakımından:

(a) "illicit trade" means any practice or conduct prohibited by law and which relates to production, shipment, receipt, possession, distribution, sale or purchase including any practice or conduct intended to facilitate such activity;

(a) "yasa dışı ticaret", üretim, yükleme ve taşıma, alım, mülkiyet, dağıtım, satış veya satın alma ve bunları kolaylaştıracak her türlü girişimle ilgili olarak yasalarca yasaklanmış uygulama veya davranışı tanımlamaktadır;

(b) "regional economic integration organization" means an organization that is composed of several sovereign states, and to which its Member States have transferred competence over a range of matters, including the authority to make decisions binding on its Member States in respect of those matters;¹

(b) "bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu", üye ülkeleri bağlayıcı kararlar almak dahil bir dizi konuda üye ülkelerin yetkilerini devrettiği, birkaç egemen devletten oluşan organizasyonu tanımlamaktadır;

(c) "tobacco advertising and promotion" means any form of commercial communication, recommendation or action with the aim, effect or likely effect of promoting a tobacco product or tobacco use either directly or indirectly;

(c) "tütün reklamı ve promosyonu", bir tütün ürününü veya tütün kullanımını özendirmeyi doğrudan veya dolaylı yoldan sağlamak amacıyla yapılan her türlü ticari iletişimi, tavsiyeyi veya eylemi ifade etmektedir;

(d) "tobacco control" means a range of supply, demand and harm reduction strategies that aim to improve the health of a population by eliminating or reducing their consumption of tobacco products and exposure to tobacco smoke;

(d) "tütün kontrolü", toplumun tütün ürünleri tüketimini ve tütün dumanına maruz kalmasını önleyerek veya azaltarak sağlık düzeylerini yükseltmeyi amaçlayan, arz, talep ve zararı azaltma stratejileridir;

¹ Where appropriate, national will refer equally to regional economic integration organizations.

(e) "tobacco industry" means tobacco manufacturers, wholesale distributors and importers of tobacco products;

(e) "tütün endüstrisi", tütün üreticileri, toptan dağıtımçıları ve ithalatçıları anlamına gelmektedir;

(f) "tobacco products" means products entirely or partly made of the leaf tobacco as raw material which are manufactured to be used for smoking, sucking, chewing or snuffing;

(f) "tütün ürünü", tütürme, emme, çiğneme ya da buruna çekerek kullanılmak üzere üretilmiş, ham madde olarak tamamen veya kısmen tütün yaprağından imal edilmiş maddeyi tanımlamaktadır;

(g) "tobacco sponsorship" means any form of contribution to any event, activity or individual with the aim, effect or likely effect of promoting a tobacco product or tobacco use either directly or indirectly;

(g) "tütün sponsorluğu", bir tütün ürünü veya tütün kullanımının doğrudan veya dolaylı yoldan tanıtımı amacı, etkisi veya benzer etkisi taşıyan her türlü olay, faaliyet ya da bireye katkıda bulunmak anlamına gelir.

Article 2

Relationship between this Convention and other agreements and legal instruments

Madde 2

Bu sözleşme ile diğer anlaşma ve yasal belgeler arasındaki ilişki

1. In order to better protect human health, Parties are encouraged to implement measures beyond those required by this Convention and its protocols, and nothing in these instruments shall prevent a Party from imposing stricter requirements that are consistent with their provisions and are in accordance with international law.

1. Taraflar, insan sağlığının daha iyi korunabilmesi için, işbu Sözleşme'nin ve protokollerinin gerektirdiklerinin ötesinde tedbirler almaya teşvik edilmektedir ve bu belgelerdeki maddeler, bir tarafın, kendi düzenlemeleri doğrultusunda ve uluslararası hukuka uygun olarak daha sıkı şartlar getirmelerine engel teşkil etmemektedir.

2. The provisions of the Convention and its protocols shall in no way affect the right of Parties to enter into bilateral or multilateral agreements, including regional or subregional agreements, on issues relevant or additional to the Convention and its protocols, provided that such agreements are compatible with their obligations under the Convention and its protocols. The Parties concerned shall communicate such agreements to the Conference of the Parties through the Secretariat.

2. Sözleşme'nin ve protokollerinin şartları, tarafların, Sözleşme ve protokolleriyle ilgili konularda, Sözleşme ve protokolleriyle getirilen yükümlülüklerle uygun olmak koşuluyla, bölgesel ve alt-bölgesel anlaşmalar da dahil olmak üzere, iki taraflı ya da çok taraflı anlaşmalara girme haklarını hiçbir şekilde etkilemez. İlgili taraflar, bu tür anlaşmaları Sekreteryaya aracılığıyla Taraflar Konferansı'na bildireceklerdir.

**PART II:
OBJECTIVE, GUIDING PRINCIPLES AND
GENERAL OBLIGATIONS**

**BÖLÜM 2:
AMAÇ, REHBER İLKELER VE
GENEL YÜKÜMLÜLÜKLER**

Article 3

Objective

Madde 3

Amaç

The objective of this Convention and its protocols is to protect present and future generations from the devastating health, social, environmental and economic consequences of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke by providing a framework for tobacco control measures to be implemented by the Parties at the national, regional and international levels in order to reduce continually and substantially the prevalence of tobacco use and exposure to tobacco smoke.

İşbu Sözleşme'nin ve protokollerinin amacı, tütün kullanımı ve tütün dumanına maruz kalmanın yaygınlığını sürekli ve özlü bir şekilde azaltmak için, Tarafların ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeylerde uygulayacakları bir tütün kontrol önlemleri çerçevesi sağlamak suretiyle, mevcut ve gelecek nesilleri, tütün tüketimi ve tütün dumanına maruz kalmanın yıkıcı sağlık, sosyal, çevresel ve ekonomik sonuçlarından korumaktır.

Article 4

Guiding principles

Madde 4

Rehber ilkeler

To achieve the objective of this Convention and its protocols and to implement its provisions, the Parties shall be guided, inter alia, by the principles set out below:

İşbu Sözleşme'nin ve protokollerinin amacına ulaşmak ve şartlarını yerine getirmek için Taraflar, diğerleri arasında, aşağıda belirtilen ilkeler doğrultusunda hareket edeceklerdir:

1. Every person should be informed of the health consequences, addictive nature and mortal threat posed by tobacco consumption and exposure to tobacco smoke and effective legislative, executive, administrative or other measures should be contemplated at the appropriate governmental level to protect all persons from exposure to tobacco smoke.

1. Her birey, tütün tüketimi ve tütün dumanına maruz kalmanın neden olduğu sağlık sorunları, bağımlılık ve hayati tehlikeler konusunda bilgilendirilmeli ve bireylerin tütün dumanına maruz kalmalarını önlemek için ilgili hükümet birimlerince etkin yasal, icrai, idari ve diğer önlemler planlanmalıdır.

2. Strong political commitment is necessary to develop and support, at the national, regional and international levels, comprehensive multisectoral measures and coordinated responses, taking into consideration:

2. Ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde, kapsamlı çok sektörlü önlemlerin ve eşgüdümlü tepkilerin geliştirilmesi ve desteklenmesi için, aşağıdaki hususlar göz önünde bulundurularak, güçlü siyasi taahhütlerde bulunulması gerekmektedir:

(a) the need to take measures to protect all persons from exposure to tobacco smoke;

(a) Tüm bireyleri tütün dumanına maruz kalmaktan korumak için önlem alınması gerekliliği;

(b) the need to take measures to prevent the initiation, to promote and support cessation, and to decrease the consumption of tobacco products in any form;

(b) Her türlü tütün ürünü bakımından; başlamayı önleyici, bırakmayı kolaylaştırıcı ve destekleyici, tüketimi azaltıcı önlemler alınması gerekliliği;

(c) the need to take measures to promote the participation of indigenous individuals and communities in the development, implementation and evaluation of tobacco control programmes that are socially and culturally appropriate to their needs and perspectives; and

(c) Yerli bireylerin ve toplulukların, sosyal ve kültürel açıdan ihtiyaç ve görüşlerine uygun tütün kontrol programlarının geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesi faaliyetlerine katılmalarını teşvik edici önlemler alınması gerekliliği;

(d) the need to take measures to address gender-specific risks when developing tobacco control strategies.

(d) Tütün kontrolü stratejileri geliştirilirken, cinsiyete özgü risklere hitap edilmesini sağlayacak önlemler alınması gerekliliği.

3. International cooperation, particularly transfer of technology, knowledge and financial assistance and provision of related expertise, to establish and implement effective tobacco control programmes, taking into consideration local culture, as well as social, economic, political and legal factors, is an important part of the Convention.

3. Etkili tütün kontrol programlarının oluşturulması ve uygulanması amacıyla, yerel kültürel, sosyal, ekonomik, siyasi ve yasal faktörler göz önüne alınarak, özellikle teknoloji transferi, bilgi ve finansal yardım ve uzman desteği sağlanması konularında uluslararası işbirliği, Sözleşme'nin önemli bir parçasıdır.

4. Comprehensive multisectoral measures and responses to reduce consumption of all tobacco products at the national, regional and international levels are essential so as to prevent, in accordance with public health principles, the incidence of diseases, premature disability and mortality due to tobacco consumption and exposure to tobacco smoke.

4. Her türlü tütün ürününün tüketiminin ulusal, bölgesel ve uluslararası düzeyde azaltılmasındaki kapsamlı çok sektörlü önlemler; halk sağlığı ilkeleri doğrultusunda, tütün tüketimi ve tütün dumanına maruz kalmaya bağlı hastalıklardan, erken ölüm ve sakatlıklardan korunmak açısından vazgeçilmezdir.

5. Issues relating to liability, as determined by each Party within its jurisdiction, are an important part of comprehensive tobacco control.

5. Tarafların, kendi kanunları çerçevesinde belirlenen yükümlülükleriyle ilgili konular, kapsamlı tütün kontrolünün önemli bir parçasıdır.

6. The importance of technical and financial assistance to aid the economic transition of tobacco growers and workers whose livelihoods are seriously affected as a consequence of tobacco control programmes in developing country Parties, as well as Parties with economies in transition, should be recognized and addressed in the context of nationally developed strategies for sustainable development.

6. Gelişmekte olan ve ekonomileri geçiş sürecinde olan ülkelerdeki tütün kontrol programlarının bir sonucu olarak geçimleri olumsuz etkilenen tütün yetiştiricilerine ve işçilerine teknik ve mali destek sağlanmasının önemi kabul edilmeli ve ulusal olarak geliştirilen sürdürülebilir kalkınma stratejileri kapsamında ele alınmalıdır.

7. The participation of civil society is essential in achieving the objective of the Convention and its protocols.

7. Sözleşme ve protokollerinin amacına ulaşılmasında sivil toplumun katılımı büyük önem arz etmektedir.

Article 5

General obligations

Madde 5

Genel yükümlülükler

1. Each Party shall develop, implement, periodically update and review comprehensive multisectoral national tobacco control strategies, plans and programmes in accordance with this Convention and the protocols to which it is a Party.

1. Her bir Taraf, işbu Sözleşme ve protokollerine uygun şekilde kapsamlı, çok sektörlü ulusal tütün kontrolü stratejilerini, plan ve programlarını geliştirmeli, uygulamalı, bu programları düzenli olarak gözden geçirmeli ve yenilemelidir.

2. Towards this end, each Party shall, in accordance with its capabilities:

2. Bu amaçlara ulaşmak için her bir Taraf, imkanları elverdiğince:

(a) establish or reinforce and finance a national coordinating mechanism or focal points for tobacco control; and

(a) tütün kontrolü için ulusal bir koordinasyon mekanizması veya odak noktaları kuracak ya da geliştirecek ve finanse edecektir;

(b) adopt and implement effective legislative, executive, administrative and/or other measures and cooperate, as appropriate, with other Parties in developing appropriate policies for preventing and reducing tobacco consumption, nicotine addiction and exposure to tobacco smoke.

(b) tütün tüketimini, nikotin bağımlılığını ve tütün dumanına maruz kalmayı önlemeye ve azaltmaya yönelik uygun politikalar geliştirmede, etkin yasal, icrai, idari ve/veya diğer önlemleri alacak, uygulayacak ve gerektiğinde diğer Taraflarla işbirliğinde bulunacaktır;

3. In setting and implementing their public health policies with respect to tobacco control, Parties shall act to protect these policies from commercial and other vested interests of the tobacco industry in accordance with national law.

3. Taraflar, tütün kontrolü ile ilgili halk sağlığı politikaları geliştirilmesinde ve uygulanmasında, ulusal kanunlar doğrultusunda, bu politikaları tütün endüstrisinin ticari ve diğer çıkar çevrelerinden koruyacaklardır.

4. The Parties shall cooperate in the formulation of proposed measures, procedures and guidelines for the implementation of the Convention and the protocols to which they are Parties.

4. Taraflar, taraf oldukları işbu Sözleşme ve protokollerinin uygulanabilmesi için, önerilen önlem, yöntem ve ilkelerin oluşturulmasında işbirliği yapacaklardır.

5. The Parties shall cooperate, as appropriate, with competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies to achieve the objectives of the Convention and the protocols to which they are Parties.

5. Taraflar, gerektiğinde, taraf oldukları işbu Sözleşme ve protokollerin amacına ulaşması için uzman uluslararası ve bölgesel kuruluşlarla ve diğer kurumlarla işbirliği yapacaklardır.

6. The Parties shall, within means and resources at their disposal, cooperate to raise financial resources for effective implementation of the Convention through bilateral and multilateral funding mechanisms.

6. Taraflar, işbu Sözleşme'nin etkili biçimde uygulanması için, iki taraflı veya çok taraflı finansal mekanizmalarla, kullanımlarındaki para ve kaynakları doğrultusunda, finansal kaynakları artırmak için işbirliği yapacaklardır.

**PART III:
MEASURES RELATING TO THE REDUCTION
OF DEMAND FOR TOBACCO**

**BÖLÜM III:
TÜTÜNE TALEBİ AZALTMAYA
YÖNELİK ÖNLEMLER**

Article 6

Price and tax measures to reduce the demand for tobacco

Madde 6

Tütüne talebin azaltılması için fiyat ve vergi önlemleri

1.The Parties recognize that price and tax measures are an effective and important means of reducing tobacco consumption by various segments of the population, in particular young persons.

1. Taraflar, fiyat ve vergi önlemlerinin başta gençler olmak üzere toplumun çeşitli kesitlerinde tütün kullanımının azaltılmasında etkin ve önemli araçlar olduğunu kabul ederler.

2.Without prejudice to the sovereign right of the Parties to determine and establish their taxation policies, each Party should take account of its national health objectives concerning tobacco control and adopt or maintain, as appropriate, measures which may include:

2. Tarafların kendi vergilendirme politikalarını belirleme ve oluşturma hakkına hâlel getirmeksizin, her bir Taraf tütün kontrolüyle ilgili ulusal sağlık hedeflerini göz önünde bulundurmalı ve gerekirse, aşağıdaki önlemleri almalı veya sürdürmelidir:

(a) implementing tax policies and, where appropriate, price policies, on tobacco products so as to contribute to the health objectives aimed at reducing tobacco consumption; and

(a) Tütün tüketiminin azaltılmasına yönelik sağlık hedefleri doğrultusunda tütün ürünlerine vergi ve gerektiğinde fiyat politikaları uygulanması,

(b) prohibiting or restricting, as appropriate, sales to and/or importations by international travellers of tax- and duty-free tobacco products.

(b) Uluslararası seyahat eden yolculara tütün ürünlerinin vergisiz ve gümrüksüz satışının ve/veya ithalatının, gerekirse, yasaklanması veya sınırlandırılması.

3.The Parties shall provide rates of taxation for tobacco products and trends in tobacco consumption in their periodic reports to the Conference of the Parties, in accordance with Article 21.

3. Taraflar, 21. madde uyarınca, tütün ürünleri için vergilendirme oranlarını ve tütün tüketimi eğilimlerini periyodik raporlarla Taraflar Konferansına bildireceklerdir.

Article 7

Non-price measures to reduce the demand for tobacco

Madde 7

Tütüne talebi azaltmada fiyat dışı önlemler

The Parties recognize that comprehensive non-price measures are an effective and important means of reducing tobacco consumption. Each Party shall adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures necessary to implement its obligations pursuant to Articles 8 to 13 and shall cooperate, as appropriate, with each other directly or through competent international bodies with a view to their implementation. The Conference of the Parties shall propose appropriate guidelines for the implementation of the provisions of these Articles.

Taraflar, kapsamlı fiyat dışı önlemlerin tütün tüketiminin azaltılmasında etkili ve önemli bir araç olduğunu kabul ederler. Her bir Taraf, 8. ve 13. maddelerle üstlendikleri yükümlülüklerini yerine getirmek için etkili yasal, icrai, idari ve diğer önlemleri alacak ve uygulayacaklardır ve bu önlemlerin uygulanması amacıyla, gerektiğinde, birbirleriyle, doğrudan veya uluslararası uzmanlık kuruluşları aracılığıyla işbirliği yapacaklardır. Taraflar Konferansı, bu madde hükümlerinin hayata geçirilmesi için uygun rehber ilkeler önerecektir.

Article 8

Protection from exposure to tobacco smoke

Madde 8

Tütün dumanından korunma

1. Parties recognize that scientific evidence has unequivocally established that exposure to tobacco smoke causes death, disease and disability.

1. Taraflar, bilimsel kanıtların tütün dumanına maruz kalmanın ölüm, hastalık ve sakatlıklara neden olduğunun kuşkuyla yer bırakmayacak biçimde kanıtladığını kabul ederler.

2. Each Party shall adopt and implement in areas of existing national jurisdiction as determined by national law and actively promote at other jurisdictional levels the adoption and implementation of effective legislative, executive, administrative and/or other measures, providing for protection from exposure to tobacco smoke in indoor workplaces, public transport, indoor public places and, as appropriate, other public places.

2. Her bir Taraf, kapalı iş yerlerinde, toplu taşıma araçlarında, kapalı kamu alanlarında ve gerektiğinde, kamuya açık diğer yerlerde tütün dumanına maruz kalmayı engellemek için, ulusal yasalarla belirlenen mevcut resmi yetki alanlarında, etkin yasal, icrai, idari ve/veya diğer önlemleri alacak ve uygulayacak ve bu önlemlerin, yetkisine giren diğer düzeylerde de kabulü ve uygulanmasını etkin bir şekilde teşvik edecektir.

Article 9

Regulation of the contents of tobacco products

Madde 9

Tütün ürünlerinin içerikleri ile ilgili düzenleme

The Conference of the Parties, in consultation with competent international bodies, shall propose guidelines for testing and measuring the contents and emissions of tobacco products, and for the regulation of these contents and emissions. Each Party shall, where approved by competent national authorities, adopt and implement effective legislative, executive and administrative or other measures for such testing and measuring, and for such regulation.

Taraflar Konferansı, uluslararası uzmanlık kuruluşlarıyla danışarak, tütün ürünlerinin içerikleri ve yaydıklarını ölçmek ve test etmek ve bunları düzenlemek için rehber ilkeler önerecektir. Her bir Taraf, ulusal uzmanlık kurumlarınca onaylandığında, bu tür düzenlemeler, ölçümler ve testler için etkin yasal, icrai, idari ve diğer önlemleri alacak ve uygulayacaklardır.

Article 10

Regulation of tobacco product disclosures

Madde 10

Tütün ürünlerinin ifşası ile ilgili düzenleme

Each Party shall, in accordance with its national law, adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures requiring manufacturers and importers of tobacco products to disclose to governmental authorities information about the contents and emissions of tobacco products. Each Party shall further adopt and implement effective measures for public disclosure of information about the toxic constituents of the tobacco products and the emissions that they may produce.

Her bir Taraf, ulusal kanunlar doğrultusunda, tütün üreticileri ve ithalatçılarının tütün ürünlerinin içerikleri ve yaydıklarıyla ilgili bilgiyi hükümet birimlerine bildirmelerini sağlayacak etkili yasal, icrai, idari ve diğer önlemleri alacak ve uygulayacaklardır. Her bir Taraf, ayrıca, tütün ürünlerinin zehirli öğeleri ve yaydıklarıyla ilgili bilgilerin kamu oyuna duyurulması için etkin önlemler alacak ve uygulayacaklardır.

Article 11

Packaging and labelling of tobacco products

Madde 11

Tütün ürünlerinin paketlenmesi ve etiketlenmesi

1. Each Party shall, within a period of three years after entry into force of this Convention for that Party, adopt and implement, in accordance with its national law, effective measures to ensure that:

1. Her bir Taraf, kendisi açısından işbu Sözleşme'nin yürürlüğe girmesinden sonraki üç yıllık bir süre içinde, kendi ulusal kanunları doğrultusunda, aşağıdakilerin gerçekleştirilmesi için etkili önlemler alacak ve uygulayacaktır;

(a) tobacco product packaging and labelling do not promote a tobacco product by any means that are false, misleading, deceptive or likely to create an erroneous impression about its characteristics, health effects, hazards or emissions, including any term, descriptor, trademark, figurative or any other sign that directly or indirectly creates the false impression that a particular tobacco product is less harmful than other tobacco products. These may include terms such as "low tar", "light", "ultra-light", or "mild"; and

(a) Tütün ürünlerinin paketlenmesi veya etiketlenmesinde, bir tütün ürününün özellikleri, sağlığa etkileri, tehlikeleri ve emisyonları ile ilgili yanlış, aldatıcı, yanıltıcı veya hatalı izlenim oluşturacak ve belirli bir tütün ürününün, doğrudan veya dolaylı olarak, diğer tütün ürünlerinden daha az zararlı olduğu izlenimini uyandıracak, "düşük katranlı", "hafif, "ultra-hafif" ya da "yumuşak" vb. gibi bir tanım, ticari marka, figür veya başka işaret kullanılamaz.

(b) each unit packet and package of tobacco products and any outside packaging and labelling of such products also carry health warnings describing the harmful effects of tobacco use, and may include other appropriate messages. These warnings and messages:

(b) Tütün ürünlerinin her bir paket ve ambalajında ve bu ürünlerin dış paketlenme ve etiketlerinde tütün kullanımının zararlı etkilerini anlatan ve diğer uygun mesajları veren sağlık uyarıları olmalıdır. Bu uyarılar ve mesajlar:

(i) shall be approved by the competent national authority,

(i) Yetkili ulusal otoritelerce onaylanmalıdır,

(ii) shall be rotating,

(ii) Dönüşümlü olarak kullanılmalıdır,

(iii) shall be large, clear, visible and legible,

(iii) Büyük, açık, görülebilir ve okunabilir olmalıdır,

(iv) should be 50% or more of the principal display areas but shall be no less than 30% of the principal display areas,

(iv) Görünebilir alanın %50 veya daha fazlasında olabilir ancak %30'dan az olmamalıdır.

(v) may be in the form of or include pictures or pictograms.

(v) Resimler ya da şekiller halinde olabilir veya bunları içerebilir.

2. Each unit packet and package of tobacco products and any outside packaging and labelling of such products shall, in addition to the warnings specified in paragraph 1(b) of this Article , contain information on relevant constituents and emissions of tobacco products as defined by national authorities.

2. Her bir tütün ürünü paketi ve ambalajında ve bu ürünlerin dış paketlenme ve ambalajı üzerinde bu maddenin 1 (b) paragrafında belirtilen uyarılara ilaveten, tütün ürününün ulusal otoritelerce belirlenmiş, içeriği ve emisyonlarıyla ilgili bilgiler yer alacaktır.

3. Each Party shall require that the warnings and other textual information specified in paragraphs 1(b) and paragraph 2 of this Article will appear on each unit packet and package of tobacco products and any outside packaging and labelling of such products in its principal language or languages.

3. Her bir Taraf, bu maddenin 1 (b) ve 2. paragraflarında belirlenen uyarıların ve diğer yazılı bilgilerin her bir tütün ürünü paketi ve ambalajında ve bu ürünlerin dış ambalaj ve etiketleri üzerinde kendi resmi dili veya dillerinde yer almasını sağlayacaktır.

4. For the purposes of this Article, the term “outside packaging and labelling” in relation to tobacco products applies to any packaging and labelling used in the retail sale of the product.

4.İşbu maddenin amaçları bakımından, tütün ürünlerine ilişkin "dış paketlenme ve etiketlenme" terimi, ürünün perakende satışında kullanılan paketlenme ve etiketlenmeyi kapsamaktadır.

Article 12

Education, communication, training and public awareness

Madde 12

Öğretim, iletişim, eğitim ve toplumsal bilinç

Each Party shall promote and strengthen public awareness of tobacco control issues, using all available communication tools, as appropriate. Towards this end, each Party shall adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures to promote:

Her bir Taraf, mevcut tüm iletişim araçlarını kullanarak, tütün kontrolü konularında toplumsal duyarlılığı sağlayacak ve güçlendirecektir. Bu amaçla her bir Taraf, aşağıdaki hususları geliştirmek için etkili yasal, icrai, idari ve diğer önlemleri alacak ve uygulayacaktır:

(a) broad access to effective and comprehensive educational and public awareness programmes on the health risks including the addictive characteristics of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke;

(a) Tütün tüketiminin ve tütün dumanına maruz kalmanın bağımlılık yapıcı özelliklerini de içeren sağlık riskleriyle ilgili, etkili ve kapsamlı, eğitici ve toplumda duyarlılık oluşturuvcu programlara yaygın erişim;

(b) public awareness about the health risks of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke, and about the benefits of the cessation of tobacco use and tobacco-free lifestyles as specified in Article 14.2;

(b) Tütün tüketiminin ve tütün dumanına maruz kalmanın yarattığı sağlık riskleri ve Madde 14.2'de belirtildiği üzere tütün kullanımının bırakılması ve sigarasız yaşam tarzlarının faydaları konusunda toplumun bilinçlendirilmesi;

(c) public access, in accordance with national law, to a wide range of information on the tobacco industry as relevant to the objective of this Convention;

(c) Ulusal kanunlar doğrultusunda, işbu Sözleşme'nin amaçlarıyla ilgili olan tütün endüstrisi hakkında ayrıntılı bilgilere toplumun erişmesi;

(d) effective and appropriate training or sensitization and awareness programmes on tobacco control addressed to persons such as health workers, community workers, social workers, media professionals, educators, decision-makers, administrators and other concerned persons;

(d) Sağlık çalışanları, kamu işçileri, sosyal hizmet görevlileri, medya çalışanları, eğitimciler, karar vericiler, yöneticiler ve ilgili diğer kişilere yönelik tütün kontrolü konusunda etkili ve uygun eğitim veya duyarlılık kazandırma ve bilinçlendirme programları;

(e) awareness and participation of public and private agencies and nongovernmental organizations not affiliated with the tobacco industry in developing and implementing intersectoral programmes and strategies for tobacco control; and

(e) Tütün kontrolü için sektörler arası program ve stratejilerin geliştirilmesi ve uygulanmasına tütün endüstrisiyle bağlantısı olmayan kamu ve özel kuruluşlar ile sivil toplum kuruluşlarının katılımları ve bunların bilinçlendirilmeleri;

(f) public awareness of and access to information regarding the adverse health, economic, and environmental consequences of tobacco production and consumption.

(f) Halkın tütün üretimi ve tüketiminin sağlığa, ekonomiye ve çevreye olan olumsuz etkileri hakkında bilinçlenmesi ve bu konudaki bilgilere erişimi.

Article 13

Tobacco advertising, promotion and sponsorship

Madde 13

Tütün reklamı, promosyonu ve sponsorluğu

1. Parties recognize that a comprehensive ban on advertising, promotion and sponsorship would reduce the consumption of tobacco products.

1. Taraflar, reklam, promosyon ve sponsorlukla ilgili kapsamlı yasakların, tütün ürünlerinin tüketimini azalttığını kabul ederler.

2.Each Party shall, in accordance with its constitution or constitutional principles, undertake a comprehensive ban of all tobacco advertising, promotion and sponsorship. This shall include, subject to the legal environment and technical means available to that Party, a comprehensive ban on cross-border advertising, promotion and sponsorship originating from its territory. In this respect, within the period of five years after entry into force of this Convention for that Party, each Party shall undertake appropriate legislative, executive, administrative and/or other measures and report accordingly in conformity with Article 21.

2. Her bir Taraf, anayasalarına veya anayasal ilkelerine uygun olarak, tütünle ilgili her türlü reklam, promosyon ve sponsorluğa karşı kapsamlı yasaklar getireceklerdir. Bu yasaklara, Taraf devlette mevcut yasal çevresel ve teknik imkanlar çerçevesinde, kendi topraklarından kaynaklanan sınır ötesi reklam, promosyon ve sponsorluk da dahil olacaktır. Bu bağlamda, iş bu Sözleşme'nin o Taraf açısından yürürlüğe girmesinden itibaren beş yıl içinde her bir Taraf uygun yasal, icrai, idari ve/veya diğer önlemleri alacak ve önlemler hakkında 21. maddede belirtildiği üzere bilgi verecektir.

3. A Party that is not in a position to undertake a comprehensive ban due to its constitution or constitutional principles shall apply restrictions on all tobacco advertising, promotion and sponsorship. This shall include, subject to the legal environment and technical means available to that Party, restrictions or a comprehensive ban on advertising, promotion and sponsorship originating from its territory with cross-border effects. In this respect, each Party shall undertake appropriate legislative, executive, administrative and/or other measures and report accordingly in conformity with Article 21.

3. Anayasası veya anayasal ilkeleri nedeniyle kapsamlı bir yasaklama getiremeyecek durumda olan bir Taraf, tüm tütün reklamı, promosyonu ve sponsorluklarına kısıtlamalar getireceklerdir. Bunlar, taraf devlette mevcut yasal çevresel ve teknik imkanlar çerçevesinde, kendi topraklarından kaynaklanan ve sınır ötesi etkileri olan reklam, promosyon ve sponsorluğa sınırlamaları veya kapsamlı yasakları içerecektir. Bu bağlamda, her bir Taraf, uygun yasal, icrai, idari ve/veya diğer önlemleri alacak ve önlemler hakkında 21. maddeye uygun olarak bilgi verecektir.

4.As a minimum, and in accordance with its constitution or constitutional principles, each Party shall:

4. Her bir Taraf, anayasası veya anayasal ilkeleri çerçevesinde, en azından aşağıdaki hususları yerine getirecektir:

(a) prohibit all forms of tobacco advertising, promotion and sponsorship that promote a tobacco product by any means that are false, misleading or deceptive or likely to create an erroneous impression about its characteristics, health effects, hazards or emissions;

(a) Her türlü tütün ürününün özellikleri, sağlığa etkileri, tehlikeleri ve emisyonları ile ilgili hatalı, yanlış bilgilendirici ve yanıltıcı veya hatalı bir izlenim bırakabilecek şekilde tanıtıcı reklam, promosyon ve sponsorluğun yasaklanması,

(b) require that health or other appropriate warnings or messages accompany all tobacco advertising and, as appropriate, promotion and sponsorship;

(b) Tütün ürünleriyle ilgili her türlü reklama ve gerekirse, promosyon ve sponsorluğa sağlıkla ilgili ve diğer uyarıların ve mesajların eklenmesi koşulunun aranması,

(c) restrict the use of direct or indirect incentives that encourage the purchase of tobacco products by the public;

(c) Tütün ürünlerinin halk tarafından alınmasını özendirerek doğrudan ya da dolaylı teşvik edici unsurların kullanımının sınırlandırılması,

(d) require, if it does not have a comprehensive ban, the disclosure to relevant governmental authorities of expenditures by the tobacco industry on advertising, promotion and sponsorship not yet prohibited. Those authorities may decide to make those figures available, subject to national law, to the public and to the Conference of the Parties, pursuant to Article 21;

(d) Kapsamlı bir yasak konulamıyorsa, tütün endüstrisinin henüz yasaklanmamış reklam, promosyon ve sponsorlukla ilgili masraflarının ilgili hükümet kurumlarına bildirilmesi koşulunun aranması. Bu yetkili kurumlar, ulusal yasalar uyarınca, söz konusu harcamaların kamuoyuna ve 21. madde gereğince Taraflar Konferansı'na sunulmasına karar verebilirler.

(e) undertake a comprehensive ban or, in the case of a Party that is not in a position to undertake a comprehensive ban due to its constitution or constitutional principles, restrict tobacco advertising, promotion and sponsorship on radio, television, print media and, as appropriate, other media, such as the internet, within a period of five years; and

(e) Kapsamlı yasakların getirilmesinin sağlanması ya da, anayasa veya anayasal ilkeler nedeniyle kapsamlı bir yasaklama getiremeyecek durumda olunması halinde, beş yıl içinde radyo, televizyon, yazılı medya ve gerekirse, internet gibi diğer ortamlarda tütün reklam, promosyon ve sponsorluğunun kısıtlanması,

(f) prohibit, or in the case of a Party that is not in a position to prohibit due to its constitution or constitutional principles restrict, tobacco sponsorship of international events, activities and/or participants therein.

(f) Uluslararası olaylarda, faaliyetlerde ve/veya bu tür faaliyetlere katılanlara tütün sponsorluğunun yasaklanması ya da, anayasa veya anayasal ilkeler nedeniyle kapsamlı bir yasaklama getiremeyecek durumda olunması halinde, kısıtlanması.

5. Parties are encouraged to implement measures beyond the obligations set out in paragraph 4.

5. Taraflar 4. fıkrada belirtilen yükümlülüklerin ötesinde önlemler almaya teşvik edilmektedir.

6. Parties shall cooperate in the development of technologies and other means necessary to facilitate the elimination of cross-border advertising.

6. Taraflar, sınır ötesi reklamcılığın önlenmesi için gerekli teknolojilerin ve diğer araçların geliştirilmesi amacıyla işbirliği yapacaklardır.

7. Parties which have a ban on certain forms of tobacco advertising, promotion and sponsorship have the sovereign right to ban those forms of cross-border tobacco advertising, promotion and sponsorship entering their territory and to impose equal penalties as those applicable to domestic advertising, promotion and sponsorship originating from their territory in accordance with their national law. This paragraph does not endorse or approve of any particular penalty.

7. Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğunun belirli alanlarında yasakları bulunan tarafların, kendi bölgelerine giren bu tip sınır ötesi tütün reklam, promosyon ve sponsorluklarını yasaklamaya ve kendi ulusal kanunları doğrultusunda, yerel tütün reklamı, promosyon ve sponsorluklarına verdikleri cezaların aynısını vermeye egemen hakları vardır. Bu madde, belirli bir cezayı önermemektedir.

8. Parties shall consider the elaboration of a protocol setting out appropriate measures that require international collaboration for a comprehensive ban on cross-border advertising, promotion and sponsorship.

8. Taraflar, sınır ötesi reklam, promosyon ve sponsorluğa kapsamlı yasaklar getirilmesi için uluslararası işbirliği gerektiren uygun önlemlerin çerçevesini çizen bir protokolün hazırlanmasını göz önünde bulunduracaklardır.

Article 14

Demand reduction measures concerning tobacco dependence and cessation

Madde 14

Tütün bağımlılığı ve tütünün bırakılması ile ilgili talep azaltıcı önlemler

1. Each Party shall develop and disseminate appropriate, comprehensive and integrated guidelines based on scientific evidence and best practices, taking into account national circumstances and priorities, and shall take effective measures to promote cessation of tobacco use and adequate treatment for tobacco dependence.

1. Her bir Taraf, ulusal şartları ve öncelikleri dikkate alarak, tütün kullanımının bırakılmasını özendiren ve tütün bağımlılığı için gerekli tedaviyi sağlayan, bilimsel kanıtlara ve başarılı uygulamalara dayalı, uygun, kapsamlı ve bütünleşmiş projeler geliştirecek bunları yaygınlaştıracaktır ve tütün kullanımını bırakmak ve tütün bağımlılığına karşı yeterli tedaviyi uygulamak üzere etkili önlemler alacaktır.

2. Towards this end, each Party shall endeavour to:

2. Bu amaçla, her bir Taraf, aşağıdaki hususları yerine getirmeye çalışacaktır:

(a) design and implement effective programmes aimed at promoting the cessation of tobacco use, in such locations as educational institutions, health care facilities, workplaces and sporting environments;

(a) Eğitim kurumları, sağlık hizmeti veren kurumlar, işyerleri ve spor merkezleri gibi yerlerde, tütün kullanımının bırakılmasını özendirici etkin programların oluşturulması ve uygulanması;

(b) include diagnosis and treatment of tobacco dependence and counselling services on cessation of tobacco use in national health and education programmes, plans and strategies, with the participation of health workers, community workers and social workers as appropriate;

(b) Gerektiğinde sağlık çalışanlarının ve sosyal hizmet gevlilerinin katılımıyla, ttn bağımlılığının teşhis ve tedavisinin ve ttn kullanımının bırakılması için danışma hizmetlerinin ulusal sağlık ve eğitim programlarına, plan ve stratejilerine dahil edilmesi;

(c) establish in health care facilities and rehabilitation centres programmes for diagnosing, counselling, preventing and treating tobacco dependence; and

(c) Ttn bağımlılığının teşhisi, danışma, önleme ve tedavisi için sağlık kurumlarında ve rehabilitasyon merkezlerinde programlar oluşturulması;

(d) collaborate with other Parties to facilitate accessibility and affordability for treatment of tobacco dependence including pharmaceutical products pursuant to Article 22. Such products and their constituents may include medicines, products used to administer medicines and diagnostics when appropriate.

(d) 22. madde uyarınca ttn bağımlılığının, eczacılık ürünlerini de içeren tedavilerinin ulaşılabilir ve uygulanabilirliğini kolaylaştırmak için diğer taraflarla işbirliği yapılması. Bu tr rnler ve içerikleri, ilaları ve gerektiğinde, ila yapımında kullanılan ve teşhise yarar ürünleri içerebilir.

**PART IV:
MEASURES RELATING TO THE REDUCTION OF
THE SUPPLY OF TOBACCO**

**BÖLÜM IV:
TTN ARZININ
AZALTILMASINA YÖNELİK ÖNLEMLER**

Article 15

Illicit trade in tobacco products

Madde 15

Ttn rnlerinin yasa dışı ticareti

1.The Parties recognize that the elimination of all forms of illicit trade in tobacco products, including smuggling, illicit manufacturing and counterfeiting, and the development and implementation of related national law, in addition to subregional, regional and global agreements, are essential components of tobacco control.

1. Taraflar, ttn ürünlerinin kaakılık, yasa dışı imalat ve sahte üretim dahil her trl yasadışı ticaretinin nlenmesinin ve alt bölgesel, bölgesel ve küresel anlaşmalara ek olarak ilgili ulusal kanunların geliştirilmesinin ve uygulanmasının, ttn kontrolünün vazgeilmez unsurları olduğunu kabul ederler.

2. Each Party shall adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures to ensure that all unit packets and packages of tobacco products and any outside packaging of such products are marked to assist Parties in determining the origin of tobacco products, and in accordance with national law and relevant bilateral or multilateral agreements, assist Parties in determining the point of diversion and monitor, document and control the movement of tobacco products and their legal status. In addition, each Party shall:

2. Her bir Taraf, tütün ürünlerinin paketlerinde ve ambalajlarında ve bu ürünlerin dış ambalajında, menşelerinin anlaşılmasına yardımcı olan işaretlerin olması ve ulusal kanunlar ve iki taraflı ya da çok taraflı anlaşmalar doğrultusunda tütün ürünlerinin dağıtım noktalarının belirlenmesi, yasal durumları ve dolaşımlarının denetlenmesi, belgelenmesi ve kontrolünün sağlanması için etkin yasal, icrai, idari ve diğer önlemleri alacak ve uygulayacaklardır. Bunlara ek olarak her bir Taraf:

(a) require that unit packets and packages of tobacco products for retail and wholesale use that are sold on its domestic market carry the statement: "Sales only allowed in (insert name of the country, subnational, regional or federal unit)" or carry any other effective marking indicating the final destination or which would assist authorities in determining whether the product is legally for sale on the domestic market; and

(a) İç pazarda perakende veya toptan satılan her bir tütün ürünü paketi veya ambalajında; "Sadece belirli bir bölgede satışına izin verilmiştir" (ülkenin, bölgenin ya da federal birimin ismi belirtilecek) ibaresi taşımasını veya gönderilecek nihai ülkeyi gösteren ya da yetkililere ürünün iç pazarda yasal olarak satılıp satılmadığını belirlemelerine yardımcı olacak başka etkili işaretler taşımasını sağlayacaktır.

(b) consider, as appropriate, developing a practical tracking and tracing regime that would further secure the distribution system and assist in the investigation of illicit trade.

(b)Gerekirse, dağıtım sistemini daha da güvence altına alacak ve yasa dışı ticaretin oluşturulmasına yardımcı olacak pratik bir takip ve izleme rejimi geliştirmeyi göz önünde bulunduracaktır.

3. Each Party shall require that the packaging information or marking specified in paragraph 2 of this Article shall be presented in legible form and/or appear in its principal language or languages.

3. Her bir Taraf, bu maddenin 2. fıkrasında belirtilen ambalaj bilgilerinin veya işaretleme, resmi dil veya dillerde ve okunabilir olmasını sağlayacaktır.

4. With a view to eliminating illicit trade in tobacco products, each Party shall:

4. Tütün ürünlerinin yasa dışı ticaretinin önlenmesi amacıyla her bir Taraf:

(a) monitor and collect data on cross-border trade in tobacco products, including illicit trade, and exchange information among customs, tax and other authorities, as appropriate, and in accordance with national law and relevant applicable bilateral or multilateral agreements;

(a) Yasadışı ticaret dahil, tütün ürünlerinin sınır ötesi ticaretini denetleyecek ve bu konuda veri toplayacak, ulusal kanunlar ve ilgili iki taraflı veya çok taraflı anlaşmalar doğrultusunda, gerektiğinde, gümrük ve vergi makamları ile diğer makamlar arasında bilgi alışverişinde bulunacaktır;

(b) enact or strengthen legislation, with appropriate penalties and remedies, against illicit trade in tobacco products, including counterfeit and contraband cigarettes;

(b) Kaçak ve sahte sigaraları da içeren tütün ürünlerinin yasa dışı ticaretine karşı, uygun cezalar ve yaptırımlar içeren yasalar çıkaracak veya mevcut yasaları güçlendirecektir;

(c) take appropriate steps to ensure that all confiscated manufacturing equipment, counterfeit and contraband cigarettes and other tobacco products are destroyed, using environmentally-friendly methods where feasible, or disposed of in accordance with national law;

(c) El konulan tüm imalat malzemelerinin, kaçak ve sahte sigaraların ve diğer tütün ürünlerinin, mümkünse çevreye zarar vermeyen yöntemlerle yok edilmesini veya ulusal kanunlar uyarınca, ortadan kaldırılmasını sağlayacak uygun önlemleri alacaktır;

(d) adopt and implement measures to monitor, document and control the storage and distribution of tobacco products held or moving under suspension of taxes or duties within its jurisdiction; and

(d) Egemenlik alanı dahilinde vergi ve gümrüğe tabi olarak bulunan veya dolaşımda olan tütün ürünlerinin depolanma ve dağıtımlarının denetlenmesi, belgelenmesi ve kontrolü için gerekli önlemleri alacak ve uygulayacaktır;

(e) adopt measures as appropriate to enable the confiscation of proceeds derived from the illicit trade in tobacco products.

(e) Gerekirse, tütün ürünlerinin yasa dışı ticaretinden kaynaklanan gelirin hacz edilmesini sağlayacak önlemler alacaktır.

5. Information collected pursuant to subparagraphs 4(a) and 4(d) of this Article shall, as appropriate, be provided in aggregate form by the Parties in their periodic reports to the Conference of the Parties, in accordance with Article 2

5. Taraflar, işbu maddenin 4 (a) ve 4 (b) bentleri uyarınca toplanan bilgileri, 21. Madde'ye uygun olarak Taraflar Konferansı'na periyodik raporlar halinde toplu halde sunacaklardır.

6. The Parties shall, as appropriate and in accordance with national law, promote cooperation between national agencies, as well as relevant regional and international intergovernmental organizations as it relates to investigations, prosecutions and proceedings, with a view to eliminating illicit trade in tobacco products. Special emphasis shall be placed on cooperation at regional and subregional levels to combat illicit trade of tobacco products.

6. Taraflar, ulusal kanunları çerçevesinde ve gerektiğinde, tütün ürünlerinin yasa dışı ticaretinin önlenmesi amacıyla, bu hususta soruşturma, kovuşturma ve yargılama ile ilgilenen ulusal kuruluşlar ve ilgili bölgesel ve uluslararası örgütler arasında işbirliğini destekleyeceklerdir. Tütün ürünlerinin yasadışı ticaretiyle mücadele etmek için bölgesel ve alt bölge düzeylerinde işbirliğine özel önem verilecektir.

7. Each Party shall endeavour to adopt and implement further measures including licensing, where appropriate, to control or regulate the production and distribution of tobacco products in order to prevent illicit trade.

7. Her bir Taraf, yasa dışı ticaretin önlenmesi için tütün ürünlerinin üretiminin ve dağıtımının düzenlenmesine veya kontrolüne yönelik, lisanslama dahil, diğer önlemleri de almaya ve uygulamaya çalışacaktır.

Article 16

Sales to and by minors

Madde 16

Çocuklara ve çocuklar aracılığıyla satış yapılması

1. Each Party shall adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures at the appropriate government level to prohibit the sales of tobacco products to persons under the age set by domestic law, national law or eighteen. These measures may include:

1. Her bir Taraf, 18 yaşından küçüklere veya ulusal kanunlarla belirlenen yaşın altındakilere tütün ürünlerinin satılmasını önleyecek yasal, icrai, idari veya uygun resmi düzeyde diğer önlemleri alacak ve uygulayacaktır. Bu önlemler aşağıdaki hususları içerebilir:

(a) requiring that all sellers of tobacco products place a clear and prominent indicator inside their point of sale about the prohibition of tobacco sales to minors and, in case of doubt, request that each tobacco purchaser provide appropriate evidence of having reached full legal age;

(a) Tütün ürünü satıcılarının, satış noktalarına, küçüklere tütün satışının yasak olduğunu gösteren açık ve belirgin bir işaret koymalarının ve kuşkulu durumlarda satın alan kişiye kimlik sorulmasının sağlanması;

(b) banning the sale of tobacco products in any manner by which they are directly accessible, such as store shelves;

(b) Tütün ürünlerinin, market rafları gibi doğrudan ulaşılabilir yerlerde satılmasının yasaklanması;

(c) prohibiting the manufacture and sale of sweets, snacks, toys or any other objects in the form of tobacco products which appeal to minors; and

(c) Küçüklere hitap eden şeker, çerez, oyuncak veya başka nesnelere tütün ürünleri şeklinde üretilmesinin ve satılmasının yasaklanması;

(d) ensuring that tobacco vending machines under its jurisdiction are not accessible to minors and do not promote the sale of tobacco products to minors.

(d) Otomatik tütün satış makinelerine çocuklar tarafından ulaşılmasının ve çocuklara tütün ürünleri satışının özendirilmemesinin sağlanması,

2.Each Party shall prohibit or promote the prohibition of the distribution of free tobacco products to the public and especially minors.

2. Taraflar, topluma ve özellikle de çocuklara ücretsiz tütün ürünü dağıtılmasını yasaklayacaklar ya da yasaklanmasını teşvik edeceklerdir.

3.Each Party shall endeavour to prohibit the sale of cigarettes individually or in small packets which increase the affordability of such products to minors.

3. Taraflar, sigaraların çocuklar tarafından satın alınmasını mümkün kılacak şekilde tek olarak veya küçük paketler halinde satılmasını yasaklamak için gayret sarf edeceklerdir.

4.The Parties recognize that in order to increase their effectiveness, measures to prevent tobacco product sales to minors should, where appropriate, be implemented in conjunction with other provisions contained in this Convention.

4. Taraflar, küçüklere tütün ürünü satılmasını önleyecek önlemlerin etkilerinin artırılması için, bu önlemlerin, gerektiğinde Sözleşme'de yer alan diğer hükümlerle birlikte uygulanması gerektiğini kabul ederler.

5.When signing, ratifying, accepting, approving or acceding to the Convention or at any time thereafter, a Party may, by means of a binding written declaration, indicate its commitment to prohibit the introduction of tobacco vending machines within its jurisdiction or, as appropriate, to a total ban on tobacco vending machines. The declaration made pursuant to this Article shall be circulated by the Depositary to all Parties to the Convention.

5. Taraflar Sözleşme'yi imzalar, onaylar, kabul eder, uygun bulur ve resmen teyid eder ya da katılırken, veya sonraki herhangi bir zamanda, bağlayıcı bir yazılı bildirim yapmak suretiyle, egemenlik alanı içerisinde otomatik tütün satış makinelerinin girişini yasaklama, ya da gerekirse, bu makinelere tam bir yasak getirme taahhüdünde bulunabilirler. İşbu maddeye uygun olarak yapılan bildirim, Depoziter tarafından Sözleşme'ye taraf ülkelere iletilmelidir.

6. Each Party shall adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures, including penalties against sellers and distributors, in order to ensure compliance with the obligations contained in paragraphs 1-5 of this Article.

6. Taraflar işbu maddenin 1. ve 5. fıkraları arasında belirtilen yükümlülüklerle uyulmasını sağlamak için satıcı ve dağıtıcılara karşı cezalandırmayı da içeren etkili yasal, icrai, idari veya diğer önlemleri alacak ve uygulayacaklardır.

7.Each Party should, as appropriate, adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures to prohibit the sales of tobacco products by persons under the age set by domestic law, national law or eighteen.

7. Taraflar, gerekirse, 18 yaşın ya da ulusal kanunlarla belirlenen yaşın altındakilere tütün ürünlerinin satılmasını önleyecek yasal, icrai, idari veya diğer önlemleri almalı ve uygulamalıdır.

Article 17

Provision of support for economically viable alternative activities

Madde 17

Ekonomik açıdan uygun alternatif faaliyetler için destek sağlanması

Parties shall, in cooperation with each other and with competent international and regional intergovernmental organizations, promote, as appropriate, economically viable alternatives for tobacco workers, growers and, as the case may be, individual sellers.

Taraflar, gerekirse, birbirleriyle ve uluslararası ve bölgesel uzmanlık kuruluşlarıyla işbirliği içinde, tütün işçileri ve yetiştiricileri, eğer varsa bireysel satıcılar için ekonomik olarak varlıklarını sürdürebilecekleri alternatifler geliştireceklerdir.

PART V:

PROTECTION OF THE ENVIRONMENT

BÖLÜM V:

ÇEVRENİN KORUNMASI

Article 18

Protection of the environment and the health of persons

Madde 18

Çevrenin ve insan sağlığının korunması

In carrying out their obligations under this Convention, the Parties agree to have due regard to the protection of the environment and the health of persons in relation to the environment in respect of tobacco cultivation and manufacture within their respective territories.

Taraflar, İşbu Sözleşme'nin yükümlülüklerinin yerine getirilmesinde, kendi topraklarında tütün yetiştirilmesi ve imalatı bakımından çevrenin ve çevreyle ilgili insan sağlığının korunmasına gerekli dikkati göstermeyi kabul ederler.

PART VI:
QUESTIONS RELATED TO LIABILITY
BÖLÜM VI:
SORUMLULUKLARA İLİŞKİN KONULAR

Article 19
Liability
Madde 19
Yükümlülükler

1. For the purpose of tobacco control, the Parties shall consider taking legislative action or promoting their existing laws, where necessary, to deal with criminal and civil liability, including compensation where appropriate.
 1. Taraflar, tütün kontrolü amacıyla, gerekirse tazminatı da içeren cezai veya hukuki sorumlulukları düzenleyecek yasaları çıkarmayı veya mevcut yasaları geliştirmeyi göz önünde bulunduracaklardır.
2. Parties shall cooperate with each other in exchanging information through the Conference of the Parties in accordance with Article 21 including:
 2. Taraflar birbirleriyle, 21. Madde uyarınca, Taraflar Konferansı aracılığıyla aşağıdaki hususlarda bilgi alışverişi sağlamak için işbirliği yapacaklardır:
 - (a) information on the health effects of the consumption of tobacco products and exposure to tobacco smoke in accordance with Article 20.3(a); and
(a) Madde 20.3 (a) uyarınca tütün ürünleri tüketiminin ve tütün dumanına maruz kalmanın sağlığa etkileri hakkındaki bilgiler,
 - (b) information on legislation and regulations in force as well as pertinent jurisprudence.
(b) Yürürlükteki yasalar, yönetmelikler ve bununla ilgili hukuki uygulamaya dair bilgiler.
3. The Parties shall, as appropriate and mutually agreed, within the limits of national legislation, policies, legal practices and applicable existing treaty arrangements, afford one another assistance in legal proceedings relating to civil and criminal liability consistent with this Convention.
 3. Taraflar, gerekirse ve karşılıklı olarak anlaşmaya varılması halinde, ulusal kanunlar, politikalar, yasal uygulamalar ve uygulanabilir mevcut antlaşmaların getirdiği sınırlar içerisinde, işbu Sözleşme doğrultusunda, hukuki ve cezai sorumluluğa ilişkin dava muamelelerinde birbirlerine yardımcı olacaklardır.
4. The Convention shall in no way affect or limit any rights of access of the Parties to each other's courts where such rights exist.
 4. Sözleşme, böyle bir hakları varsa, tarafların birbirlerinin yargılama sürecine katılma hakkını hiçbir şekilde etkilemeyecek veya sınırlamayacaktır.

5. The Conference of the Parties may consider, if possible, at an early stage, taking account of the work being done in relevant international fora, issues related to liability including appropriate international approaches to these issues and appropriate means to support, upon request, the Parties in their legislative and other activities in accordance with this Article.
5. Taraflar Konferansı, mümkün olduğu takdirde, erken bir dönemde, Taraflara işbu madde uyarınca yapacakları yasal ve diğer faaliyetleri açısından, talepleri üzerine, sorumluluklarla ilgili konularda uluslararası alanda yapılan çalışmaları göz önünde bulundurarak, destek vermeyi değerlendirebilir.

**PART VII:
SCIENTIFIC AND TECHNICAL COOPERATION AND
COMMUNICATION OF INFORMATION**

**BÖLÜM VII:
BİLİMSEL VE TEKNİK
İŞBİRLİĞİ VE BİLGİ İLETİŞİMİ**

Article 20

Research, surveillance and exchange of information

Madde 20

Araştırma, izleme ve bilgi alışverişi

1. The Parties undertake to develop and promote national research and to coordinate research programmes at the regional and international levels in the field of tobacco control. Towards this end, each Party shall:

1. Taraflar, tütün kontrolü alanında ulusal araştırmayı geliştirmeli ve desteklemeli, bölgesel ve uluslararası düzeylerdeki araştırma programlarının eşgüdümünü sağlamalıdır. Bu bağlamda her bir Taraf:

(a) initiate and cooperate in, directly or through competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies, the conduct of research and scientific assessments, and in so doing promote and encourage research that addresses the determinants and consequences of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke as well as research for identification of alternative crops; and

(a) Doğrudan ya da ilgili uluslararası ve bölgesel uzmanlık kuruluşları ve diğer kurumlar aracılığıyla araştırma ve bilimsel değerlendirmeler yapılması için girişimde bulunacak ve bunun için işbirliğinde bulunacak ve böylelikle, tütün kullanımının ve tütün dumanına maruz kalmanın nedenleri ve sonuçlarını incelemeye yönelik araştırmaları, ayrıca tütüne alternatif ürünleri belirlemeye yönelik araştırmaları geliştirecek ve teşvik edecektir;

(b) promote and strengthen, with the support of competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies, training and support for all those engaged in tobacco control activities, including research, implementation and evaluation.

(b) İlgili uluslararası, bölgesel ve hükümetler arası kuruluşların ve diğer kurumların desteğiyle, araştırma, uygulama ve değerlendirme dahil tütün kontrolü faaliyetlerinde bulunan herkes için eğitim ve desteği teşvik edecek ve güçlendirecektir.

2. The Parties shall establish, as appropriate, programmes for national, regional and global surveillance of the magnitude, patterns, determinants and consequences of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke. Towards this end, the Parties should integrate tobacco surveillance programmes into national, regional and global health surveillance programmes so that data are comparable and can be analysed at the regional and international levels, as appropriate.

2. Taraflar, gerekirse, tütün kullanımı ve tütün dumanına maruz kalmanın türleri, boyutları, yöntemleri, neden ve sonuçlarına ilişkin ulusal, bölgesel ve küresel izleme programları hazırlayacaklardır. Taraflar, bu amaçla, gerektiğinde verilerin bölgesel ve uluslararası düzeylerde karşılaştırılması ve analiz edilebilmesi için, tütün izleme programlarını ulusal, bölgesel ve küresel sağlık izleme programlarına entegre etmelidirler.

3. Taraflar, uluslararası ve bölgesel hükümetler arası örgütlerle diğer kuruluşların maddi ve teknik desteklerinin önemini kabul etmektedirler. Her bir Taraf aşağıdaki şartları yerine getirmeye çalışacaktır:

3. Parties recognize the importance of financial and technical assistance from international and regional intergovernmental organizations and other bodies. Each Party shall endeavour to:

(a) establish progressively a national system for the epidemiological surveillance of tobacco consumption and related social, economic and health indicators;

(a) Tütün tüketiminin salgın hastalıklar açısından izlenmesi ve sosyal, ekonomik ve sağlıkla ilgili göstergeler için tedricen bir ulusal sistem oluşturulması;

(b) cooperate with competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies, including governmental and nongovernmental agencies, in regional and global tobacco surveillance and exchange of information on the indicators specified in paragraph 3(a) of this Article; and

(b) Uluslararası ve bölgesel hükümetler arası örgütlerle ve resmi ve sivil toplum kuruluşları dahil diğer kurumlarla, bu maddenin 3 (a) bendinde belirtilen göstergelere ilişkin bilgi alışverişinde ve bölgesel ve küresel tütün izleme konularında işbirliği yapılması;

(c) cooperate with the World Health Organization in the development of general guidelines or procedures for defining the collection, analysis and dissemination of tobacco-related surveillance data.

(c) Tütünle ilgili izleme verilerinin toplanması, analizi ve paylaşımının belirlenmesiyle ilgili genel rehber ilke ve usûllerin geliştirilmesinde Dünya Sağlık Örgütü ile işbirliği yapılması.

4. The Parties shall, subject to national law, promote and facilitate the exchange of publicly available scientific, technical, socioeconomic, commercial and legal information, as well as information regarding practices of the tobacco industry and the cultivation of tobacco, which is relevant to this Convention, and in so doing shall take into account and address the special needs of developing country Parties and Parties with economies in transition. Each Party shall endeavour to:

4. Taraflar, ulusal kanunları çerçevesinde, herkesçe ulaşılabilir mevcut bilimsel, teknik, sosyoekonomik, ticari ve yasal bilgilerin, ayrıca işbu Sözleşme'yle bağlantılı tütün endüstrisinin uygulamaları ve tütün yetiştiriciliğine ilişkin bilgi alışverişini teşvik edecekler ve kolaylaştıracaklardır. Böylece, gelişmekte olan tarafların ve ekonomisi geçiş sürecinde olan tarafların özel ihtiyaçlarını göz önüne almış olacaklardır. Her bir Taraf, aşağıdaki hususlarda çaba gösterecektir:

(a) progressively establish and maintain an updated database of laws and regulations on tobacco control and, as appropriate, information about their enforcement, as well as pertinent jurisprudence, and cooperate in the development of programmes for regional and global tobacco control;

(a) Tütün kontrolü ile ilgili kanun ve düzenlemeleri ve bunların yürürlüğüne ilişkin hukuki bilgileri içeren güncel bir veri tabanının tedricen oluşturulması ve sürdürülmesi, ayrıca bölgesel ve küresel tütün kontrolü için programlar geliştirilmesinde işbirliği yapılması;

(b) progressively establish and maintain updated data from national surveillance programmes in accordance with paragraph 3(a) of this Article; and

(b) Bu maddenin 3 (a) bendi uyarınca, ulusal izleme programlarından güncel verilerin tedricen oluşturulması ve sürdürülmesi;

(c) cooperate with competent international organizations to progressively establish and maintain a global system to regularly collect and disseminate information on tobacco production, manufacture and the activities of the tobacco industry which have an impact on the Convention or national tobacco control activities

(c) Tütün üretimi, imalatı hususunda ve Sözleşme'ye ya da ulusal tütün kontrol faaliyetlerine etki yapacak tütün endüstrilerinin faaliyetleriyle ilgili, düzenli olarak bilgi toplayacak ve yayınlayacak küresel bir sistem kurulması ve sürdürülmesi için ilgili uluslararası organizasyonlarla işbirliği yapılması.

5. Parties should cooperate in regional and international intergovernmental organizations and financial and development institutions of which they are members, to promote and encourage provision of technical and financial resources to the Secretariat to assist developing country Parties and Parties with economies in transition to meet their commitments on research, surveillance and exchange of information.

5. Taraflar, gelişmekte olan ülke taraflarına ve ekonomileri geçiş sürecinde olan taraflara, araştırma, izleme ve bilgi paylaşımında yükümlülüklerini yerine getirmelerine yardımcı olmak üzere Sekreteryaya teknik ve finansal kaynak sağlanmasını geliştirmek ve teşvik etmek amacıyla bölgesel ve uluslararası hükümetler arası kuruluşlarla ve üyesi oldukları finans ve kalkınma kuruluşlarıyla işbirliği yapmalıdırlar.

Article 21

Reporting and exchange of information

Madde 21

Bilgi verme ve bilgi alışverişi

1. Each Party shall submit to the Conference of the Parties, through the Secretariat, periodic reports on its implementation of this Convention, which should include the following:

1. Her bir Taraf, Sekreteryaya aracılığıyla, Taraflar Konferansı'na Sözleşme'nin uygulanmasıyla ilgili aşağıdaki hususları içeren düzenli raporlar sunacaklardır:

(a) information on legislative, executive, administrative or other measures taken to implement the Convention;

(a) Sözleşme'nin uygulanması için alınan yasal, icrai, idari ve diğer önlemlerle ilgili bilgiler;

(b) information, as appropriate, on any constraints or barriers encountered in its implementation of the Convention, and on the measures taken to overcome these barriers;

(b) Gerekirse, Sözleşme'nin uygulanmasında karşılaşılan zorluk ve engeller ve bu engelleri aşmak için alınan önlemlerle ilgili bilgiler;

(c) information, as appropriate, on financial and technical assistance provided or received for tobacco control activities;

(c) Gerekirse, tütün kontrol faaliyetleri için verilen veya alınan mali ve teknik desteğe ilişkin bilgiler;

(d) information on surveillance and research as specified in Article 20; and

(d) 20. maddede belirtilen, izleme ve araştırmalar hakkındaki bilgiler;

(e) information specified in Articles 6.3, 13.2, 13.3, 13.4(d), 15.5 and 19.2.

(e) 6.3., 13.2., 13.3., 13.4(d)., 15.5. ve 19.2. maddelerde belirtilen bilgiler.

2. The frequency and format of such reports by all Parties shall be determined by the Conference of the Parties. Each Party shall make its initial report within two years of the entry into force of the Convention for that Party.

2. Taraflarca bildirilecek bu tip raporların sıklığı ve şekli, Taraflar Konferansı tarafından belirlenecektir. Her bir Taraf Sözleşme'nin kendi açısından yürürlüğe girdiği tarihten itibaren iki yıl içerisinde ilk raporunu sunacaktır.

3. The Conference of the Parties, pursuant to Articles 22 and 26, shall consider arrangements to assist developing country Parties and Parties with economies in transition, at their request, in meeting their obligations under this Article.

3. Taraflar Konferansı, 22. ve 26. madde uyarınca, gelişmekte olan ve ekonomisi geçiş sürecinde olan taraf devletlere, talepleri üzerine, bu madde ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmelerinde yardımcı olacak düzenlemeleri göz önünde bulunduracaktır.

4. The reporting and exchange of information under the Convention shall be subject to national law regarding confidentiality and privacy. The Parties shall protect, as mutually agreed, any confidential information that is exchanged.

4. Sözleşme çerçevesinde bilgilerin yayınlanması ve paylaşılması, gizlilik ve mahremiyetle ilgili ulusal yasalara tabidir. Taraflar, karşılıklı olarak mutabakata varıldığı takdirde, paylaşılan gizli bilgileri saklayacaklardır.

Article 22

Cooperation in the scientific, technical, and legal fields and provision of related expertise

Madde 22

Bilimsel, teknik ve yasal alanlarda işbirliği ve uzman desteği sağlanması

1. The Parties shall cooperate directly or through competent international bodies to strengthen their capacity to fulfill the obligations arising from this Convention, taking into account the needs of developing country Parties and Parties with economies in transition. Such cooperation shall promote the transfer of technical, scientific and legal expertise and technology, as mutually agreed, to establish and strengthen national tobacco control strategies, plans and programmes aiming at, inter alia:

1. Taraflar işbu Sözleşme'nin gereklerini yerine getirme kapasitelerini güçlendirmek amacıyla, gelişmekte olan ve ekonomisi geçiş sürecinde olan taraf devletlerin ihtiyaçları da göz önüne alınarak, doğrudan ya da ilgili uluslararası kuruluşlar aracılığıyla işbirliği yapacaklardır. Bu işbirliği, ulusal tütün kontrol stratejilerini, planlarını ve programlarını oluşturmak ve güçlendirmek için, karşılıklı olarak anlaşıldığı şekilde, diğerlerinin yanı sıra aşağıdaki hususları da amaçlayan, teknik, bilimsel ve yasal uzmanlık ve teknolojinin transferini teşvik edecektir:

(a) facilitation of the development, transfer and acquisition of technology, knowledge, skills, capacity and expertise related to tobacco control;

(a) Tütün kontrolüyle ilgili teknoloji, bilgi, yetenek, kapasite ve uzmanlığın geliştirilmesi, transferi ve ulaşılabilirliğinin kolaylaştırılması;

(b) provision of technical, scientific, legal and other expertise to establish and strengthen national tobacco control strategies, plans and programmes, aiming at implementation of the Convention through, inter alia:

(b) Sözleşme'nin, diğerlerinin yanı sıra, aşağıdaki hususlar aracılığıyla uygulanması amacıyla ulusal tütün kontrolü stratejileri, plan ve programlarının oluşturulması ve güçlendirilmesi için teknik, bilimsel, yasal ve diğer alanlarda uzmanlık sağlanması:

(i) assisting, upon request, in the development of a strong legislative foundation as well as technical programmes, including those on prevention of initiation, promotion of cessation and protection from exposure to tobacco smoke;

(i) Talep üzerine, sigaraya başlamanın önlenmesini, sigarayı bırakmanın özendirilmesini ve tütün dumanına maruz kalmaktan korunmayı da içeren teknik programların ve güçlü bir yasal oluşumun geliştirilmesine yardım edilmesi;

(ii) assisting, as appropriate, tobacco workers in the development of appropriate economically and legally viable alternative livelihoods in an economically viable manner; and

(ii) Tütün işçilerine, gerektiğinde, ekonomik ve yasal açıdan sürdürülebilir alternatif geçim yollarının geliştirilmesinde yardımcı olunması;

(iii) assisting, as appropriate, tobacco growers in shifting agricultural production to alternative crops in an economically viable manner;

(iii) Tütün yetiştiricilerine, gerektiğinde, ekonomik olarak sürdürülebilir alternatif tarım ürünleri üretimine geçmelerinde yardımcı olunması;

(c) support for appropriate training or sensitization programmes for appropriate personnel in accordance with Article 12;

(c) 12. madde uyarınca uygun personel için uygun eğitim ve duyarlılaştırma programları için destek sağlanması;

(d) provision, as appropriate, of the necessary material, equipment and supplies, as well as logistical support, for tobacco control strategies, plans and programmes;

(d) Tütün kontrol stratejileri, planları ve programları doğrultusunda, lojistik desteğin yanı sıra gerekli donanım, araç gereç desteğinin de sağlanması;

(e) identification of methods for tobacco control, including comprehensive treatment of nicotine addiction; and

(e) Tütün kontrolü için nikotin bağımlılığının tedavisini de içeren tütün kontrolü yöntemlerinin belirlenmesi;

(f) promotion, as appropriate, of research to increase the affordability of comprehensive treatment of nicotine addiction.

(f) Kapsamlı nikotin bağımlılığı tedavisinin etkinliğini artırıcı araştırmaların desteklenmesi.

2.The Conference of the Parties shall promote and facilitate transfer of technical, scientific and legal expertise and technology with the financial support secured in accordance with Article 26.

2. Taraflar Konferansı, 26. madde uyarınca sağlanan mali destekle teknik, bilimsel ve yasal uzmanlık ve teknoloji transferini teşvik edecek ve kolaylaştıracaktır.

**PART VIII:
INSTITUTIONAL ARRANGEMENTS AND FINANCIAL RESOURCES**

**BÖLÜM VIII:
KURUMSAL DÜZENLEMELER VE MALİ KAYNAKLAR**

Article 23

Conference of the Parties

Madde 23

Taraflar Konferansı

1. A Conference of the Parties is hereby established. The first session of the Conference shall be convened by the World Health Organization not later than one year after the entry into force of this Convention. The Conference will determine the venue and timing of subsequent regular sessions at its first session.

1. İşbu Sözleşme'yle bir Taraflar Konferansı oluşturulmuştur. Konferansın birinci toplantısı, işbu Sözleşme'nin yürürlüğe girmesinin üzerinden bir yıl geçmeden, Dünya Sağlık Örgütü tarafından düzenlenecektir. Konferans, bu ilk toplantısında, sonraki olağan toplantıların yerini ve tarihini belirleyecektir.

2. Extraordinary sessions of the Conference of the Parties shall be held at such other times as may be deemed necessary by the Conference, or at the written request of any Party, provided that, within six months of the request being communicated to them by the Secretariat of the Convention, it is supported by at least one-third of the Parties.

2. Taraflar Konferansı'nın olağanüstü toplantıları, Konferans tarafından gerekli görüldüğü zamanlarda ya da Taraflardan birinin yazılı talebi üzerine, bu talebin Taraflara Sekreteryaya tarafından iletileceği altı ay içinde, Tarafların en az üçte birinin de kabul etmesi durumunda, toplanabilir.

3. The Conference of the Parties shall adopt by consensus its Rules of Procedure at its first session. 3. Taraflar Konferansı, ilk toplantısında, oybirliği ile görüşme kurallarını kabul edecektir.

4. The Conference of the Parties shall by consensus adopt financial rules for itself as well as governing the funding of any subsidiary bodies it may establish as well as financial provisions governing the functioning of the Secretariat. At each ordinary session, it shall adopt a budget for the financial period until the next ordinary session.

4. Taraflar Konferansı, kendisi için ve kurulabilecek yan organlar ile Sekreteryaya faaliyetlerinde uyulacak mali kuralları oy birliği ile kabul edecektir. Her olağan toplantıda, bir sonraki olağan toplantıya kadar olan mali dönem için bir bütçe kabul edecektir.

5. The Conference of the Parties shall keep under regular review the implementation of the Convention and take the decisions necessary to promote its effective implementation and may adopt protocols, annexes and amendments to the Convention, in accordance with Articles 28, 29 and 33. Towards this end, it shall:

5. Taraflar Konferansı, Sözleşme'nin uygulanmasını düzenli olarak gözden geçirecek ve uygulamada etkinliğin sağlanması için gerekli kararları alacaktır; Sözleşme'nin 28., 29. ve 33. maddeleri gereğince Sözleşme'ye protokoller, ekler ve değişiklikler kabul edebilecektir. Bu amaçla:

(a) promote and facilitate the exchange of information pursuant to Articles 20 and 21;
(a) 20. ve 21. maddeler uyarınca bilgi alışverişini teşvik edecek ve kolaylaştıracaktır;

(b) promote and guide the development and periodic refinement of comparable methodologies for research and the collection of data, in addition to those provided for in Article 20, relevant to the implementation of the Convention;

(b) Sözleşme'nin uygulanması için 20. maddede belirtilenlere ek olarak, veri toplanması ve karşılaştırmalı araştırma metodolojilerinin geliştirilmesi ve düzenli olarak iyileştirilmesi için destek sağlayacak ve yol gösterecektir;

(c) promote, as appropriate, the development, implementation and evaluation of strategies, plans, and programmes, as well as policies, legislation and other measures;

(c) Gerektiğinde, stratejilerin, planların, programların, politikaların, yasaların ve diğer önlemlerin geliştirilmesi, uygulanması ve değerlendirilmesini teşvik edecektir;

(d) consider reports submitted by the Parties in accordance with Article 21 and adopt regular reports on the implementation of the Convention;

(d) 21. madde uyarınca, taraflarca sunulan raporları değerlendirecek ve Sözleşme'nin uygulanmasıyla ilgili olağan raporları kabul edecektir;

(e) promote and facilitate the mobilization of financial resources for the implementation of the Convention in accordance with Article 26;

(e) 26. madde uyarınca, Sözleşme'nin uygulanması için mali kaynakların mobilizasyonunu teşvik edecek ve kolaylaştıracaktır;

(f) establish such subsidiary bodies as are necessary to achieve the objective of the Convention;

(f) Sözleşmenin amaçlarının gerçekleştirilmesi için ihtiyaç duyulan alt organları oluşturacaktır;

(g) request, where appropriate, the services and cooperation of, and information provided by, competent and relevant organizations and bodies of the United Nations system and other international and regional intergovernmental organizations and nongovernmental organizations and bodies as a means of strengthening the implementation of the Convention; and

(g) Sözleşme'nin uygulanmasının güçlendirilmesi açısından, gerektiğinde, ilgili uzmanlık kuruluşlarından, Birleşmiş Milletler sistemi kurumlarından, diğer uluslararası, bölgesel ve hükümetler arası kuruluşlardan ve sivil toplum örgütlerinden, hizmet ve işbirliği talebinde bulunacaktır;

(h) consider other action, as appropriate, for the achievement of the objective of the Convention in the light of experience gained in its implementation.

(h) Bu sözleşme'nin amaçlarına ulaşılması için, yapılan uygulamalardan elde edilen deneyimlerin ışığında, gerektiğinde, başka etkinlikleri değerlendirecektir.

6.The Conference of the Parties shall establish the criteria for the participation of observers at its proceedings.

6. Taraflar Konferansı, görüşmelere gözlemci olarak katılımı ile ilgili ölçütleri belirleyecektir.

Article 24

Secretariat

Madde 24

Sekreteryaya

1. The Conference of the Parties shall designate a permanent secretariat and make arrangements for its functioning. The Conference of the Parties shall endeavour to do so at its first session.

1. Taraflar Konferansı, daimi bir sekreteryaya oluşturacak ve işleyişi ile ilgili düzenlemeleri yapacaktır. Taraflar Konferansı, bunları ilk toplantısında belirlemeye çalışacaktır.

2.Until such time as a permanent secretariat is designated and established, secretariat functions under this Convention shall be provided by the World Health Organization.

2.Daimi bir sekreteryaya kurulana kadar, işbu Sözleşme'nin gerektirdiği sekreteryaya hizmetleri, Dünya Sağlık Örgütü tarafından sürdürülecektir.

3. Secretariat functions shall be:

3. Sekreteryaya hizmetleri aşağıdaki hususlardan oluşmaktadır:

(a) to make arrangements for sessions of the Conference of the Parties and any subsidiary bodies and to provide them with services as required;

(a) Taraflar Konferansı ve alt organların toplantılarını düzenlemek ve bu toplantılar için gerekli hizmetleri sunmak;

(b) to transmit reports received by it pursuant to the Convention;

(b) Sözleşme gereği hazırlanan raporları iletmek;

(c) to provide support to the Parties, particularly developing country Parties and Parties with economies in transition, on request, in the compilation and communication of information required in accordance with the provisions of the Convention;

(c) Özellikle gelişmekte olan ve ekonomisi geçiş sürecinde olan taraf devletlere, talep etmeleri halinde, işbu Sözleşme'den kaynaklanan yükümlülükler uyarınca yapılması gereken, bilgi toplanması ve paylaşımı konusunda destek sağlamak;

(d) to prepare reports on its activities under the Convention under the guidance of the Conference of the Parties and submit them to the Conference of the Parties;

(d) Taraflar Konferansı'nın rehberliğinde, Sözleşme'den kaynaklanan hizmetleriyle ilgili rapor hazırlamak ve bunları Taraflar Konferansı'na sunmak;

(e) to ensure, under the guidance of the Conference of the Parties, the necessary coordination with the competent international and regional intergovernmental organizations and other bodies;

(e) Taraflar Konferansı'nın rehberliğinde, ilgili uluslararası ve bölgesel hükümetlerarası kuruluşlar ve diğer kurumlarla gerekli koordinasyonu sağlamak;

(f) to enter, under the guidance of the Conference of the Parties, into such administrative or contractual arrangements as may be required for the effective discharge of its functions; and

(f) Taraflar Konferansı'nın rehberliğinde, görevlerini etkin biçimde yerine getirmesi için gerekli olabilecek idari ve akdi düzenlemeleri yapmak;

(g) to perform other secretariat functions specified by the Convention and by any of its protocols and such other functions as may be determined by the Conference of the Parties.

(g) Sözleşme ve protokollerinde belirlenen diğer sekreteryaya görevlerini ve Taraflar Konferansı tarafından belirlenebilecek bu tür diğer fonksiyonları yerine getirmek.

Article 25

Relations between the Conference of the Parties and intergovernmental organizations

Madde 25

Taraflar Konferansı ile hükümetler arası kuruluşlar arasındaki ilişkiler

In order to provide technical and financial cooperation for achieving the objective of this Convention, the Conference of the Parties may request the cooperation of competent international and regional intergovernmental organizations including financial and development institutions.

İşbu Sözleşme'nin amaçlarına ulaşılmasında gerekli teknik ve maddi işbirliğinin sağlanması için Taraflar Konferansı, ilgili uluslararası ve bölgesel hükümetler arası kuruluşların ve yanı sıra mali ve kalkınma kurumlarının işbirliğini isteyebilir.

Article 26

Financial resources

Madde 26

Mali kaynaklar

1. The Parties recognize the important role that financial resources play in achieving the objective of this Convention.

1. Taraflar, Sözleşme'nin amaçlarına ulaşılmasında mali kaynakların oynadığı rolün önemini kabul etmektedirler.

2. Each Party shall provide financial support in respect of its national activities intended to achieve the objective of the Convention, in accordance with its national plans, priorities and programmes.

2. Her bir Taraf, ulusal planları, öncelikleri ve programları uyarınca, Sözleşme'nin amaçlarına ulaşılmasına yönelik ulusal faaliyetleri doğrultusunda finansal destek sağlayacaklardır.

3. Parties shall promote, as appropriate, the utilization of bilateral, regional, subregional and other multilateral channels to provide funding for the development and strengthening of multisectoral comprehensive tobacco control programmes of developing country Parties and Parties with economies in transition. Accordingly, economically viable alternatives to tobacco production, including crop diversification should be addressed and supported in the context of nationally developed strategies of sustainable development.

3. Taraflar, gelişmekte olan taraf devletlerin ve ekonomisi geçiş sürecinde olan tarafların çok sektörlü ve kapsamlı tütün kontrol programlarının geliştirilmesine ve güçlendirilmesine kaynak sağlanması için, iki taraflı, bölgesel, alt bölgesel ve diğer çok taraflı kanalların kullanılmasını destekleyeceklerdir. Ulusal sürdürülebilir kalkınma stratejileri çerçevesinde, tütün üretimine, ürün çeşitliliği dahil ekonomik açıdan sürdürülebilir alternatifler aranmalı ve desteklenmelidir.

4. Parties represented in relevant regional and international intergovernmental organizations, and financial and development institutions shall encourage these entities to provide financial assistance for developing country Parties and for Parties with economies in transition to assist them in meeting their obligations under the Convention, without limiting the rights of participation within these organizations.

4. İlgili uluslararası ve bölgesel hükümetler arası kuruluşlarda temsil edilen taraflar ve finansman ve kalkınma kuruluşları, gelişmekte olan taraf devletlere ve ekonomisi geçiş sürecinde olan taraflara, söz konusu kuruluşlara katılma haklarını kısıtlamadan, Sözleşme'den kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmelerinde maddi destek sağlamaları için bahse konu kurumları teşvik edeceklerdir.

5. The Parties agree that:

5. Taraflar aşağıdaki hususları kabul ederler:

(a) to assist Parties in meeting their obligations under the Convention, all relevant potential and existing resources, financial, technical, or otherwise, both public and private that are available for tobacco control activities, should be mobilized and utilized for the benefit of all Parties, especially developing countries and countries with economies in transition;

(a) Sözleşme'den kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmelerinde yardımcı olmak üzere, tütün kontrol faaliyetleri için tüm ilgili mevcut ve potansiyel kaynaklar, finansal, teknik veya kamusal ve özel tüm kaynaklar bütün tarafların, özellikle gelişmekte olan taraf devletlerin ve ekonomileri geçiş sürecinde olan tarafların yararlanması için kullanılmalı ve seferber edilmelidir;

(b) the Secretariat shall advise developing country Parties and Parties with economies in transition, upon request, on available sources of funding to facilitate the implementation of their obligations under the Convention;

(b) Sekreteryaya, gelişmekte olan ve ekonomisi geçiş sürecinde olan Taraflara, talepleri halinde, Sözleşme'den kaynaklanan yükümlülüklerini yerine getirmelerini kolaylaştıracak mevcut fon kaynakları hakkında önerilerde bulunacaktır;

(c) the Conference of the Parties in its first session shall review existing and potential sources and mechanisms of assistance based on a study conducted by the Secretariat and other relevant information, and consider their adequacy; and

(c) Taraflar Konferansı, ilk toplantısında, Sekreteryaya'nın yürüttüğü bir çalışmaya ve ilgili diğer bilgilere istinaden mevcut ve potansiyel yardım kaynaklarını ve mekanizmalarını gözden geçirecek ve yeterliliklerini değerlendirecektir.

(d) the results of this review shall be taken into account by the Conference of the Parties in determining the necessity to enhance existing mechanisms or to establish a voluntary global fund or other appropriate financial mechanisms to channel additional financial resources, as needed, to developing country Parties and Parties with economies in transition to assist them in meeting the objectives of the Convention.

(d) Taraflar Konferansı, söz konusu gözden geçirmenin sonuçlarını, gelişmekte olan taraf devletlere ve ekonomisi geçiş sürecinde olan taraflara Sözleşme'nin amaçlarının gerçekleştirilmesinde yardımcı olmak için, gerektiğinde mevcut mekanizmaların güçlendirilmesi veya ilave finansal kaynaklar için global bir gönüllü fonun ya da diğer uygun finansal mekanizmaların oluşturulması ihtiyacının belirlenmesinde, göz önünde bulunduracaktır.

PART IX:
SETTLEMENT OF DISPUTES
BÖLÜM IX:
UYUŞMAZLIKLARIN ÇÖZÜLMESİ

Article 27

Settlement of disputes

Madde 27

Uyuşmazlıkların çözülmesi

1. In the event of a dispute between two or more Parties concerning the interpretation or application of this Convention, the Parties concerned shall seek through diplomatic channels a settlement of the dispute through negotiation or any other peaceful means of their own choice, including good offices, mediation, or conciliation. Failure to reach agreement by good offices, mediation or conciliation shall not absolve parties to the dispute from the responsibility of continuing to seek to resolve it.

1. İki ya da daha fazla taraf arasında işbu Sözleşme'nin yorumu ya da uygulanmasıyla ilgili bir anlaşmazlık durumunda ilgili taraflar, diplomatik kanallardan, müzakereler yoluyla veya iyi niyet, arabuluculuk ya da uzlaşma dahil kendi belirleyecekleri öteki barışçı çözüm yollarından biriyle uyuşmazlıklara çözüm arayacaklardır.

2. When ratifying, accepting, approving, formally confirming or acceding to the Convention, or at any time thereafter, a State or regional economic integration organization may declare in writing to the Depositary that, for a dispute not resolved in accordance with paragraph 1 of this Article, it accepts, as compulsory, ad hoc arbitration in accordance with procedures to be adopted by consensus by the Conference of the Parties.

2. Sözleşme'nin onayı, kabul edilmesi, uygun bulunması, resmen teyidi veya katılım sırasında ya da daha sonraki bir zamanda bir devlet ya da bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu, işbu maddenin 1. fıkrasında belirtilen yolla çözülemeyen bir uyuşmazlığın, Taraflar Konferansı tarafından oybirliğiyle kabul edilecek yöntem çerçevesinde çalışacak ad hoc hakemlik yoluyla zorunlu olarak çözülmesini kabul ettiği yönünde Depoziter'e yazılı bildirimde bulunabilir.

3. The provisions of this Article shall apply with respect to any protocol as between the parties to the protocol, unless otherwise provided therein.

3. İşbu maddenin hükümleri, herhangi bir protokol açısından, aksi söz konusu protokolde belirtilmedikçe, protokolün tarafları arasında da uygulanacaktır.

**PART X:
DEVELOPMENT OF THE CONVENTION**

**BÖLÜM X:
SÖZLEŞME'NİN GELİŞTİRİLMESİ**

Article 28

Amendments to this Convention

Madde 28

Sözleşme'de yapılacak değişiklik

1. Any Party may propose amendments to this Convention. Such amendments will be considered by the Conference of the Parties.

1. Herhangi bir Taraf, Sözleşme'yle ilgili değişiklik önerebilir. Bu değişiklikler, Taraflar Konferansı tarafından değerlendirilecektir.

2. Amendments to the Convention shall be adopted by the Conference of the Parties. The text of any proposed amendment to the Convention shall be communicated to the Parties by the Secretariat at least six months before the session at which it is proposed for adoption. The Secretariat shall also communicate proposed amendments to the signatories of the Convention and, for information, to the Depositary.

2. Sözleşme'yle ilgili değişiklikler Taraflar Konferansı tarafından kabul edilecektir. Sözleşmeye getirilen tüm değişiklik önerileri Taraflara, görüşüleceği toplantıdan en az altı ay önce Sekreteryaya tarafından iletilecektir. Sekreteryaya değişiklik önerilerini ayrıca, Sözleşme'nin imzacılarına ve bilgi için Depoziter'e iletilecektir.

3. The Parties shall make every effort to reach agreement by consensus on any proposed amendment to the Convention. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the amendment shall as a last resort be adopted by a three-quarters majority vote of the Parties present and voting at the session. For purposes of this Article, Parties present and voting means Parties present and casting an affirmative or negative vote. Any adopted amendment shall be communicated by the Secretariat to the Depositary, who shall circulate it to all Parties for acceptance.

3. Taraflar, Sözleşme'yle ilgili değişiklik önerileri üzerinde oybirliği ile anlaşmaya varmak için gerekli tüm çabayı göstereceklerdir. Tüm seçenekler denenir ve anlaşma sağlanamazsa, değişiklik, son çare olarak, toplantıda mevcut olan ve oy kullanan tarafların dörtte üç çoğunluğuyla kabul edilecektir. Bu maddede geçen, "mevcut olan ve oy kullanan" toplantıda bulunan ve lehte veya aleyhte oy veren taraflar anlamına gelir. Kabul edilen değişiklikler, Sekreteryaya tarafından, tüm taraflara iletmesi için, Depoziter'e bildirilir.

4. Instruments of acceptance in respect of an amendment shall be deposited with the Depositary. An amendment adopted in accordance with paragraph 3 of this Article shall enter into force for those Parties having accepted it on the ninetieth day after the date of receipt by the Depositary of an instrument of acceptance by at least two-thirds of the Parties to the Convention.

4. Bir değişikliğe ilişkin kabul belgeleri, Depoziter tarafından saklanacaktır. İşbu maddenin 3. fıkrası uyarınca kabul edilen bir değişiklik, değişikliği kabul eden taraflar açısından, Sözleşme'ye taraf devletlerin en az üçte ikisinin kabul belgesinin Depoziter tarafından teslim alındığı tarihten sonraki doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

5. The amendment shall enter into force for any other Party on the ninetieth day after the date on which that Party deposits with the Depositary its instrument of acceptance of the said amendment.

5. Değişiklik, diğer herhangi bir Taraf açısından, söz konusu Tarafın değişikliğe ilişkin kabul belgesinin Depoziter tarafından teslim alındığı tarihten sonraki doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

Article 29

Adoption and amendment of annexes to this Convention

Madde 29

Sözleşme eklerinin kabulü ve değişikliği

1. Annexes to this Convention and amendments thereto shall be proposed, adopted and shall enter into force in accordance with the procedure set forth in Article 28.

1. İşbu Sözleşme'ye yapılacak ekler ve bu ekler üzerindeki değişiklikler, 28. maddede belirtilen yöntemle önerilerek kabul edilecek ve yürürlüğe girecektir.

2. Annexes to the Convention shall form an integral part thereof and, unless otherwise expressly provided, a reference to the Convention constitutes at the same time a reference to any annexes thereto.

2. Sözleşmeye yapılacak ekler Sözleşme'nin ayrılmaz bir parçasını oluşturur ve aksi belirtilmediği takdirde, Sözleşme'ye yapılacak bir atıf eklerine de yapılmış sayılır.

3. Annexes shall be restricted to lists, forms and any other descriptive material relating to procedural, scientific, technical or administrative matters.

3. Ekler, ynteme ilişkin, bilimsel, teknik ya da idari konularla ilgili listeler, formlar ve diğer herhangi tanımlayıcı malzemeyle sınırlı olacaktır.

**PART XI:
FINAL PROVISIONS**

**BÖLÜM XI:
SON HÜKÜMLER**

Article 30
Reservations
Madde 30
ekinceler

No reservations may be made to this Convention.
İŞbu Sözleşme'ye ekince konulamaz.

Article 31
Withdrawal
Madde 31
ekilme

At any time after two years from the date on which this Convention has entered into force for a Party, that Party may withdraw from the Convention by giving written notification to the Depositary.

1. Bir Taraf iin işbu SzleŐme'nin yrrlĞe girdiği tarihten iki yıl sonra herhangi bir zamanda, sz konusu Taraf, Depoziter'e yazılı bildirimde bulunarak SzleŐme'den ekilebilir.

2. Any such withdrawal shall take effect upon expiry of one year from the date of receipt by the Depositary of the notification of withdrawal, or on such later date as may be specified in the notification of withdrawal.

2. Bu tr bir ekilme, Depoziter'in ekilme bildirimini aldığı tarihten bir yıl sonra veya ekilme bildiriminde belirtilen daha sonraki bir tarihte yrrlĞe girecektir.

3. Any Party that withdraws from the Convention shall be considered as also having withdrawn from any protocol to which it is a Party.

3. SzleŐme'den ekilen bir Taraf, taraf olduğu protokollerden de geri ekilmiş sayılacaktır.

Article 32
Right to vote

Madde 32
Oy kullanma hakkı

1. Each Party to this Convention shall have one vote, except as provided for in paragraph 2 of this Article.

1. Sözleşme'nin taraflarından her biri, işbu maddenin 2. fıkrasında belirtilen durumlar hariç, bir oya sahiptir.

2. Regional economic integration organizations, in matters within their competence, shall exercise their right to vote with a number of votes equal to the number of their Member States that are Parties to the Convention. Such an organization shall not exercise its right to vote if any of its Member States exercises its right, and vice versa.

2. Bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşları, yetki alanlarına giren konularda, Sözleşme'ye taraf olan üye devletlerin sayısına eşit sayıda oy kullanma hakkına sahiptir. Bu tür bir kuruluş, herhangi bir üye devlet oy kullandığı takdirde, oy kullanmayacaktır, ya da aksi olacaktır.

Article 33
Protocols

Madde 33
Protokoller

1. Any Party may propose protocols. Such proposals will be considered by the Conference of the Parties.

1. Her bir Taraf protokoller önerebilir. Bu öneriler, Taraflar Konferansı tarafından değerlendirilecektir.

2. The Conference of the Parties may adopt protocols to this Convention. In adopting these protocols every effort shall be made to reach consensus. If all efforts at consensus have been exhausted, and no agreement reached, the protocol shall as a last resort be adopted by a three-quarters majority vote of the Parties present and voting at the session. For the purposes of this Article, Parties present and voting means Parties present and casting an affirmative or negative vote.

2. Taraflar Konferansı, işbu Sözleşme'ye ek protokoller kabul edebilir. Protokollerin kabul edilmesinde oydaşmaya varılması için gerekli tüm çaba gösterilecektir. Harcanan tüm çabalara rağmen anlaşmaya varılamazsa, protokol, son çare olarak toplantıda mevcut olan ve oy kullanan Tarafların dörtte üç çoğunluk oyuyla kabul edilecektir. Bu maddede geçen "mevcut olan ve oy kullanan", toplantıda bulunan ve lehte ya da aleyhte bir oy veren taraf anlamına gelir.

3. The text of any proposed protocol shall be communicated to the Parties by the Secretariat at least six months before the session at which it is proposed for adoption.

3. Önerilen protokollerin metinleri Sekreteryaya tarafından, taraflara, görüşüleceği toplantıdan en az altı ay önce iletilir.

4. Only Parties to the Convention may be parties to a protocol.

4. Sadece Sözleşme'ye taraf olanlar, protokollere taraf olabilir.

5. Any protocol to the Convention shall be binding only on the parties to the protocol in question. Only Parties to a protocol may take decisions on matters exclusively relating to the protocol in question.

5. Sözleşme'ye ek herhangi bir protokol sadece o protokole taraf olanlar açısından bağlayıcı olacaktır. Sadece protokole taraf olanlar, münhasıran söz konusu protokolle ilgili konularda karar alabileceklerdir.

6. The requirements for entry into force of any protocol shall be established by that instrument.

6. Herhangi bir protokolün yürürlüğe girmesine ilişkin koşullar, söz konusu protokolle düzenlenecektir.

Article 34

Signature

Madde 34

İmzalar

This Convention shall be open for signature by all Members of the World Health Organization and by any States that are not Members of the World Health Organization but are members of the United Nations and by regional economic integration organizations at the World Health Organization headquarters in Geneva from 16 June 2003 to 22 June 2003, and thereafter at United Nations Headquarters in New York, from 30 June 2003 to 29 June 2004.

İşbu Sözleşme, 16 Haziran 2003 ile 22 Haziran 2003 tarihleri arasında Dünya Sağlık Örgütü'nün Cenevre'deki genel merkezinde, daha sonra 30 Haziran 2003 ile 29 Haziran 2004 tarihleri arasında New York'taki Birleşmiş Milletler genel merkezinde, Dünya Sağlık Örgütü'nün tüm üyelerinin ve Dünya Sağlık Örgütü üyesi olmayan ancak Birleşmiş Milletler üyesi olan devletlerin ve bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşlarının imzalarına açık olacaktır.

Article 35

Ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession

Madde 35

Onay, kabul, uygun bulma, resmi teyid veya katılma

1. This Convention shall be subject to ratification, acceptance, approval or accession by States and to formal confirmation or accession by regional economic integration organizations. It shall be open for accession from the day after the date on which the Convention is closed for signature. Instruments of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession shall be deposited with the Depository.

1. İşbu Sözleşme, devletlerin onayı, kabulü, uygun bulma ya da katılmalarına ve bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşlarının da resmi teyit veya katılmalarına tabi olacaktır. Sözleşme, imzaya kapandıktan sonraki günden itibaren katılma açık olacaktır. Onay, kabul, uygun bulma, resmi teyit veya katılma belgeleri Depoziter tarafından hıfzedilecektir.

2. Any regional economic integration organization which becomes a Party to the Convention without any of its Member States being a Party shall be bound by all the obligations under the Convention. In the case of those organizations, one or more of whose Member States is a Party to the Convention, the organization and its Member States shall decide on their respective responsibilities for the performance of their obligations under the Convention. In such cases, the organization and the Member States shall not be entitled to exercise rights under the Convention concurrently.

2. Üye devletleri taraf olmayan fakat kendisi Sözleşme'ye taraf olan herhangi bir bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu, Sözleşme'nin getirdiği tüm yükümlülüklerle bağlı olacaktır. Bu kuruluşların bir ya da daha fazla üyesi devletin Sözleşme'ye taraf olduğu durumlarda, söz konusu kuruluş ve üye devletleri, Sözleşme'den kaynaklanan yükümlülüklerin yerine getirilmesi için üstlenecekleri sorumlulukları kararlaştıracaklardır. Bu gibi durumlarda, bahse konu kuruluş ve üye devletler, Sözleşme'den kaynaklanan haklarını aynı anda birlikte kullanamazlar.

3. Regional economic integration organizations shall, in their instruments relating to formal confirmation or in their instruments of accession, declare the extent of their competence with respect to the matters governed by the Convention. These organizations shall also inform the Depository, who shall in turn inform the Parties, of any substantial modification in the extent of their competence.

3. Bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşları, resmi teyit veya katılma belgelerinde, Sözleşme'de bulunan konularla ilgili yetkilerinin kapsamını belirteceklerdir. Bu kuruluşlar, ayrıca, yetki kapsamlarında özlü bir değişiklik olması halinde, taraflara iletilmesini teminen, Depoziter'e bilgi vereceklerdir.

Article 36

Entry into force

Madde 36

Yürürlüğe girme

1. This Convention shall enter into force on the ninetieth day following the date of deposit of the fortieth instrument of ratification, acceptance, approval, formal confirmation or accession with the Depositary.

1. İşbu Sözleşme, kırkıncı onay, kabul, uygun bulma, resmi teyit veya katılma belgesinin Depoziter'e teslim edildiği tarihten sonraki doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

2. For each State that ratifies, accepts or approves the Convention or accedes thereto after the conditions set out in paragraph 1 of this Article for entry into force have been fulfilled, the Convention shall enter into force on the ninetieth day following the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance, approval or accession.

2. Sözleşme'nin yürürlüğe girmesi için işbu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartların yerine getirilmesinden sonra Sözleşme'yi onaylayan, kabul eden veya uygun bulan ya da katılan bir Devlet açısından Sözleşme; onay, kabul, uygun bulma veya katılma belgesinin teslim tarihinden sonraki doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

3. For each regional economic integration organization depositing an instrument of formal confirmation or an instrument of accession after the conditions set out in paragraph 1 of this Article for entry into force have been fulfilled, the Convention shall enter into force on the ninetieth day following the date of its depositing of the instrument of formal confirmation or of accession.

3. Sözleşme'nin yürürlüğe girmesi için işbu maddenin birinci fıkrasında belirtilen şartların yerine getirilmesinden sonra resmi teyit veya katılma belgelerini teslim eden bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşları açısından Sözleşme; resmi teyit veya katılma belgesinin teslim tarihinden sonraki doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

4. For the purposes of this Article, any instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by States Members of the organization.

4. İşbu maddenin amaçları bakımından, bir bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşu tarafından teslim edilen herhangi bir belge, söz konusu kuruluşun üye devletleri tarafından teslim edilen belgelere ek sayılmayacaktır.

Article 37

Depositary

Madde 37

Depoziter

The Secretary-General of the United Nations shall be the Depositary of this Convention and amendments thereto and of protocols and annexes adopted in accordance with Articles 28, 29 and 33.

İşbu Sözleşme'nin ve 28., 29. ve 33. maddeler uyarınca kabul edilen değişikliklerin, protokollerin ve eklerin Depoziter'i, Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri olacaktır.

Article 38
Authentic texts
Madde 38
Orijinal metinler

The original of this Convention, of which the Arabic, Chinese, English, French, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be deposited with the Secretary- General of the United Nations.

İşbu Sözleşme'nin Arapça, Çince, İngilizce, Fransızca, Rusça ve İspanyolca orijinal metinleri aynı değerde geçerlidir ve Birleşmiş Milletler Genel Sekreteri tarafından hıfzedilecektir.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, being duly authorized to that effect, have signed this Convention

İşbu Sözleşme aşağıda imzası bulunan tam yetkili temsilciler tarafından imzalanmıştır.

DONE at GENEVA this twenty-first day of May two thousand and three.

CENEVRE'DE yirmi bir Mayıs iki bin üç tarihinde düzenlenmiştir.

World Health Organization
FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL
Dünya Sağlık Örgütü
TÜTÜN KONTROLÜ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ

GUIDELINES FOR IMPLEMENTATION
Article 5.3; Article 8; Article 11; Article 13
UYGULAMA İÇİN KILAVUZ İLKELER
Madde 5.3; Madde 8; Madde 11; Madde 13

GUIDELINES FOR IMPLEMENTATION
Article 5.3

**PROTECTION OF PUBLIC HEALTH POLICIES WITH RESPECT TO
TOBACCO CONTROL FROM COMMERCIAL AND OTHER VESTED
INTERESTS OF THE TOBACCO INDUSTRY**

UYGULAMA İÇİN KILAVUZ İLKELER

Madde 5.3

TÜTÜN KONTROLÜ İLE İLGİLİ HALK SAĞLIĞI POLİTİKALARININ TÜTÜN ENDÜSTRİSİNİN TİCARİ VE DİĞER ÇIKARLARINDAN KORUNMASI

INTRODUCTION

World Health Assembly resolution WHA54.18 on transparency in tobacco control process, citing the findings of the Committee of Experts on Tobacco Industry Documents, states that “the tobacco industry has operated for years with the express intention of subverting the role of governments and of WHO in implementing public health policies to combat the tobacco epidemic”.

The Preamble of the WHO Framework Convention on Tobacco Control recognized the Parties¹ “need to be alert to any efforts by the tobacco industry to undermine or subvert tobacco control efforts and the need to be informed of activities of the tobacco industry that have a negative impact on tobacco control efforts”.

Further, Article 5.3 of the Convention requires that “in setting and implementing their public health policies with respect to tobacco control, Parties shall act to protect these policies from commercial and other vested interests of the tobacco industry in accordance with national law”.

The Conference of the Parties, in decision FCTC/COP2(14), established a working group to elaborate guidelines for implementation of Article 5.3 of the Convention.

Without prejudice to the sovereign right of the Parties to determine and establish their tobacco control policies, Parties are encouraged to implement these guidelines to the extent possible in accordance with their national law.

Purpose, scope and applicability

Use of the guidelines for implementation of Article 5.3 of the Convention will have an overarching impact on countries’ tobacco control policies and on implementation of the Convention, because the guidelines recognize that tobacco industry interference, including that from the State-owned tobacco industry, cuts across a number of tobacco control policy areas, as stated in the Preamble of the Convention, articles referring to specific tobacco control policies and the Rules of Procedure of the Conference of the Parties to the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

The purpose of these guidelines is to ensure that efforts to protect tobacco control from commercial and other vested interests of the tobacco industry are comprehensive and effective. Parties should implement measures in all branches of government that may have an interest in, or the capacity to, affect public health policies with respect to tobacco control.

¹ “The term ‘Parties’ refers to States and other entities with treaty-making capacity which have expressed their consent to be bound by a treaty and where the treaty is in force for such States and entities.” (Source: United Nations Treaty Collections: <http://untreaty.un.org/English/guide.asp#signatories>).

GİRİŞ

Tütün kontrolü sürecinde şeffaflığa ilişkin WHA54.18 sayılı Dünya Sağlık Asamblesi kararında, Tütün Endüstrisi Dokümanları Hakkında Uzmanlar Komitesi bulgularına atıfta bulunarak **“tütün endüstrisi, yıllardır hükümetlerin ve DSÖ’nün tütün salgınıyla mücadele etmeye yönelik halk sağlığı politikalarını uygulama çalışmalarını sekteye uğratma konusunda açık bir niyet çerçevesinde hareket etmektedir”** denmektedir.

DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin Önsöz Bölümünde Tarafların¹ **“tütün endüstrisinin tütün kontrolü çalışmalarını baltalama veya sekteye uğratma çabalarına karşı tetikte olmaları ve endüstrinin tütün kontrolü çalışmalarını olumsuz etkileyebilecek faaliyetleri konusunda bilgilencmeleri”** gerekliliği vurgulanmıştır.

Ayrıca, Sözleşmenin 5.3 Maddesinde **“Taraflar, tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarını oluşturur ve uygularken bu politikaları tütün endüstrisinin ticari ve diğer çıkar çevrelerinden korumak için ulusal hukuklarına uygun olarak gerekli tedbirleri alacaktır”** hükmü zorunlu kılınmaktadır.

Taraflar Konferansı FCTC/COP2(14) sayılı kararıyla Sözleşmenin 5.3. Maddesinin uygulanmasına yönelik kılavuz ilkeler geliştirmesi amacıyla bir çalışma grubu oluşturmuştur.

Taraflar, kendi tütün kontrolü politikalarını kararlaştırma ve oluşturma konusundaki egemen haklarına hanel gelmeksizin, ulusal hukuklarının müsaade ettiği ölçüde bu kılavuz ilkeleri uygulamaya teşvik edilmektedirler.

Amaç, Kapsam ve Uygulanabilirlik

Sözleşmenin 5.3. Maddesinin uygulanmasında kılavuz ilkelerin kullanılmasının ülkelerin tütün kontrolü politikalarına ve Sözleşmenin uygulanmasına yönelik kapsayıcı bir etkisi olacaktır, zira kılavuz ilkelerde Devlete ait olanlar da dâhil tütün endüstrisinin, Sözleşmenin Önsöz Bölümünde, özel tütün kontrolü politikalarına atıfta bulunan maddelerde ve DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi Taraflar Konferansının Usul Kurallarında ifade edildiği üzere, belirli tütün kontrolü politika alanlarına müdahalede bulunulacağı gerçeği kabul edilmektedir.

Bu kılavuz ilkelerin amacı, tütün kontrolünün tütün endüstrisinin ticari ve diğer çıkarlarından koruyan çalışmalarının kapsamlı ve etkili olmasını sağlamaktır. Taraflar tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarını etkileme konusunda çıkarı veya kapasitesi bulunan bütün devlet organlarında bu tedbirleri uygulamalıdır.

¹ “Taraflar’ terimi, bir sözleşmenin kendileri için bağlayıcı olduğu konusunda muvafakat veren ve sözleşmenin kendileri için yürürlükte olduğu, sözleşme yapma yetkisine sahip Ülkeler ve diğer taraflar anlamına gelmektedir”. (Kaynak: Birleşmiş Milletler Sözleşme Koleksiyonu: <http://untreaty.un.org/English/guide.asp#signatories>)

The aim of these guidelines is to assist Parties¹ in meeting their legal obligations under Article 5.3 of the Convention. The guidelines draw on the best available scientific evidence and the experience of Parties in addressing tobacco industry interference.

The guidelines apply to setting and implementing Parties' public health policies with respect to tobacco control. They also apply to persons, bodies or entities that contribute to, or could contribute to, the formulation, implementation, administration or enforcement of those policies.

The guidelines are applicable to government officials, representatives and employees of any national, state, provincial, municipal, local or other public or semi/quasi-public institution or body within the jurisdiction of a Party, and to any person acting on their behalf. Any government branch (executive, legislative and judiciary) responsible for setting and implementing tobacco control policies and for protecting those policies against tobacco industry interests should be accountable.

The broad array of strategies and tactics used by the tobacco industry to interfere with the setting and implementing of tobacco control measures, such as those that Parties to the Convention are required to implement, is documented by a vast body of evidence. The measures recommended in these guidelines aim at protecting against interference not only by the tobacco industry but also, as appropriate, by organizations and individuals that work to further the interests of the tobacco industry.

While the measures recommended in these guidelines should be applied by Parties as broadly as necessary, in order best to achieve the objectives of Article 5.3 of the Convention, Parties are strongly urged to implement measures beyond those recommended in these guidelines when adapting them to their specific circumstances.

¹ Where appropriate, these guidelines also refer to regional economic integration organizations.

Bu kılavuz ilkelerin amacı Taraflara¹ Sözleşmenin 5.3. Maddesi çerçevesindeki yasal yükümlülüklerini yerine getirmede yardımcı olmaktır. Kılavuz ilkeler, tütün endüstrisinin müdahalelerine karşı mevcut en iyi bilimsel kanıtlar ve Tarafların deneyimlerine dayanmaktadır.

Kılavuz İlkeler, Tarafların tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarının belirlenmesini ve uygulanmasını içermektedir. Kılavuz İlkeler bu politikaların oluşturulmasına, uygulanmasına, idaresine veya yürürlüğüne katkıda bulunan veya bulunabilecek kişiler, organlar veya kurumlar için de uygulanacaktır.

Kılavuz İlkeler, bir Tarafın yetkisi çerçevesindeki her türlü ulusal, kamusal, il, belediye, yerel veya diğer kamu veya yarı kamu kurumunun görevlileri, temsilcileri ve çalışanları ve bunlar adına hareket eden kişiler için geçerlidir. Tütün kontrolü politikalarının belirlenmesinden, uygulanmasından ve bu politikaların tütün endüstrisi çıkarlarına karşı korunmasından sorumlu tüm devlet organları (uygulama, yasama ve yargı) hesap verebilir olmalıdır.

Tütün endüstrisi tarafından Sözleşme Taraflarının uygulamakla yükümlü olduğu tütün kontrolü önlemlerinin belirlenmesi ve uygulanması sürecine müdahale etmek için kullanılan geniş kapsamlı stratejiler ve taktikler çok sayıda kanıtla ortaya konmuştur. Bu kılavuz ilkelerde önerilen önlemlerle yalnızca tütün endüstrisi değil, endüstrinin çıkarları adına çalışan organizasyonlar ve bireylerin müdahalelerinden korunma sağlanması amaçlanmaktadır.

Kılavuz ilkelerde yer alan tedbirlerin Taraflarca gerektiği kadar geniş kapsamıyla uygulanması önerilirken, Sözleşmenin 5.3. Maddesinde bahsedilen hedeflere en iyi şekliyle ulaşma adına Taraflar, kılavuz ilkeleri kendi koşullarına uyarlarken kılavuz ilkelerde bulunanların ötesinde tedbirler uygulamaları hususunda şiddetle teşvik edilmektedir.

¹ Kılavuz ilkeler, gerekli durumlarda bölgesel ekonomik entegrasyon kuruluşlarına da atıfta bulunmaktadır.

PRINCIPLES

Principle 1: There is a fundamental and irreconcilable conflict between the tobacco industry's interests and public health policy interests.

The tobacco industry produces and promotes a product that has been proven scientifically to be addictive, to cause disease and death and to give rise to a variety of social ills, including increased poverty. Therefore, Parties should protect the formulation and implementation of public health policies for tobacco control from the tobacco industry to the greatest extent possible.

Principle 2: Parties, when dealing with the tobacco industry or those working to further its interests, should be accountable and transparent.

Parties should ensure that any interaction with the tobacco industry on matters related to tobacco control or public health is accountable and transparent.

Principle 3: Parties should require the tobacco industry and those working to further its interests to operate and act in a manner that is accountable and transparent.

The tobacco industry should be required to provide Parties with information for effective implementation of these guidelines.

Principle 4: Because their products are lethal, the tobacco industry should not be granted incentives to establish or run their businesses.

Any preferential treatment of the tobacco industry would be in conflict with tobacco control policy.

RECOMMENDATIONS

The following important activities are recommended for addressing tobacco industry interference in public health policies:

(1) Raise awareness about the addictive and harmful nature of tobacco products and about tobacco industry interference with Parties' tobacco control policies.

(2) Establish measures to limit interactions with the tobacco industry and ensure the transparency of those interactions that occur.

(3) Reject partnerships and non-binding or non-enforceable agreements with the tobacco industry.

(4) Avoid conflicts of interest for government officials and employees.

KILAVUZ İLKELER

İLKE 1: TÜTÜN ENDÜSTRİSİNİN ÇIKARLARI İLE HALK SAĞLIĞI POLİTİKASI ÇIKARLARI ARASINDA TEMEL VE UZLAŞTIRILAMAZ BİR İHTİLAH VARDIR.

Tütün endüstrisi, bağımlılık yapıcı olduğu, hastalıklara ve ölüme yol açtığı ve yoksulluğun artmasının da dâhil olduğu çok çeşitli toplumsal düzensizliklere neden olduğu bilimsel olarak kanıtlanmış bir ürünü üretmekte ve teşvik etmektedir. Bu yüzden, Taraflar tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarının oluşturulmasını ve uygulanmasını tütün endüstrisinden mümkün olan en kapsamlı şekilde korumalıdır.

İLKE 2: TARAFLAR, TÜTÜN ENDÜSTRİSİ VEYA ENDÜSTRİNİN ÇIKARLARI ADINA ÇALIŞANLAR İLE İLİŞKİLERİNDE HESAP VEREBİLİR VE ŞEFFAF OLMALIDIR.

Taraflar tütün endüstrisi ile tütün kontrolüne veya halk sağlığına ilişkin her türlü etkileşimin hesap verilebilir ve şeffaf olmasını sağlamalıdır.

İLKE 3: TARAFLAR, TÜTÜN ENDÜSTRİSİNİN VE ENDÜSTRİNİN ÇIKARLARI ADINA ÇALIŞANLARIN HESAP VEREBİLİR VE ŞEFFAF BİR BİÇİMDE ÇALIŞMALARINI VE HAREKET ETMELERİNİ GEREKLİ KILMALIDIR.

Bu kılavuz ilkelerin etkili biçimde uygulanabilmesi için, tütün endüstrisinin Taraflara gerekli bilgileri vermeleri gerekli kılınmalıdır.

İLKE 4: MAMULLERİ ÖLÜMCÜL OLDUĞUNDAN, TÜTÜN ENDÜSTRİSİNE İŞ KURMA VEYA İŞLERİNİ UYGULAMA KONUSUNDA TEŞVİK SAĞLANMAMALIDIR.

Tütün endüstrisine yönelik herhangi bir ayrıcalıklı muamele tütün kontrol politikası ile çelişkiye düşmek anlamına gelecektir.

TAVSİYELER

Aşağıda yer alan önemli faaliyetler tütün endüstrisinin halk sağlığı politikalarına müdahaleleri karşısında önlem alınması amacıyla tavsiye edilmektedir:

- 1) Tütün ürünlerinin bağımlılık yapıcı ve zararlı doğası ile tütün endüstrisinin Tarafların tütün kontrol politikalarına müdahaleleri hakkında farkındalığı artırın.**
- 2) Tütün endüstrisi ile etkileşimleri sınırlayıcı tedbirlerin oluşturun ve bu etkileşimlerin şeffaflığı sağlayın.**
- 3) Tütün endüstrisi ile ortaklıkların ve bağlayıcı veya zorlayıcı nitelikte olmayan anlaşmaları reddedin.**
- 4) Kamu görevlilerinin ve çalışanlarının çıkar çatışmasından kaçının.**

- (5) Require that information provided by the tobacco industry be transparent and accurate
- (6) Denormalize and, to the extent possible, regulate activities described as “socially responsible” by the tobacco industry, including but not limited to activities described as “corporate social responsibility”.
- (7) Do not give preferential treatment to the tobacco industry.
- (8) Treat State-owned tobacco industry in the same way as any other tobacco industry.

Agreed measures for protecting public health policies with respect to tobacco control from commercial and other vested interests of the tobacco industry are listed below. Parties are encouraged to implement measures beyond those provided for by these guidelines, and nothing in these guidelines shall prevent a Party from imposing stricter requirements that are consistent with these recommendations.

(1) Raise awareness about the addictive and harmful nature of tobacco products and about tobacco industry interference with Parties’ tobacco control policies.

All branches of government and the public need knowledge and awareness about past and present interference by the tobacco industry in setting and implementing public health policies with respect to tobacco control. Such interference requires specific action for successful implementation of the whole Framework Convention.

Recommendations

1.1 Parties should, in consideration of Article 12 of the Convention, inform and educate all branches of government and the public about the addictive and harmful nature of tobacco products, the need to protect public health policies for tobacco control from commercial and other vested interests of the tobacco industry and the strategies and tactics used by the tobacco industry to interfere with the setting and implementation of public health policies with respect to tobacco control.

1.2 Parties should, in addition, raise awareness about the tobacco industry’s practice of using individuals, front groups and affiliated organizations to act, openly or covertly, on their behalf or to take action to further the interests of the tobacco industry.

- 5) ***Tütün endüstrisi tarafından sağlanan bilgilerin şeffaf ve eksiksiz olmasını zorunlu kılın.***
- 6) ***Tütün endüstrisinin “kurumsal sosyal sorumluluk” olarak tanımladığı faaliyetler de dâhil her türlü “sosyal sorumluluk” faaliyetini normal faaliyetler tanımının dışında tutun ve bu tür faaliyetleri düzenleyin.***
- 7) ***Tütün endüstrisine ayrıcalıklı muamelede bulunmayın.***
- 8) ***Devlete ait tütün şirketlerine tüm diğer tütün endüstrisi ile aynı muamelede bulunun.***

Tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarını tütün endüstrisinin ticari ve diğer çıkarlarından korumak hususunda mutabakata varılmış önlemler aşağıda sıralanmıştır. Taraflar kılavuz ilkelerde bulunanların ötesinde tedbirler uygulamaya teşvik edilmektedir; kılavuz ilkeler Tarafların bu tavsiyelere uygun daha katı zorunluluklar getirmesini hiçbir şekilde engellememektedir.

1) Tütün ürünlerinin bağımlılık yapıcı ve zararlı doğası ile tütün endüstrisinin Tarafların tütün kontrol politikalarına müdahaleleri hakkında farkındalığı artırın.

Devletin tüm birimleri ve halk, endüstrinin tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarının belirlenmesine ve uygulanmasına karşı geçmişte ve günümüzde ne türlü müdahalelerde bulunduğu konusunda bilgiye ve farkındalığa ihtiyaç duymaktadır. Çerçeve Sözleşmenin bütününe başarıyla uygulanabilmesi için bu tür bir müdahale özel önlem alınmasını zorunlu kılar.

Tavsiyeler

- 1.1 Taraflar, Sözleşmenin 12. Maddesini göz önünde bulundurarak, devletin tüm birimlerini ve halkı tütün mamullerinin bağımlılık yapıcı ve zararlı doğası, halk sağlığı politikalarını tütün endüstrisinin ticari ve diğer çıkarlarından koruma ihtiyacı ve tütün endüstrisi tarafından tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarının belirlenmesine ve uygulanmasına müdahale etmek için kullanılan strateji ve taktikler hakkında bilgilendirmeli ve eğitmelidir.
- 1.2 Taraflar buna ilaveten tütün endüstrisinin kendi adına veya çıkarlarını daha da ileri götürmek maksadıyla açık veya örtülü biçimde hareket edecek bireyleri, paravan grupları veya bağlantılı kuruluşları kullanmasıyla ilgili farkındalık yaratmalıdır.

(2) Establish measures to limit interactions with the tobacco industry and ensure the transparency of those interactions that occur.

In setting and implementing public health policies with respect to tobacco control, any necessary interaction with the tobacco industry should be carried out by Parties in such a way as to avoid the creation of any perception of a real or potential partnership or cooperation resulting from or on account of such interaction. In the event the tobacco industry engages in any conduct that may create such a perception, Parties should act to prevent or correct this perception.

Recommendations

2.1 Parties should interact with the tobacco industry only when and to the extent strictly necessary to enable them to effectively regulate the tobacco industry and tobacco products.

2.2 Where interactions with the tobacco industry are necessary, Parties should ensure that such interactions are conducted transparently. Whenever possible, interactions should be conducted in public, for example through public hearings, public notice of interactions, disclosure of records of such interactions to the public.

(3) Reject partnerships and non-binding or non-enforceable agreements with the tobacco industry.

The tobacco industry should not be a partner in any initiative linked to setting or implementing public health policies, given that its interests are in direct conflict with the goals of public health.

Recommendations

3.1 Parties should not accept, support or endorse partnerships and non-binding or non-enforceable agreements as well as any voluntary arrangement with the tobacco industry or any entity or person working to further its interests.

3.2 Parties should not accept, support or endorse the tobacco industry organizing, promoting, participating in, or performing, youth, public education or any initiatives that are directly or indirectly related to tobacco control.

3.3 Parties should not accept, support or endorse any voluntary code of conduct or instrument drafted by the tobacco industry that is offered as a substitute for legally enforceable tobacco control measures.

3.4 Parties should not accept, support or endorse any offer for assistance or proposed tobacco control legislation or policy drafted by or in collaboration with the tobacco industry.

(2) Tütün endüstrisi ile etkileşimleri sınırlayıcı tedbirlerin oluşturun ve bu etkileşimlerin şeffaflığı sağlayın.

Tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarını belirlemede ve uygulamada, tütün endüstrisi ile gerekli her türlü etkileşim, Taraflarca, bu tür bir etkileşimden kaynaklanan veya bu tür bir etkileşimden dolayı gerçek veya olası bir ortaklık veya işbirliği algısı yaratılmasından kaçınılacak biçimde yürütülmelidir. Tütün endüstrisinin böyle bir algıya mahal verecek bir tavra girdiği her durumunda Taraflar bu algıyı önleyecek veya düzelterek önlemleri almalıdır.

Tavsiyeler

- 2.1 Taraflar tütün endüstrisiyle ancak tütün endüstrisini ve tütün mamullerini etkin bir biçimde düzenlemeleri için mutlaka gerektiği zamanda ve ölçüde etkileşime geçmelidir.
- 2.2 Tütün endüstrisiyle etkileşimde bulunulması gerektiğinde, Taraflar bu etkileşimlerin şeffaf biçimde yürütülmesini sağlamalıdır. Mümkün olan her durumda bu etkileşimler halka açık biçimde, örneğin halka açık duruşmalar, etkileşimlerin kamuoyuna duyurulması, bu etkileşimlerin kayıtlarının kamuoyuna ifşa olunması gibi yöntemlerle yürütülmelidir.

(3) Tütün endüstrisi ile ortaklıkları ve bağlayıcı veya zorlayıcı nitelikte olmayan anlaşmaları reddedin.

Tütün endüstrisi halk sağlığı politikalarının belirlenmesi veya uygulanması ile ilgili hiçbir girişime ortak olmamalıdır, çünkü çıkarları halk sağlığının hedefleriyle doğrudan çatışma halindedir.

Tavsiyeler

- 3.1 Taraflar tütün endüstrisiyle ya da endüstrinin çıkarlarını ilerletmek için çalışan herhangi bir kuruluşla veya kişiyle ortaklıkları, bağlayıcı veya uygulanabilir nitelikte olmayan anlaşmaları kabul etmemeli, desteklememeli ve onaylamamalıdır.
- 3.2 Taraflar tütün endüstrisinin tütün kontrolüyle doğrudan veya dolaylı bağlantılı gençlik, halk eğitimi veya herhangi bir girişimi düzenlemesini, teşvik etmesini, bunları gerçekleştirmesini veya bunlara katılmasını kabul etmemeli, desteklememeli veya onaylamamalıdır.
- 3.3 Taraflar tütün endüstrisinin yasal olarak yürürlükte bulunabilecek tütün kontrolü tedbirlerine ikame olarak teklif ettiği hiçbir gönüllü davranış kuralı veya aracı kabul etmemeli, desteklememeli veya onaylamamalıdır.
- 3.4 Taraflar, tütün endüstrisinden gelen hiçbir yardım teklifini ya da tütün endüstrisi tarafından veya tütün endüstrisi ile işbirliği içerisinde hazırlanan hiçbir tütün kontrolü mevzuat veya politika önerisini kabul etmemeli, desteklememeli veya onaylamamalıdır.

(4) Avoid conflicts of interest for government officials and employees.

The involvement of organizations or individuals with commercial or vested interests in the tobacco industry in public health policies with respect to tobacco control is most likely to have a negative effect. Clear rules regarding conflicts of interest for government officials and employees working in tobacco control are important means for protecting such policies from interference by the tobacco industry.

Payments, gifts and services, monetary or in-kind, and research funding offered by the tobacco industry to government institutions, officials or employees can create conflicts of interest. Conflicting interests are created even if a promise of favourable consideration is not given in exchange, as the potential exists for personal interest to influence official responsibilities as recognized in the International Code of Conduct for Public Officials adopted by the United Nations General Assembly and by several governmental and regional economic integration organizations.

Recommendations

4.1 Parties should mandate a policy on the disclosure and management of conflicts of interest that applies to all persons involved in setting and implementing public health policies with respect to tobacco control, including government officials, employees, consultants and contractors.

4.2 Parties should formulate, adopt and implement a code of conduct for public officials, prescribing the standards with which they should comply in their dealings with the tobacco industry.

4.3 Parties should not award contracts for carrying out any work related to setting and implementing public health policies with respect to tobacco control to candidates or tenderers who have conflicts of interest with established tobacco control policies.

4.4 Parties should develop clear policies that require public Office holders who have or have had a role in setting and implementing public health policies with respect to tobacco control to inform their institutions about any intention to engage in an occupational activity within the tobacco industry, whether gainful or not, within a specified period of time after leaving service.

4.5 Parties should develop clear policies that require applicants for public office positions which have a role in setting and implementing public health policies with respect to tobacco control to declare any current or previous occupational activity with any tobacco industry whether gainful or not.

4.6 Parties should require government officials to declare and divest themselves of direct interests in the tobacco industry.

(4) Kamu görevlilerinin ve kamu için çalışanların çıkar çatışmasından kaçının

Tütün endüstrisiyle ticari veya diğer çıkarları bulunan kuruluşların veya bireylerin tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarına dâhil olmalarının olumsuz bir etki doğurma ihtimali çok yüksektir. Tütün kontrolü alanında çalışan hükümet yetkililerinin ve çalışanlarının çıkar çatışmalarına ilişkin açık kurallar, bu politikaların tütün endüstrisinin müdahalelerinden korunması bakımından önemli bir araçtır.

Tütün endüstrisi tarafından kamu kurumlarına, görevlilerine veya çalışanlarına teklif edilecek nakdi veya ayni ödemeler, hediyeler, hizmetler ve araştırma finansmanları çıkar çatışmasına yol açabilir. Bunlar karşılığında herhangi bir olumlu taahhütte bulunulmasa dahi, Birleşmiş Milletler Genel Kurulu ve birçok hükümet ve bölgesel ekonomik entegrasyon örgütü tarafından kabul edilen Uluslararası Kamu Görevlileri Davranış Kurallarında tanıdığı gibi resmi sorumlulukları etkileyecek kişisel menfaat potansiyeli mevcut olduğundan çıkar çatışmaları oluşmaktadır.

Tavsiyeler

- 4.1 Taraflar, tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarının oluşturulması ve uygulanmasına dâhil olan kamu görevlileri, çalışanları, danışmanları ve yüklenicilerin de içinde bulunduğu tüm şahısların çıkar çatışmalarının ifşa olunması ve yönetimi hakkında bir politika belirlemelidir.
- 4.2 Taraflar kamu görevlilerinin tütün endüstrisiyle ilişkilerinde uymaları gereken standartları hüküm altına alan meslek ilkelerini biçimlendirmeli, benimsemeli ve uygulamalıdır.
- 4.3 Taraflar, oluşturulan tütün kontrol politikalarıyla çıkar çatışması bulunan adaylara veya yüklenicilere tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarının belirlenmesine ve uygulanmasına ilişkin işlerin yürütülmesi amacıyla herhangi bir ihale vermemelidir.
- 4.4. Taraflar, tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarının belirlenmesi ve uygulanmasına dâhil olan kamu görevlilerinin görevlerinden ayrıldıktan sonra belirli bir süre içerisinde tütün endüstrisiyle girecekleri kazanç sağlayıcı olsun veya olmasın her türlü iş münasebetlerinden kurumlarını haberdar etmelerini yükümlü kılacak açık politikalar geliştirmelidir.
- 4.5 Taraflar, tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarını ilgilendiren kamu görevlerine başvuracak olanların tütün endüstrisiyle kazanç sağlayıcı olsun veya olmasın, geçmiş veya hâlihazırdaki her türlü iş münasebetlerini beyan etmelerini gerektiren açık politikalar geliştirmelidir.
- 4.6 Taraflar, kamu görevlilerinin tütün endüstrisiyle olan doğrudan çıkarlarını açıklamalarını ve kendilerini bu çıkarlardan yoksun bırakmalarını zorunlu kılmalıdır.

4.7 Government institutions and their bodies should not have any financial interest in the tobacco industry, unless they are responsible for managing a Party's ownership interest in a State-owned tobacco industry.

4.8 Parties should not allow any person employed by the tobacco industry or any entity working to further its interests to be a member of any government body, committee or advisory group that sets or implements tobacco control or public health policy.

4.9 Parties should not nominate any person employed by the tobacco industry or any entity working to further its interests to serve on delegations to meetings of the Conference of the Parties, its subsidiary bodies or any other bodies established pursuant to decisions of the Conference of the Parties.

4.10 Parties should not allow any official or employee of government or of any semi/quasi-governmental body to accept payments, gifts or services, monetary or in-kind, from the tobacco industry.

4.11 Taking into account national law and constitutional principles, Parties should have effective measures to prohibit contributions from the tobacco industry or any entity working to further its interests to political parties, candidates or campaigns, or to require full disclosure of such contributions.

(5) Require that information provided by the tobacco industry be transparent and accurate.

To take effective measures preventing interference of the tobacco industry with public health policies, Parties need information about its activities and practices, thus ensuring that the industry operates in a transparent manner. Article 12 of the Convention requires Parties to promote public access to such information in accordance with national law.

Article 20.4 of the Convention requires, inter alia, Parties to promote and facilitate exchanges of information about tobacco industry practices and the cultivation of tobacco. In accordance with Article 20.4(c) of the Convention, each Party should endeavour to cooperate with competent international organizations to establish progressively and maintain a global system to regularly collect and disseminate information on tobacco production and manufacture and activities of the tobacco industry which have an impact on the Convention or national tobacco control activities.

Recommendations

5.1 Parties should introduce and apply measures to ensure that all operations and activities of the tobacco industry are transparent.

4.7 Kamu kurumları ve bunların organlarının, bir Tarafın, Devlete ait bir tütün şirketindeki mülkiyet çıkarının yönetilmesi ile sorumlu olması hariç, tütün endüstrisinde herhangi bir mali bir çıkarı bulunmamalıdır.

4.8 Taraflar, tütün endüstrisi veya tütün endüstrisinin çıkarları adına çalışan herhangi bir kuruluşça istihdam edilen herhangi bir kişinin tütün kontrolü veya halk sağlığı politikalarını belirleyen veya uygulayan herhangi bir hükümet organının, komitesinin, danışma grubunun üyesi olmasına müsaade etmemelidir.

4.9 Taraflar, tütün endüstrisi veya tütün endüstrisinin çıkarları adına çalışan herhangi bir kuruluşça istihdam edilen herhangi bir kişiyi, Taraflar Konferansı toplantıları, Taraflar Konferansının alt organları veya Taraflar Konferansının kararları uyarınca teşkil olunan herhangi bir organ için oluşturulan delegasyonlara aday göstermemelidir.

4.10 Taraflar hiçbir kamu veya yarı-kamu görevlisinin veya çalışanının tütün endüstrisinden aynı veya nakdi, ödeme, hediye veya hizmet kabul etmesine müsaade etmemelidir.

4.11 Taraflar, ulusal hukuk ve anayasa ilkelerini dikkate alarak, tütün endüstrisinin veya tütün endüstrisinin çıkarlarını ilerletmek için çalışan herhangi bir kurumun siyasi partilere, adaylara veya kampanyalara katkıda bulunmalarını yasaklayıcı etkili tedbirler uygulamalı ya da bu tür katkıların tamamen ifşa olunmasını zorunlu kılmalıdır.

(5) Tütün endüstrisi tarafından sağlanan bilgilerin şeffaf ve eksiksiz olmasını zorunlu kılın.

Taraflar tütün endüstrisinin halk sağlığı politikalarına müdahalesini önlemek için etkin tedbirler almak amacıyla tütün endüstrisinin faaliyetleri ve uygulamaları ile ilgili bilgiye ihtiyaç duymaktadırlar; bu suretle endüstrinin işleyişinin şeffaf olmasını sağlarlar. Sözleşmenin 12. Maddesi Taraflara, bu tür bilgilere ulusal hukuka uygun olarak kamu erişimini teşvik etmelerini zorunlu kılmaktadır.

Sözleşmenin 20.4. Maddesi, Tarafların, bunların yanı sıra, tütün endüstrisinin uygulamaları ile tütün ekiciliği hakkındaki bilgi alışverişlerini teşvik etmeleri ve kolaylaştırmalarını zorunlu kılmaktadır. Her Taraf Sözleşmenin 20.4(c) Maddesine uygun olarak, tütün üretimi, imalatı hususunda ve Sözleşme'ye ya da ulusal tütün kontrol faaliyetlerine etki yapacak tütün endüstrisi faaliyetleriyle ilgili, düzenli olarak bilgi toplayacak ve yayınlayacak küresel bir sistem kurulması ve sürdürülmesi için yetkili uluslararası organizasyonlarla işbirliği yapmaya çaba göstermelidir.

Tavsiyeler

5.1 Taraflar, tütün endüstrisinin bütün eylemlerinin ve faaliyetlerinin şeffaf olmasını sağlayacak tedbirleri almalı ve uygulamalıdır.

5.2 Parties should require the tobacco industry and those working to further its interests to periodically submit information on tobacco production, manufacture, market share, marketing expenditures, revenues and any other activity, including lobbying, philanthropy, political contributions and all other activities not prohibited or not yet prohibited under Article 13 of the Convention.¹

5.3 Parties should require rules for the disclosure or registration of the tobacco industry entities, affiliated organizations and individuals acting on their behalf, including lobbyists.

5.4 Parties should impose mandatory penalties on the tobacco industry in case of the provision of false or misleading information in accordance with national law.

5.5 Parties should adopt and implement effective legislative, executive, administrative and other measures to ensure public access, in accordance with Article 12(c) of the Convention, to a wide range of information on tobacco industry activities as relevant to the objectives of the Convention, such as in a public repository.

(6) Denormalize and, to the extent possible, regulate activities described as “socially responsible” by the tobacco industry, including but not limited to activities described as “corporate social responsibility”.

The tobacco industry conducts activities described as socially responsible to distance its image from the lethal nature of the product it produces and sells or to interfere with the setting and implementation of public health policies. Activities that are described as “socially responsible” by the tobacco industry, aiming at the promotion of tobacco consumption, is a marketing as well as a public relations strategy that falls within the Convention’s definition of advertising, promotion and sponsorship.

The corporate social responsibility of the tobacco industry is, according to WHO,² an inherent contradiction, as industry’s core functions are in conflict with the goals of public health policies with respect to tobacco control.

Recommendations

6.1 Parties should ensure that all branches of government and the public are informed and made aware of the true purpose and scope of activities described as socially responsible performed by the tobacco industry.

¹ Without prejudice to trade secrets or confidential information protected by law.

² WHO. *Tobacco industry and corporate*

- 5.2 Taraflar tütün endüstrisinin veya endüstrinin çıkarlarını ilerletmek için çalışanların tütün üretimi, imalatı, pazar payı, pazarlama harcamaları, gelirleri ve lobicilik, hayır işleri, siyasi katkıları içeren diğer faaliyetler ve Sözleşmenin 13. Maddesi kapsamında yasaklanmış veya henüz yasaklanmamış diğer bütün faaliyetler¹ hakkındaki bilgileri periyodik olarak sunmalarını zorunlu kılmalıdır.
- 5.3 Taraflar tütün endüstrisi kurumlarının, bağlı örgütlerin ve lobiciler de dâhil onların adına faaliyet gösteren bireylerin kamuya ifşa olunmasına veya kayıt altına alınmasına ilişkin kuralları zorunlu kılmalıdır.
- 5.4 Taraflar, tütün endüstrisine, yanlış veya yanıltıcı bilgi verilmesi durumunda ulusal kanunlarına göre zorunlu cezalar uygulamalıdır.
- 5.5. Taraflar, tütün endüstrisinin faaliyetlerine ilişkin kapsamlı bilgilerin Sözleşmenin 12(c) Maddesi uyarınca bir kamu bilgi havuzu vb. marifetiyle kamu erişimine açık tutulması için etkin yasama, uygulama ve yönetmeye ilişkin ve diğer tedbirleri benimsemeli ve uygulamalıdır.

(6) Tütün endüstrisinin “kurumsal sosyal sorumluluk” olarak tanımladığı faaliyetler de dâhil her türlü “sosyal sorumluluk” faaliyetini normal faaliyetler tanımının dışında tutun ve bu tür faaliyetleri düzenleyin.

Tütün endüstrisi üretip sattığı ürünün öldürücü doğası ile kendi imajı arasına mesafe koymak ve halk sağlığı politikalarının belirlenmesine ve uygulanmasına müdahale etmek amacıyla sosyal sorumluluk olarak tanımlanan faaliyetler uygulamaktadır. Tütün endüstrisinin “sosyal sorumluluk” olarak nitelendirdiği ve tütün tüketimini teşvik etmeyi amaçlayan bu faaliyetler de bir pazarlama olduğu kadar halkla ilişkiler stratejisidir ve Sözleşmenin reklam, promosyon ve sponsorluk tanımı kapsamına girmektedir.

DSÖ'ye göre tütün endüstrisinin kurumsal sosyal sorumluluğu² kendi içerisinde çelişki arz etmektedir, zira endüstrinin esas işlevleri tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarının hedefleriyle çelişmektedir.

Tavsiyeler

- 6.1 Taraflar, devletin bütün birimlerinin ve kamuoyunun, tütün endüstrisi tarafından yürütülen sosyal sorumluluk olarak tanımlanan faaliyetlerin gerçek amacı ve kapsamı hakkında bilgilendirilmelerini ve farkındalıklarının artırılmasını sağlamalıdır.

¹ Yasayla korunan ticari sırlar ve gizli sırlar bunun dışındadır.

² WHO. *Tobacco industry and corporate social responsibility – an inherent contradiction* (DSÖ. Tütün endüstrisi ve sosyal sorumluluk – kendi içinde bir çelişki). Cenevre, Dünya Sağlık Örgütü, 2004.

6.2 Parties should not endorse, support, form partnerships with or participate in activities of the tobacco industry described as socially responsible.

6.3 Parties should not allow public disclosure by the tobacco industry or any other person acting on its behalf of activities described as socially responsible or of the expenditures made for these activities, except when legally required to report on such expenditures, such as in an annual report.¹

6.4 Parties should not allow acceptance by any branch of government or the public sector of political, social, financial, educational, community or other contributions from the tobacco industry or from those working to further its interests, except for compensations due to legal settlements or mandated by law or legally binding and enforceable agreements.

(7) Do not give preferential treatment to the tobacco industry.

Some governments encourage investments by the tobacco industry, even to the extent of subsidizing them with financial incentives, such as providing partial or complete exemption from taxes otherwise mandated by law.

Without prejudice to their sovereign right to determine and establish their economic, financial and taxation policies, Parties should respect their commitments for tobacco control.

Recommendations

7.1 Parties should not grant incentives, privileges or benefits to the tobacco industry to establish or run their businesses.

7.2 Parties that do not have a State-owned tobacco industry should not invest in the tobacco industry and related ventures. Parties with a State-owned tobacco industry should ensure that any investment in the tobacco industry does not prevent them from fully implementing the WHO Framework Convention on Tobacco Control.

7.3 Parties should not provide any preferential tax exemption to the tobacco industry.

(8) Treat State-owned tobacco industry in the same way as any other tobacco industry.

Tobacco industry can be government-owned, non-government-owned or a combination thereof. These guidelines apply to all tobacco industry, regardless of its ownership.

¹ The guidelines for implementation of Article 13 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control address this subject from the perspective of tobacco advertising, promotion and sponsorship.

6.2 Taraflar, tütün endüstrisi tarafından sosyal sorumluluk olarak nitelenen faaliyetleri onaylamamalı, desteklememeli, bu tür faaliyetlerle ortaklık kurmamalı veya bu tür faaliyetlere katılmamalıdır.

6.3 Taraflar, tütün endüstrisi veya tütün endüstri adına hareket eden şahıslar tarafından sosyal sorumluluk olarak nitelenen faaliyetlerin veya bu tür faaliyetler için yapılan harcamaların yıllık rapor gibi yasal harcama raporları dışında kamuoyuna ifşa olunmasına izin vermemelidir.¹

6.4 Taraflar hiçbir hükümet biriminin veya kamu sektörünün, tütün endüstrisinden veya endüstrinin çıkarlarını ilerletmek için çalışanlardan, yasal anlaşmalardan veya hukuki olarak bağlayıcı ve uygulanması gerekli anlaşmalardan kaynaklananlar dışında siyasi, sosyal, mali, eğitsel, toplumsal ve diğer katkılar kabul etmelerine izin vermemelidir.

(7) Tütün endüstrisine ayrıcalıklı muamelede bulunmayın.

Bazı hükümetler tütün endüstrisinin yatırımlarını yasalarla belirlenen vergilerden kısmi veya tamamen istisna tutma gibi mali teşviklerle sübvans etme noktasına varacak kadar teşvik etmektedir.

Taraflar kendi ekonomik, mali veya vergilendirme politikalarını belirleme ve oluşturma yönündeki egemen haklarına hanel getirmemek kaydıyla, tütün kontrolüne ilişkin taahhütlerine uymalıdır.

Tavsiyeler

7.1 Taraflar, iş kurma veya uygulaması için, tütün endüstrisine teşvik, imtiyaz ya da fayda sağlamamalıdır.

7.2 Devlete ait bir tütün endüstrisi olmayan Taraflar, tütün endüstrisinde ve ilgili teşebbüslerde yatırım yapmamalıdır. Devlete ait bir tütün endüstrisine sahip olan Taraflar, tütün endüstrisinde yapılan herhangi bir yatırımın Dünya Sağlık Örgütü Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesini tamamiyle uygulamalarına engel olmamasını sağlamalıdır.

7.3. Taraflar tütün endüstrisine hiçbir ayrıcalıklı vergi muafiyeti vermemelidir.

(8) Devlete ait tütün şirketlerine tüm diğer tütün endüstrisi ile aynı muamelede bulunun.

Tütün endüstrisi Devlete ait olabilir, devlet dışı sektöre ait olabilir veya bunların bir bileşimi olabilir. Bu kılavuz ilkeler mülkiyetin kime ait olduğuna bakılmaksızın tüm tütün endüstrisine uygulanır.

¹ Bu konu, DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin 13. Maddesine ilişkin uygulama kılavuz ilkelerinde tütün reklamı, promosyonu ve sponsorluğu açısından ele alınmaktadır.

Recommendations

8.1 Parties should ensure that State-owned tobacco industry is treated in the same way as any other member of the tobacco industry in respect of setting and implementing tobacco control policy.

8.2 Parties should ensure that the setting and implementing of tobacco control policy are separated from overseeing or managing tobacco industry.

8.3 Parties should ensure that representatives of State-owned tobacco industry does not form Conference of the Parties, its subsidiary bodies or any other bodies established pursuant to decisions of the Conference of the Parties.

ENFORCEMENT AND MONITORING

Enforcement

Parties should put in place enforcement mechanisms or, to the extent possible, use existing enforcement mechanisms to meet their obligations under Article 5.3 of the Convention and these guidelines.

Monitoring implementation of Article 5.3 of the Convention and of these guidelines

Monitoring implementation of Article 5.3 of the Convention and of these guidelines is essential for ensuring the introduction and implementation of efficient tobacco control policies. This should also involve monitoring the tobacco industry, for which existing models and resources should be used, such as the database on tobacco industry monitoring of the WHO Tobacco Free Initiative.

Nongovernmental organizations and other members of civil society not affiliated with the tobacco industry could play an essential role in monitoring the activities of the tobacco industry.

Codes of conduct or staff regulations for all branches of governments should include a “whistleblower function”, with adequate protection of whistleblowers.

In addition, Parties should be encouraged to use and enforce mechanisms to ensure compliance with these guidelines, such as the possibility of bringing an action to court, and to use complaint procedures such as an ombudsman system.

Tavsiyeler

- 8.1 Taraflar, tütün kontrolü politikası belirlenmesi ve uygulanması konusunda Devlete ait tütün endüstrisine de tütün endüstrisinin diğer üyelerine gösterilen muamelenin gösterilmesini sağlamalıdır.
- 8.2 Taraflar, tütün kontrolü politikası oluşturmanın ve uygulamanın tütün endüstrisinin gözetiminden veya yönetiminden ayrı tutulmasını sağlamalıdır.
- 8.3. Taraflar, Devlete ait tütün endüstrisinin temsilcilerinin, Taraflar Konferansı toplantıları, Taraflar Konferansının alt organları veya Taraflar Konferansının kararları uyarınca teşkil olunan herhangi bir organ için oluşturulan delegasyonları şekillendirmemesini sağlamalıdır.

UYGULAMA VE İZLEME

Uygulama

Taraflar Sözleşmenin 5.3. Maddesi ve bu kılavuz ilkeler kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmek amacıyla uygulama mekanizmalarını oluşturmalı veya mümkün olduğunca mevcut uygulama mekanizmalarını kullanmalıdır.

Sözleşmenin 5.3. Maddesinin ve Bu Kılavuz İlkelerin Uygulamasının İzlenmesi

Sözleşmenin 5.3. Maddesinin ve bu kılavuz ilkelerin uygulanmasının izlenmesi, etkili tütün kontrolü politikalarının başlatılması ve uygulanmasının sağlanması için esastır. Bu aynı zamanda, Dünya Sağlık Örgütü Tütünsüzlük Girişiminin tütün endüstrisi izleme veritabanı gibi mevcut model ve kaynakların kullanıldığı tütün endüstrisinin izlenmesini de kapsamalıdır.

Tütün endüstrisi ile bağlantısı bulunmayan sivil toplum kuruluşları ve sivil toplumun diğer üyeleri tütün endüstrisi faaliyetlerinin izlenmesinde önemli bir rol üstlenebilirler.

Bütün devlet birimlerinin meslek ilkeleri veya personel düzenlemeleri muhbirler için yeterli koruma içeren bir “muhbir işlevi”ni kapsamalıdır.

Buna ilaveten, Taraflar bu kılavuz ilkelere uyulmasını sağlamak amacıyla bir faaliyeti mahkemeye taşıma imkanı gibi mekanizmaları kullanmaya, bunlara yürürlük kazandırmaya ve ombudsman sistemi gibi şikayet prosedürlerini kullanmaya teşvik edilmelidir.

INTERNATIONAL COLLABORATION AND UPDATING AND REVISION OF THE GUIDELINES

International cooperation is essential for making progress in preventing interference by the tobacco industry with the formulation of public health policies on tobacco control. Article 20.4 of the Convention provides the basis for collecting and exchanging knowledge and experience with respect to tobacco industry practices, taking into account and addressing the special needs of developing country Parties and Parties with economies in transition.

Efforts have already been made to coordinate the collection and dissemination of national and international experience with regard to the strategies and tactics used by the tobacco industry and to the monitoring of tobacco industry activities. Parties would benefit from sharing legal and strategic expertise for countering tobacco industry strategies. Article 21.4 of the Convention provides that information exchange should be subject to national laws regarding confidentiality and privacy.

Recommendations

As the strategies and tactics used by the tobacco industry evolve constantly, these guidelines should be reviewed and revised periodically to ensure that they continue to provide effective guidance to Parties on protecting their public health policies on tobacco control from tobacco industry interference.

Parties reporting via the existing reporting instrument of the Framework Convention should provide information on tobacco production and manufacture and the activities of the tobacco industry that affect the Convention or national tobacco control activities. To facilitate this exchange, the Convention Secretariat should ensure that the principal provisions of these guidelines are reflected in the next phases of the reporting instrument, which the Conference of the Parties will gradually adopt for use by Parties.

In view of the paramount importance of preventing tobacco industry interference in any public health policy with respect to tobacco control, the Conference of the Parties may, in the light of experience with implementing these guidelines, consider whether there is a need to elaborate a protocol in relation to Article 5.3 of the Convention.

ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ VE KILAVUZ İLKELERİN GÜNCELLENMESİ VE REVİZE EDİLMESİ

Tütün endüstrisinin tütün kontrolüne ilişkin halk sağlığı politikalarının şekillendirilmesine müdahalesini önleme konusunda ilerleme kaydedebilmek için uluslararası işbirliği esastır. Sözleşmenin 20.4 Maddesi, gelişmekte olan Taraf ülkelerin ve ekonomisi geçiş sürecinde olan Tarafların özel ihtiyaçlarını da dikkate alarak ve bu ihtiyaçlara yönelik olarak, tütün endüstrisinin uygulamaları konusunda bilgi ve deneyim toplamak ve bilgi-deneyim alışverişi için bir zemin oluşturmaktadır.

Tütün endüstrisinin kullandığı taktikleri ve stratejileri göz önüne alarak ve endüstrinin faaliyetlerini izleyerek ulusal ve uluslar arası deneyimin toplanması ve yayılmasının koordine edilmesi çabaları hâlihazırda devam etmektedir. Tütün endüstrisi stratejilerine karşı konulması konusundaki yasal ve stratejik deneyimlerin paylaşılmasından Taraflar faydalanacaktır. Sözleşmenin 21.4. Maddesi bilgi alışverişinin, gizlilik ve mahremiyete ilişkin ulusal kanunlara tabi olması gerektiğini öngörmektedir.

Tavsiyeler

Tütün endüstrisinin kullandığı stratejiler ve taktikler sürekli evrim gösterdiğinden, tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarını tütün endüstrisinin müdahalelerinden korumak bağlamında, kılavuz ilkelerin Taraflara etkili rehberlik sağlamasını sürdürmesini teminen bu ilkeler periyodik olarak gözden geçirilmeli ve revize edilmelidir.

Çerçeve Sözleşmenin mevcut raporlama aracı vasıtasıyla raporlama yapan Taraflar, tütün üretimi ve imalatı ve tütün endüstrisinin Sözleşmeyi ve ulusal tütün kontrolü çalışmalarını etkileyen faaliyetleri hakkında bilgi sağlamalıdır. Bilgi alışverişinin kolaylaştırılması için Sözleşme Sekreteryası bu ilkelerin ana hükümlerinin Taraflar Konferansının Tarafların kullanımını için tedricen kabul edeceği raporlama aracının sonraki aşamalarına yansıtılmasını sağlamalıdır.

Tütün endüstrisinin tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarına herhangi bir biçimde müdahalesini önlemenin olağanüstü önemi nedeniyle Taraflar Konferansı, bu kılavuz ilkeleri uygulama konusundaki deneyimleri ışığında, Sözleşmenin 5.3. Maddesiyle ilgili bir protokol yapma ihtiyacı olup olmadığını mütalaa edebilir.

USEFUL SOURCES OF INFORMATION

Relevant literature

Brandt AM. *The cigarette century. The rise, fall, and deadly persistence of the product that defined America*. New York, Basic Books, 2007.

Chapman S. *Making smoking history. Public health advocacy and tobacco control*. Oxford, Blackwell Publishing, 2007.

Callard C, Thompson D, Collishaw N. *Curing the addiction to profits: a supplyside approach to phasing out tobacco*. Ottawa, Canadian Centre for Policy Alternatives and Physicians for a Smoke free Canada, 2005.

Feldman EA, Bayer R (Editors). *Unfiltered: conflicts over tobacco policy and public health*. Boston, Harvard University Press, 2004.

Gilmore A et al. Continuing influence of tobacco industry in Germany. *Lancet*, 2002, 360:1255.

Hastings G, Angus K. *The influence of the tobacco industry on European tobacco control policy. In: Tobacco or health in the European Union. Past, present and future*. Luxembourg, Office for Official Publications of the European Commission, 2004:195–225.

Lavack A. *Tobacco industry denormalization campaigns: a review and evaluation*. Ottawa, Health Canada, 2001.

Mahood G. *Tobacco industry denormalization. Telling the truth about the tobacco industry's role in the tobacco epidemic*. Toronto, Campaign for Tobacco Industry Denormalization, 2004.

Pan American Health Organization. *Profits over people. Tobacco industry activities to market cigarettes and undermine public health in Latin America and the Caribbean*. Washington DC, Pan American Health Organization, 2002.

Simpson D. Germany: still sleeping with the enemy. *Tobacco Control*, 2003, 12:343–344.

Hammond R, Rowell A. *Trust us. We're the tobacco industry*. Baltimore, Johns Hopkins University Press, 2001.

World Health Organization. *Tobacco company strategies to undermine tobacco control activities at the World Health Organization*. Geneva, World Health Organization, 2000.

World Health Organization. *Tobacco industry and corporate social responsibility – an inherent contradiction*. Geneva, World Health Organization, 2004.

YARARLI BİLGİ KAYNAKLARI

İlgili Literatür

Brandt AM. *The cigarette century. The rise, fall, and deadly persistence of the product that defined America*. New York, Basic Books, 2007.

Chapman S. *Making smoking history. Public health advocacy and tobacco control*. Oxford, Blackwell Publishing, 2007.

Callard C, Thompson D, Collishaw N. *Curing the addiction to profits: a supply-side approach to phasing out tobacco*. Ottawa, Dumansız Kanada için Politika Alternatifleri Hekimler Merkezi, 2005.

Feldman EA, Bayer R (Ed.). *Unfiltered: conflicts over tobacco policy and public health*. Boston, Harvard University Press, 2004.

Gilmore A vd. *Continuing influence of tobacco industry in Germany*. Lancet, 2002, 360:1255.

Hastings G, Angus K. *The influence of the tobacco industry on European tobacco control policy*. In: *Tobacco or health in the European Union. Past, present and future*. Luxembourg, Avrupa Komisyonu Resmi Yayınlar Ofisi, 2004:195–225.

Lavack A. *Tobacco industry denormalization campaigns: a review and evaluation*. Ottawa, Health Canada, 2001.

Mahood G. *Tobacco industry denormalization. Telling the truth about the tobacco industry's role in the tobacco epidemic*. Toronto, Tütün Endüstrisinin Denormalizasyonu Kampanyası, 2004.

Pan American Health Organization. *Profits over people. Tobacco industry activities to market cigarettes and undermine public health in Latin America and the Caribbean*. Washington DC, Pan American Sağlık Örgütü, 2002.

Simpson D. *Germany: still sleeping with the enemy*. Tobacco Control, 2003, 12:343–344.

Hammond R, Rowell A. *Trust us. We're the tobacco industry*. Baltimore, Johns Hopkins University Press, 2001.

World Health Organization. *Tobacco company strategies to undermine tobacco control activities at the World Health Organization*. Cenevre, Dünya Sağlık Örgütü, 2000.

World Health Organization. *Tobacco industry and corporate social responsibility – an inherent contradiction*. Cenevre, Dünya Sağlık Örgütü, 2004.

Yach D, Bialous S. *Junking science to promote tobacco*. American Journal of Public Health, 2001, 91:1745–1748.

Web resources

WHO sites:

Tobacco Free Initiative: <http://www.who.int/tobacco/en/>

WHO publications on tobacco:

<http://www.who.int/tobacco/resources/publications/en/>

WHO European Regional Office:

<http://www.euro.who.int/healthtopics/HT2ndLvlPage?HTCode=smoking>

Tobacco control in the Americas (in English and Spanish):

<http://www.paho.org/english/ad/sde/ra/Tobabout.htm>

Sites with general, regional or national information and topics related to tobacco control:

Action on Smoking and Health, UK (and special page for the tobacco industry):

http://www.newash.org.uk/ash_r3iitasl.htm

Corporate Accountability International and the Network for Accountability of Tobacco Transnationals: www.stopcorporateabuse.org

Economics of tobacco control: <http://www1.worldbank.org/tobacco/>

European Commission:

http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/Tobacco/tobacco_en.htm

European Network for Smoking Prevention: <http://www.ensp.org/>

Framework Convention Alliance for Tobacco Control: <http://www.fctc.org/>

International Union for Health Promotion and Education:

<http://www.iuhpe.org/?page=18&lang=en>

Model Legislation for Tobacco Control manual:

http://www.iuhpe.org/?lang=en&page=publications_report2

Tobacco industry:

http://tobacco.health.usyd.edu.au/site/supersite/links/docs/tobacco_ind.htm

Smokefree Partnership: <http://www.smokefreepartnership.eu/>

Yach D, Bialous S. Junking science to promote tobacco. *American Journal of Public Health*, 2001, 91:1745–1748.

Web Kaynakları

DSÖ Web Siteleri:

Tütünsüzlük Girişimi: <http://www.who.int/tobacco/en/>

Tütünle ilgili DSÖ yayınları: <http://www.who.int/tobacco/resources/publications/en/>

DSÖ Avrupa Bölge Ofisi:

<http://www.euro.who.int/healthtopics/HT2ndLvlPage?HTCode=smoking>

Amerika’larda tütün kontrolü (İngilizce ve İspanyolca):

<http://www.paho.org/english/ad/sde/ra/Tobabout.htm>

Tütün Kontrolüne İlişkin Genel, Bölgesel veya Ulusal Bilgi ve Konular İçeren Web Siteleri:

Sigara ve Sağlık Eylem, İngiltere (tütün endüstrisine yönelik özel bir sayfa):

http://www.newash.org.uk/ash_r3iitasl.htm

Uluslararası Şirket Hesap Verebilirliği Çok Uluslu Tütün Şirketlerinin Hesap Verebilirlik Ağı:

www.stopcorporateabuse.org

Tütün kontrolünün ekonomisi: <http://www1.worldbank.org/tobacco/>

Avrupa Komisyonu:

http://ec.europa.eu/health/ph_determinants/life_style/Tobacco/tobacco_en.htm

Avrupa Sigarayı Önleme Ağı: <http://www.ensp.org/>

Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesi İttifakı: <http://www.fctc.org/>

Uluslararası Sağlığı Geliştirme ve Eğitim Birliği: <http://www.iuhpe.org/?page=18&lang=en>

Tütün Kontrolü Örnek Mevzuat Kılavuzu:

http://www.iuhpe.org/?lang=en&page=publications_report2

Tütün endüstrisi:

http://tobacco.health.usyd.edu.au/site/supersite/links/docs/tobacco_ind.htm

Dumansız Ortaklık: <http://www.smokefreepartnership.eu/>

Thailand Health Promotion Institute: <http://www.thpinhf.org/>

Tobaccopedia: the online tobacco encyclopaedia: <http://www.tobaccopedia.org/>

More links to tobacco sites:

Various international and national tobacco control web sites:

<http://www.tobacco.org/resources/general/tobsites.html>

National tobacco control web sites:

<http://www.smokefreepartnership.eu/National-Tobacco-Control-websites>

Centre de ressources anti-tabac: <http://www.tabac-info.net/>

Comité National Contre le Tabagisme (France): <http://www.cnct.org>

Office Français de Prévention du Tabagisme: <http://www.ofp-asso.fr/>

Latest news on smoking and tobacco control: <http://www.globalink.org>

Ministère de la santé, de la jeunesse et des sports: <http://www.sante.gouv.fr/>

Tayland Sağlığı Geliştirme Enstitüsü: <http://www.thpinhf.org/>

Çevrim içi Tütün Ansiklopedisi: <http://www.tobaccopedia.org/>

Tütünle İlgili Diğer Web Siteleri:

Çeşitli uluslararası ve ulusal tütün kontrolü web siteleri:
<http://www.tobacco.org/resources/general/tobsites.html>

Ulusal tütün kontrolü web siteleri:
<http://www.smokefreepartnership.eu/National-Tobacco-Control-websites>

Tütünle mücadele kaynakları merkezi: <http://www.tabac-info.net/>

Fransa Ulusal Tütün Kontrol Komitesi: <http://www.cnct.org>

Fransa Tütün Kontrol Dairesi: <http://www.oft-asso.fr/>

Sigara ve tütün kontrolü ile ilgili son haberler: <http://www.globalink.org>

Fransa Sağlık, Gençlik ve Spor Bakanlığı: <http://www.sante.gouv.fr/>

GUIDELINES FOR IMPLEMENTATION
Article 8

PROTECTION FROM EXPOSURE TO TOBACCO SMOKE

UYGULAMA İÇİN KILAVUZ İLKELER
Madde 8

TÜTÜN DUMANINA MARUZ KALMAKTAN KORUNMA

GUIDELINES FOR IMPLEMENTATION OF ARTICLE 8 OF THE WHO FRAMEWORK CONVENTION ON TOBACCO CONTROL

PROTECTION FROM EXPOSURE TO TOBACCO SMOKE

PURPOSE, OBJECTIVES AND KEY CONSIDERATIONS

Purpose of the guidelines

Consistent with other provisions of the WHO Framework Convention on Tobacco Control and the intentions of the Conference of the Parties, these guidelines are intended to assist Parties in meeting their obligations under Article 8 of the Convention. They draw on the best available evidence and the experience of Parties that have successfully implemented effective measures to reduce exposure to tobacco smoke.

The guidelines contain agreed upon statements of principles and definitions of relevant terms, as well as agreed upon recommendations for the steps required to satisfy the obligations of the Convention. In addition, the guidelines identify the measures necessary to achieve effective protection from the hazards of second-hand tobacco smoke. Parties are encouraged to use these guidelines not only to fulfil their legal duties under the Convention, but also to follow best practices in protecting public health.

Objectives of the guidelines

These guidelines have two related objectives. The first is to assist Parties in meeting their obligations under Article 8 of the WHO Framework Convention, in a manner consistent with the scientific evidence regarding exposure to second-hand tobacco smoke and the best practice worldwide in the implementation of smoke free measures, in order to establish a high standard of accountability for treaty compliance and to assist the Parties in promoting the highest attainable standard of health. The second objective is to identify the key elements of legislation necessary to effectively protect people from exposure to tobacco smoke, as required by Article 8.

Underlying considerations

The development of these guidelines has been influenced by the following fundamental considerations.

(a) The duty to protect from tobacco smoke, embodied in the text of Article 8, is grounded in fundamental human rights and freedoms. Given the dangers of breathing second-hand tobacco smoke, the duty to protect from tobacco smoke is implicit in, inter alia, the right to life and the right to the highest attainable standard of health, as recognized in many international legal instruments (including the Constitution of the World Health Organization, the Convention on the Rights of the Child, the Convention on the Elimination of all Forms of Discrimination against Women and the Covenant on Economic, Social and Cultural Rights), as formally incorporated into the preamble of the WHO Framework Convention and as recognized in the constitutions of many nations.

DSÖ TÜTÜN KONTROLÜ ÇERÇEVE SÖZLEŞMESİ MADDE 8 UYGULAMA KLAVUZ İLKELERİ

TÜTÜN DUMANINA MARUZ KALMAKTAN KORUNMA

AMAÇ, HEDEFLER VE ÖNEMLİ HUSUSLAR

Klavuz İlkelerin amacı

DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin diğer hükümleriyle ve Taraflar Konferansı'nın amaçlarıyla tutarlı olarak bu klavuz ilkelerin Taraflara Anlaşmanın 8. Maddesi altındaki yükümlülüklerini yerine getirmelerinde yardımcı olması amaçlanmıştır. Klavuz ilkelerde mevcut en iyi kanıtlardan ve tütün dumanına maruz kalmayı azaltmak için başarılı ve etkin önlemler almış Tarafların deneyimlerinden yararlanılmıştır.

Klavuz ilkeler, ilkelerin üzerinde anlaşılmış ifadeleri ve ilgili terimlerin tanımlarıyla birlikte Anlaşmanın yükümlülüklerini yerine getirmek için atılması gereken adımlar hususunda üzerinde anlaşılmış önerileri de içerir. Ayrıca, klavuz ilkeler, ikinci el tütün dumanının tehlikelerinden etkin koruma sağlamak için alınması gereken önlemleri de belirler. Tarafların bu klavuz ilkeleri yalnızca Anlaşma uyarınca olan yasal yükümlülüklerini yerine getirmek için değil aynı zamanda halk sağlığının korunmasında en iyi uygulamaları da takip etmek için kullanmaları teşvik edilir.

Klavuz ilkelerin Hedefi

Bu ilkelerin birbiriyle ilgili iki hedefi vardır. Birinci hedef, Dünya Sağlık Örgütü Çerçeve Sözleşmesinin 8. Maddesi uyarınca, pasif olarak maruz kalınan sigara dumanına ilişkin bilimsel bulgularla uyumlu bir biçimde, erişilebilecek en üst düzey sağlık standardını düzenlemede Taraflara yardım etmek ve anlaşmaya uyum kapsamında yüksek standartta hesap verme sorumluluğunu oluşturabilmek için dünya çapında dumansız alan tedbirlerini uygulamaya yönelik en iyi uygulamayı oluşturmaya yardım etmektir. İkinci hedef, 8. Maddenin gerektirdiği biçimde tütün dumanına maruz kalan insanları etkin bir biçimde korumak için gerekli mevzuatın kilit unsurlarını tanımlamaktır.

Temel hususlar

Bu klavuz ilkelerin geliştirilmesi aşağıdaki temel hususlardan etkilenmiştir.

(a) Madde 8'in metninde şekillendirilen tütün dumanından koruma görevi temel insan hakları ve özgürlüklerini temel alır. İkinci el tütün dumanının tehlikeleri düşünüldüğünde, birçok uluslar arası yasal organlar tarafından tanındığı (Dünya Sağlık Örgütü Tüzüğü, Kadınlara Karşı Her Tür Ayrımcılığın Ortadan Kaldırılması Konvansiyonu ve Ekonomik Sosyal ve Kültürel Haklar Akdi dahil), DSÖ Çerçeve Sözleşmesinin girişinde resmi olarak benimsendiği ve birçok ulusun anayasasında tanındığı üzere, tütün dumanından koruma görevi diğerlerinin yanı sıra yaşama hakkı ve ulaşılabilir en yüksek sağlık standardı hakkı içindedir.

(b) The duty to protect individuals from tobacco smoke corresponds to an obligation by governments to enact legislation to protect individuals against threats to their fundamental rights and freedoms. This obligation extends to all persons, and not merely to certain populations.

(c) Several authoritative scientific bodies have determined that secondhand tobacco smoke is a carcinogen. Some Parties to the WHO Framework Convention (for example, Finland and Germany) have classified second-hand tobacco smoke as a carcinogen and included the prevention of exposure to it at work in their health and safety legislation. In addition to the requirements of Article 8, therefore, Parties may be obligated to address the hazard of exposure to tobacco smoke in accordance with their existing workplace laws or other laws governing exposure to harmful substances, including carcinogens.

STATEMENT OF PRINCIPLES AND RELEVANT DEFINITIONS UNDERLYING PROTECTION FROM EXPOSURE TO TOBACCO SMOKE

Principles

As noted in Article 4 of the WHO Framework Convention, strong political commitment is necessary to take measures to protect all persons from exposure to tobacco smoke. The following agreed upon principles should guide the implementation of Article 8 of the Convention.

Principle 1

Effective measures to provide protection from exposure to tobacco smoke, as envisioned by Article 8 of the WHO Framework Convention, require the total elimination of smoking and tobacco smoke in a particular space or environment in order to create a 100% smoke free environment. There is no safe level of exposure to tobacco smoke, and notions such as a threshold value for toxicity from second-hand smoke should be rejected, as they are contradicted by scientific evidence. Approaches other than 100% smoke free environments, including ventilation, air filtration and the use of designated smoking areas (whether with separate ventilation systems or not), have repeatedly been shown to be ineffective and there is conclusive evidence, scientific and otherwise, that engineering approaches do not protect against exposure to tobacco smoke.

Principle 2

All people should be protected from exposure to tobacco smoke. All indoor workplaces and indoor public places should be smoke free.

Principle 3

Legislation is necessary to protect people from exposure to tobacco smoke. Voluntary smoke free policies have repeatedly been shown to be ineffective and do not provide adequate protection. In order to be effective, legislation should be simple, clear and enforceable.

b) Bireyleri tütün dumanından koruma görevi hükümetlerin bireyleri, temel hak ve özgürlüklerine karşı olan tehditlerden korumak için yasa çıkarma yükümlülüğüne karşılık gelir. Bu yükümlülük yalnızca belirli bir kesim için değil her birey için geçerlidir.

(c) Çok sayıda güvenilir bilimsel kuruluş ikinci el tütün dumanı içiciliğinin kanserojen olduğunu belirlemiştir. DSÖ Çerçeve Sözleşmesinin bazı Tarafları (örneğin, Finlandiya ve Almanya) pasif tütün dumanı içiciliğini kanserojen olarak sınıflandırmışlardır ve iş yerinde buna maruz kalmaktan korumayı sağlık ve güvenlik yasalarına dâhil etmişlerdir.

Bu nedenle Madde 8'in gereklerine ek olarak Taraflar mevcut iş yeri kanunlarına veya kanserojenler dâhil zararlı maddelere maruz kalmayla ilgili diğer kanunlarına uygun biçimde tütün dumanına maruz kalmanın tehlikesini ele almakla yükümlü olabilirler.

TÜTÜN DUMANINA MARUZ KALMAKTAN KORUMANIN TEMELİNDEKİ İLKELERİN VE İLGİLİ TANIMLARIN İFADESİ

İlkeler

DSÖ Çerçeve Anlaşması Madde 4'te belirtildiği gibi tüm bireyleri tütün dumanına maruz kalmaktan korumak için güçlü politik bağlılık gereklidir. Aşağıdaki üzerinde anlaşılmış olan ilkeler Anlaşmanın 8. Maddesinin uygulanmasına klavuz ilkelerlik edecektir.

Birinci ilke:

DSÖ Çerçeve Sözleşmesi Madde 8'de düşünüldüğü gibi tütün dumanına maruz kalmaktan korumayı sağlamak için alınması gereken etkin önlemler %100 dumansız bir ortam sağlanması için belirli alanlarda ve ortamlarda sigara içmenin ve tütün dumanının tamamen ortadan kaldırılmasını gerektirir. Tütün dumanına maruz kalmanın güvenli bir seviyesi yoktur ve ikinci el dumanın toksikliği için eşik değeri gibi ifadeler reddedilmelidir çünkü bilimsel bulgularla çelişmektedir. Havalandırma, hava filtreleme ve atanmış sigara içme alanlarının (ayrı havalandırma sistemli olsun olmasın) kullanımı gibi %100 dumansız ortamlar dışındaki yaklaşımların etkisiz olduğu defalarca gösterilmiştir ve mühendislik yaklaşımlarının tütün dumanına maruz kalmaya karşı korumadığını gösteren kesin bilimsel ve diğer kanıtlar vardır.

İkinci ilke:

Tüm insanlar tütün dumanına maruz kalmaktan korunmalıdırlar. Tüm kapalı çalışma alanları ve kapalı kamusal alanlar dumansız olmalıdır.

Üçüncü ilke:

İnsanları tütün dumanına maruz kalmaktan korumak için yasa gereklidir. Gönüllü dumansızlık politikalarının etkisiz olduğu ve yeterli koruma sağlamadığı defalarca gösterilmiştir. Etkili olmak için yasa basit, net ve uygulanabilir olmalıdır.

Principle 4

Good planning and adequate resources are essential for successful implementation and enforcement of smoke free legislation.

Principle 5

Civil society has a central role in building support for and ensuring compliance with smoke free measures, and should be included as an active partner in the process of developing, implementing and enforcing legislation.

Principle 6

The implementation of smoke free legislation, its enforcement and its impact should all be monitored and evaluated. This should include monitoring and responding to tobacco industry activities that undermine the implementation and enforcement of the legislation, as specified in Article 20.4 of the WHO Framework Convention.

Principle 7

The protection of people from exposure to tobacco smoke should be strengthened and expanded, if necessary; such action may include new or amended legislation, improved enforcement and other measures to reflect new scientific evidence and case-study experiences.

Definitions

In developing legislation, it is important to use care in defining key terms. Several recommendations as to appropriate definitions, based on experiences in many countries, are set out here. The definitions in this section supplement those already included in the WHO Framework Convention.

“Second-hand tobacco smoke” or “environmental tobacco smoke”

Several alternative terms are commonly used to describe the type of smoke addressed by Article 8 of the WHO Framework Convention. These include “second-hand smoke”, “environmental tobacco smoke”, and “other people’s smoke”. Terms such as “passive smoking” and “involuntary exposure to tobacco smoke” should be avoided, as experience in France and elsewhere suggests that the tobacco industry may use these terms to support a position that “voluntary” exposure is acceptable. “Second hand tobacco smoke”, sometimes abbreviated as “SHS”, and “environmental tobacco smoke”, sometimes abbreviated “ETS”, are the preferable terms; these guidelines use.

Second-hand tobacco smoke can be defined as “the smoke emitted from the burning end of a cigarette or from other tobacco products usually in combination with the smoke exhaled by the smoker”.

Dördüncü ilke:

Dumansızlık yasasının başarılı biçimde yürütülebilmesi için iyi planlama ve uygun kaynaklar temel öneme sahiptir.

Beşinci ilke:

Dumansızlık önlemlerine desteği arttırma ve buna uyumluluğu sağlamada sivil toplumun merkezi bir rolü vardır ve yasanın geliştirilmesi, uygulanması ve yürütülmesinde etkin ortak olarak dâhil edilmelidir.

Altıncı ilke:

Dumansız hava sahası yasasının uygulanması, yürütülmesi ve etkisi izlenmeli ve değerlendirilmelidir. Bu, DSÖ Çerçeve Sözleşmesi'nin 20.4 maddesinde de belirtildiği gibi tütün endüstrisinin yasanın uygulanmasını ve yürütülmesini zayıflatacak etkinliklerinin izlenmesini ve bunlara tepki verilmesini içermelidir.

Yedinci ilke:

Halkın tütün dumanına maruz kalmaktan korunması güçlendirilmeli ve genişletilmelidir, gerekirse; böyle bir eylem yeni ya da düzeltilmiş bir yasayı, geliştirilmiş yürütme ile yeni bilimsel ve vaka incelemesi deneyimlerini yansıtacak diğer önlemleri içermelidir.

Tanımlar

Mevzuat geliştirmede kilit terimleri tanımlamada dikkatli olmak önemlidir. Birçok ülkedeki deneyimlere dayanan uygun tanımlara yönelik birkaç öneri burada verilmektedir. Bu kısımdaki tanımlar, Dünya Sağlık Örgütü Çerçeve Sözleşmesinde bulunan tanımları tamamlamaktadır.

“Pasif olarak maruz kalınan tütün dumanı” veya “çevresel tütün dumanı”

Dünya Sağlık Örgütü Çerçeve Sözleşmesinin 8. Maddesinin tanımladığı duman türünü açıklamak için birkaç alternatif terim ortak olarak kullanılmıştır. Bu terimler, “pasif olarak maruz kalınan sigara dumanı”, “çevresel tütün dumanı”, ve “başkalarının dumanı”nı kapsamaktadır. “Pasif içicilik” ve “tütün dumanına istem dışı olarak maruz kalma” gibi terimler, Fransa ve başka ülkelerdeki deneyimlerde tütün endüstrisinin bu terimleri “istemli olarak” maruz kalmanın kabul edilebilir olduğu bir durumu desteklemek için kullanabileceğini akla getirdiği için kaçınılması gerekmektedir. Bazen “SHS” (second hand tobacco smoke) olarak kısaltılan “pasif olarak maruz kalınan tütün dumanı” ve “ETS” (environmental tobacco smoke) olarak kısaltılan “çevresel tütün dumanı” bu ilkelerin kullandığı tercih edilen terimlerdir.

Pasif olarak maruz kalınan tütün dumanı, “bir sigaranın yanan ucundan yayılan duman veya başka tütün ürünlerinden bunları kullanan kişilerin çıkardıkları dumanla birleşimi” olarak tanımlanabilir.

“Smoke free air” is air that is 100% smoke free. This definition includes, but is not limited to, air in which tobacco smoke cannot be seen, smelled, sensed or measured.¹

“Smoking”

This term should be defined to include being in possession or control of a lit tobacco product regardless of whether the smoke is being actively inhaled or exhaled.

“Public places”

While the precise definition of “public places” will vary between jurisdictions, it is important that legislation define this term as broadly as possible. The definition used should cover all places accessible to the general public or places for collective use, regardless of ownership or right to access.

“Indoor” or “enclosed”

Article 8 requires protection from tobacco smoke in “indoor” workplaces and public places. Because there are potential pitfalls in defining “indoor” areas, the experiences of various countries in defining this term should be specifically examined. The definition should be as inclusive and as clear as possible, and care should be taken in the definition to avoid creating lists that may be interpreted as excluding potentially relevant “indoor” areas. It is recommended that “indoor” (or “enclosed”) areas be defined to include any space covered by a roof or enclosed by one or more walls or sides, regardless of the type of material used for the roof, wall or sides, and regardless of whether the structure is permanent or temporary.

“Workplace”

A “workplace” should be defined broadly as “any place used by people during their employment or work”. This should include not only work done for compensation, but also voluntary work, if it is of the type for which compensation is normally paid. In addition, “workplaces” include not only those places at which work is performed, but also all attached or associated places commonly used by the workers in the course of their employment, including, for example, corridors, lifts, stairwells, lobbies, joint facilities, cafeterias, toilets, lounges, lunchrooms and also outbuildings such as sheds and huts. Vehicles used in the course of work are workplaces and should be specifically identified as such.

¹ It is possible that constituent elements of tobacco smoke may exist in air in amounts too small to be measured. Attention should be given to the possibility that the tobacco industry or the hospitality sector may attempt to exploit the limitations of this definition.

“Dumansız hava”, 100% dumansız havayı tanımlar. Bu tanım, tütün dumanının görülmediği, kokusunun alınmadığı, hissedilmediği veya ölçülemediği havayı tanımlar ancak bununla sınırlı değildir.¹

“Sigara içmek”

Bu terim dumanın etkin olarak içe çekilmesinden veya dışa üflenmesinden bağımsız olarak yanan bir tütün ürününe sahip olmak veya bunun kontrolünü elinde tutmayı da kapsayacak biçimde tanımlanmalıdır.

“Kamusal alanlar”

“Kamusal alanların” kesin tanımı yargı çevresinde farklılık gösterebilse de yasanın bu teriminin mümkün olduğunca geniş tanımlaması önemlidir. Kullanılan tanım mal sahipliği veya erişim haklarından bağımsız olarak genel kamu tarafından ulaşılabilir olan tüm mekanları veya ortak kullanım alanlarını kapsamalıdır.

“Kapalı mekân” veya “kapatılmış mekân”

8. Madde “kapalı” işyerlerinde ve kamu alanlarında tütün dumanından korunmayı gerektirir. “Kapalı” alanları tanımlamada potansiyel tuzaklar olduğu için bu terimi tanımlarken değişik ülkelerin deneyimleri özellikle incelenmelidir. Bu tanım mümkün olduğunca kapsayıcı ve net olmalıdır ve tanımda, potansiyel olarak uygun “kapalı” alanları hariç bırakacak biçimde yorumlanabilecek listeler oluşturmaktan kaçınmaya dikkat edilmelidir. “Kapalı” (veya “kapatılmış”) alanların, çatı, duvar veya cephelerinin kullanılan materyalin türüne ve yapının daimi veya geçici olduğuna bakılmaksızın, bir çatı ile kapatılmış veya bir veya daha fazla duvar veya cepheyle çevrelenmiş bütün mekânları içerecek biçimde tanımlanması tavsiye edilmektedir.

“İşyeri”

Bir “işyeri” geniş kapsamlı olarak “istihdamları veya işleri sırasında kişilerce kullanılan bütün mekânlar” olarak tanımlanmalıdır. Bu tanım, sadece maaş karşılığı yapılan işleri değil gönüllü olarak yapılan ancak karşılığında maaş ödemesi yapılan iş türlerini de kapsamalıdır. Ayrıca, “işyerleri” de sadece işin yapıldığı mekânları değil istihdamları sırasında çalışanlar tarafından ortak olarak kullanılan eklenmiş veya bağlı mekânları da kapsamalıdır örneğin koridorlar, asansörler, merdiven boşlukları, lobiler, bitişik tesisler, kafeteryalar, tuvaletler, bekleme/dinlenme salonları/fuayeler, yemek odaları ve aynı zamanda hangar ve kulübe/baraka gibi ek binaları da içermelidir. Çalışma sırasında kullanılan araçlar işyerleridir ve özellikle bu şekilde tanımlanmalıdır.

¹ Tütün dumanı bileşen unsurlarının havada ölçülemeyecek kadar az miktarlarda var olma olasılığı vardır. Tütün endüstrisi veya konaklama ve yiyecek/içecek sektörünün bu tanımın kısıtlamalarını sömürme girişiminde bulunabileceği olasılığına dikkat edilmelidir.

Careful consideration should be given to workplaces that are also individuals' homes or dwelling places, for example, prisons, mental health institutions or nursing homes. These places also constitute workplaces for others, who should be protected from exposure to tobacco smoke.

“Public transport”

Public transport should be defined to include any vehicle used for the carriage of members of the public, usually for reward or commercial gain. This would include taxis.

THE SCOPE OF EFFECTIVE LEGISLATION

Principles

Article 8 requires the adoption of effective measures to protect people from exposure to tobacco smoke in (1) indoor workplaces, (2) indoor public places, (3) public transport, and (4) “as appropriate” in “other public places”.

This creates an *obligation to provide universal protection* by ensuring that all indoor public places, all indoor workplaces, all public transport and possibly other (outdoor or quasi-outdoor) public places are free from exposure to second-hand tobacco smoke. No exemptions are justified on the basis of health or law arguments. If exemptions must be considered on the basis of other arguments, these should be minimal. In addition, if a Party is unable to achieve universal coverage immediately, Article 8 creates a continuing obligation to move as quickly as possible to remove any exemptions and make the protection universal. Each Party should strive to provide universal protection within five years of the WHO Framework Convention's entry into force for that Party.

No safe levels of exposure to second-hand smoke exist, and, as previously acknowledged by the Conference of the Parties in decision FCTC/COP1(15), engineering approaches, such as ventilation, air exchange and the use of designated smoking areas, do not protect against exposure to tobacco smoke.

Protection should be provided in all indoor or enclosed workplaces, including motor vehicles used as places of work (for example, taxis, ambulances or delivery vehicles).

The language of the treaty requires protective measures not only in all “indoor” public places, but also in those “other” (that is, outdoor or quasi-outdoor) public places where “appropriate”. In identifying those outdoor and quasi-outdoor public places where legislation is appropriate, Parties should consider the evidence as to the possible health hazards in various settings and should act to adopt the most effective protection against exposure wherever the evidence shows that a hazard exists.

Ceza evleri, ruh sağlığı enstitüleri veya bakım evleri gibi bireylerin aynı zamanda ev veya ikamet yeri olan işyerlerine dikkat edilmelidir. Bu mekânlarda diğer insanların tütün dumanına maruz kalmadan korunmaları gerekliliği göz önüne alınmalıdır.

“Toplu taşıma”

Toplu taşıma, kamunun, genellikle ücret karşılığı veya ticari kazanç için taşınmasında kullanılan bütün araçları kapsayacak şekilde tanımlanmalıdır. Toplu taşıma, taksileri de içermelidir.

ETKİN MEVZUATIN KAPSAMI

İlkeler

8. Madde insanları tütün dumanına (1) kapalı işyerlerinde, (2) kapalı kamu alanlarında, (3) toplu taşıma ve (4) “uygun görüldüğü takdirde” “diğer kamu alanlarında” maruz kalmaktan korumak için etkin tedbirlerin kabul edilmesini gerektirmektedir.

Bu gereklilik, bütün kapalı kamu alanlarının, bütün kapalı işyerlerinin, bütün toplu taşıma araçlarının ve muhtemelen diğer (açık hava veya yarı açık hava) kamu alanlarının pasif tütün dumanına maruz kalınmadığını sağlayarak bir evrensel koruma sağlama yükümlülüğü oluşturmaktadır. Sağlık veya hukuki iddialar temelinde hiçbir muafiyet haklı çıkarılamaz. Başka iddialara dayanarak istisnaların göz önüne alınması gerekiyorsa, bunlar asgari düzeyde olmalıdır. Ayrıca, bir Taraf hızlı bir biçimde genel uygulamayı gerçekleştiriyorsa, 8. Madde, bütün istisnai durumları kaldırmak ve evrensel korumayı sağlamak için mümkün olduğu kadar hızlı hareket etme konusunda daimi bir yükümlülük oluşturmaktadır. Her bir Taraf, o Taraf için Dünya Sağlık Örgütü Çerçeve Sözleşmesinin yürürlüğe girmesinden itibaren beş yıl içinde evrensel koruma için çaba göstermelidir.

Pasif olarak dumana maruz kalmanın güvenli seviyeleri bulunmamaktadır ve FCTC/COP1(15) sayılı Taraflar Konferansı kararınca bildirildiği gibi havalandırma, hava değişimi ve belirlenmiş sigara içme alanlarının kullanımı gibi mühendislik yaklaşımları tütün dumanına maruz kalmaya karşı koruma sağlamamaktadır.

Koruma çalışma alanı olarak kullanılan motorlu taşıtlar (örneğin taksiler, ambulanslar veya teslimat taşıtları) dahil tüm iç mekan veya kapalı işyerlerinde sağlanmalıdır.

Anlaşma metni, koruma tedbirlerini sadece bütün “kapalı” kamu alanlarında değil aynı zamanda “uygun” olduğu durumlarda “diğer” (yani, açık veya yarı-açık) kamu alanlarında da gerekli kılmaktadır. Bu kanunun uygun olduğu açık ve yarı-açık kamu alanlarının tanımlanmasında Taraflar çeşitli ortamlarda olası sağlık tehlikelerine ilişkin bulguları göz önüne almalı ve bulguların bir tehlike olduğunu gösterdiği her yerde maruz kalmaya karşı en etkili korumayı sağlayacak eylemi gerçekleştirmelidir.

INFORM, CONSULT AND INVOLVE THE PUBLIC TO ENSURE SUPPORT AND SMOOTH IMPLEMENTATION

Raising awareness among the public and opinion leaders about the risks of second-hand tobacco smoke exposure through ongoing information campaigns is an important role for government agencies, in partnership with civil society, to ensure that the public understands and supports legislative action. Key stakeholders include businesses, restaurant and hospitality associations, employer groups, trade unions, the media, health professionals, organizations representing children and young people, institutions of learning or faith, the research community and the general public. Awareness-raising efforts should include consultation with affected businesses and other organizations and institutions in the course of developing the legislation.

Key messages should focus on the harm caused by second-hand tobacco smoke exposure, the fact that elimination of smoke indoors is the only sciencebased solution to ensure complete protection from exposure, the right of all workers to be equally protected by law and the fact that there is no trade-off between health and economics, because experience in an increasing number of jurisdictions shows that smoke free environments benefit both. Public education campaigns should also target settings for which legislation may not be feasible or appropriate, such as private homes.

Broad consultation with stakeholders is also essential to educate and mobilize the community and to facilitate support for legislation after its enactment. Once legislation is adopted, there should be an education campaign leading up to implementation of the law, the provision of information for business owners and building managers outlining the law and their responsibilities and the production of resources, such as signage. These measures will increase the likelihood of smooth implementation and high levels of voluntary compliance. Messages to empower non-smokers and to thank smokers for complying with the law will promote public involvement in enforcement and smooth implementation.

ENFORCEMENT

Duty of compliance

Effective legislation should impose legal responsibilities for compliance on both affected business establishments and individual smokers, and should provide penalties for violations, which should apply to businesses and, possibly, smokers. Enforcement should ordinarily focus on business establishments. The legislation should place the responsibility for compliance on the owner, manager or other person in charge of the premises, and should clearly identify the actions he or she is required to take. These duties should include:

(a) a duty to post clear signs at entrances and other appropriate locations indicating that smoking is not permitted. The format and content of these signs should be determined by health authorities or other agencies of the government and may identify a telephone number or other mechanisms for the public to report violations and the name of the person within the premises to whom complaints should be directed;

DESTEK VE YUMUŞAK BİR GEÇİŞ SAĞLAMAK İÇİN KAMUYU BİLGİLENDİRİN, DANIŞIN VE DAHİL EDİN

Sivil toplum ile birlikte kamunun yaşamaya ilişkin faaliyetleri anlamasını ve desteklemesi için kamu ve fikir önderleri arasında ikinci el tütün dumanına maruz kalmanın riskleri hakkında süre giden bilgilendirme kampanyaları ile bir farkındalık yaratılması hükümet birimlerinin önemli bir görevidir. Önemli paydaşlar işletmeleri, restoranları ve konaklama işletmelerini, iş veren gruplarını, ticaret birliklerini, çocukları ve gençleri temsil eden kurumları öğrenim veya inanç kurumlarını, araştırma topluluklarını ve genel kamuyu içermektedir. Farkındalık artırıcı çabalar yasanın geliştirilmesi sırasında etkilenen işletmeler ve diğer kurumlarla istişareyi içermelidir.

Kilit mesajlar, pasif olarak maruz kalınan ikinci el sigara dumanının neden olduğu zarara, kapalı alanlarda dumanın bertaraf edilmesi gerçeğinin maruz kalmadan tam olarak korunmayı garanti altına almada tek bilimsel çözüm olmasına, bütün çalışanların eşit olarak yasalarla korunması hakkı ve artan sayıdaki deneyimin dumsız alanların hem sağlığa hem de ekonomiye yarar sağladığına ve sağlık ve ekonomi arasında hiçbir şekilde pazarlık olmaması gerçeğine odaklanmalıdır. Halk eğitimi kampanyaları mevzuatın uygulanabilir veya uygun olmayabileceği ortamları da, örneğin, kişiye özel evleri hedeflemelidir.

Paydaşlarla yapılan geniş kapsamlı istişareler toplumun eğitimi ve harekete geçirilmesi ve mevzuatın yasalaşmasından sonra mevzuata olan desteği hızlandırmak için önemlidir. Yasa benimsendikten sonra yasanın uygulanmasına, iş sahiplerine ve bina yöneticilerine kanunu ve sorumluluklarını özetleyen bilgi tedarik edilmesine ve yasal uyarı yazıları gibi kaynakların sağlanmasına kadar süren bir eğitim kampanyası olmalıdır Bu önlemler yumuşak geçiş ve yüksek uyum seviyesi olasılığını arttıracaktır. Sigara içmeyenleri güçlendiren ve sigara içenlere yasalara uydukları için teşekkür eden mesajlar yürütmeye halkın katılımını ve yumuşak bir geçişi teşvik edecektir.

YÜRÜTME

Uyum yükümlülüğü

Etkin bir mevzuat hem etkilenen işletmelere hem de sigara içen bireylere uyum konusunda yasal sorumluluklar yüklemelidir. İhlaller için işletmelere ve hatta sigara içenlere cezalar getirmelidir. Yürütme genel olarak işletmelere odaklanmalıdır. Mevzuat, uyum sorumluluğunu, tesisin sahibine, yöneticiye veya yetki sahibi kişiye yüklemelidir ve yapmaları gereken işlemleri açık olarak tanımlamalıdır. Yükümlülükler aşağıdakileri içermelidir:

a) girişlerde ve diğer uygun yerlerde sigara içmeye izin verilmediğini işaret eden yasal uyarı yazıları asma yükümlülüğü. Bu işaretlerin biçim ve içeriği devletin sağlık otoriteleri veya diğer kurumları tarafından belirlenmeli ve kamunun ihlalleri bildirmesi için bir telefon numarası veya diğer mekanizmalar ve tesis içinde şikâyetlerin yönlendirileceği kişinin ismi belirtilmelidir;

(b) a duty to remove any ashtrays from the premises;

(c) a duty to supervise the observance of rules;

(d) a duty to take reasonable specified steps to discourage individuals from smoking on the premises. These steps could include asking the person not to smoke, discontinuing service, asking the person to leave the premises and contacting a law enforcement agency or other authority.

Penalties

The legislation should specify fines or other monetary penalties for violations. While the size of these penalties will necessarily reflect the specific practices and customs of each country, several principles should guide the decision. Most importantly, penalties should be sufficiently large to deter violations or else they may be ignored by violators or treated as mere costs of doing business. Larger penalties are required to deter business violators than to deter violations by individual smokers, who usually have fewer resources. Penalties should increase for repeated violations and should be consistent with a country's treatment of other, equally serious offences.

In addition to monetary penalties, the legislation may also allow for administrative sanctions, such as the suspension of business licences, consistent with the country's practice and legal system. These "sanctions of last resort" are rarely used, but are very important for enforcing the law against any businesses that choose to defy the law repeatedly.

Criminal penalties for violations may be considered for inclusion, if appropriate within a country's legal and cultural context.

Enforcement infrastructure

Legislation should identify the authority or authorities responsible for enforcement, and should include a system both for monitoring compliance and for prosecuting violators.

Monitoring should include a process for inspection of businesses for compliance. It is seldom necessary to create a new inspection system for enforcement of smoke free legislation. Instead, compliance can ordinarily be monitored using one or more of the mechanisms already in place for inspecting business premises and workplaces. A variety of options usually exists for this purpose. In many countries, compliance inspections may be integrated into business licensing inspections, health and sanitation inspections, inspections for workplace health and safety, fire safety inspections or similar programmes. It may be valuable to use several such sources of information gathering simultaneously.

b) tesislerden bütün küllüklerin kaldırılması yükümlülüğü;

c) kurallara uyulduğunu denetleme yükümlülüğü;

d) tesislerde sigara içilmesi konusunda bireyleri vazgeçirmek için makul olarak belirlenmiş adımların atılması yükümlülüğü. Bu adımlar, bireylere sigara içmemelerinin söylenmesi, hizmetlerin kesilmesi, bireyin tesisleri terk etmesinin istenmesi veya yasa yürütme kuruluşu veya diğer merci ile irtibata geçilmesini içerebilir.

Cezalar

Mevzuat, ihlaller için para cezalarını veya diğer mali cezaları belirlemelidir. Bu cezaların miktarı ister istemez her ülkenin özel uygulamaları ile örf ve adetlerini yansıtacak olsa da bazı ilkeler kararı yönlendirmelidir. Hepsinden önemlisi, cezalar ihlalleri caydıracak ölçüde büyük olmalıdır, aksi takdirde ihlal edenler tarafından bu cezalar göz ardı edilebilir veya sadece iş yapmanın bir maliyeti olarak değerlendirilebilir. Büyük miktarlardaki cezalar, genellikle daha az kaynakları olan bireysel sigara içenlerin ihlallerini caydırmaktan çok ihlal eden işletmecileri caydırmak için gereklidir. Tekrar eden ihlaller için cezalar artmalıdır ve bir ülkenin eşit değerdeki başka ciddi suçları nasıl ele aldığıyla tutarlı olmalıdır.

Para cezalarına ek olarak yasa aynı zamanda ülkenin uygulamaları ve hukuk sistemine uygun olarak işletme ruhsatının askıya alınması gibi idari yaptırımlara da izin verebilir. Bu “son çare yaptırımlar” nadiren kullanılır fakat kanunu tekrar tekrar çiğnemeyi seçen tüm işletmeler için kanunun uygulanması açısından çok önemlidir.

Bir ülkenin hukuki ve kültürel bağlamında uygunsa ihlaller için hapis cezaları da düşünülebilir.

Yürütme altyapısı

Mevzuat, yürütme için sorumlu merci veya mercileri tanımlamalıdır ve hem uyulduğunu hem de ihlal edenlerin cezalandırıldığını izlemek için bir sistem içermelidir.

İzleme, işletmelerin mevzuata uyum denetimleri için bir süreci kapsamalıdır. Dumansız alan mevzuatının uygulanması için yeni bir denetim sistemi oluşturmak nadiren gerekmektedir. Bunun yerine uyum, tesislerin ve işyerlerinin denetimi için hali hazırda mevcut bir veya daha fazla mekanizmanın kullanımıyla izlenebilir. Bu amaç için genellikle çeşitli seçenekler bulunmaktadır. Birçok ülkede, yasaya uyum denetimleri, işyeri ruhsatlandırma, sağlık ve sanitasyon denetimleri, işyeri sağlığı ve güvenliği denetimleri, yangın güvenliği denetimleri veya benzer programlarla entegre hale getirilebilir. Bilgi toplamak için bu tür kaynakların birçoğundan eş zamanlı olarak faydalanılabilir.

Where possible, the use of inspectors or enforcement agents at the local level is recommended; this is likely to increase the enforcement resources available and the level of compliance. This approach requires the establishment of a national coordinating mechanism to ensure a consistent approach nationwide.

Regardless of the mechanism used, monitoring should be based on an overall enforcement plan, and should include a process for effective training of inspectors. Effective monitoring may combine regular inspections with unscheduled, surprise inspections, as well as visits made in response to complaints. Such visits may well be educative in the early period after the law takes effect, as most breaches are likely to be inadvertent. The legislation should authorize inspectors to enter premises subject to the law and to collect samples and gather evidence, if these powers are not already established by existing law. Similarly, the legislation should prohibit businesses from obstructing the inspectors in their work.

The cost of effective monitoring is not excessive. It is not necessary to hire large numbers of inspectors, because inspections can be accomplished using existing programmes and personnel, and because experience shows that smoke free legislation quickly becomes self-enforcing (that is, predominantly enforced by the public). Only a few prosecutions may be necessary if the legislation is implemented carefully and active efforts are made to educate businesses and the public.

Although these programmes are not expensive, resources are needed to educate businesses, train inspectors, coordinate the inspection process and compensate personnel for inspections of businesses outside of normal working hours. A funding mechanism should be identified for this purpose. Effective monitoring programmes have used a variety of funding sources, including dedicated tax revenues, business licensing fees and dedicated revenues from fines paid by violators.

Enforcement strategies

Strategic approaches to enforcement can maximize compliance, simplify the implementation of legislation and reduce the level of enforcement resources needed.

In particular, enforcement activities in the period immediately following the law's entrance into force are critical to the law's success and to the success of future monitoring and enforcement. Many jurisdictions recommend an initial period of soft enforcement, during which violators are cautioned but not penalized. This approach should be combined with an active campaign to educate business owners about their responsibilities under the law, and businesses should understand that the initial grace period or phase-in period will be followed by more rigorous enforcement.

When active enforcement begins, many jurisdictions recommend the use of high-profile prosecutions to enhance deterrence. By identifying prominent violators who have actively defied the law or who are well known in the community, by taking firm and swift action and by seeking maximum public awareness of these activities, authorities are able to

Mümkün olduğunda yerel seviyede müfettişlerin veya kolluk kuvvetlerinin kullanılması önerilmektedir; bu mevcut yürütme kaynaklarını ve uyum seviyesini arttıracaktır. Bu yaklaşım, ülke çapında tutarlı bir yaklaşımı sağlamak için ulusal bir koordinasyon mekanizmasının oluşturulmasını gerekli kılmaktadır.

Kullanılan mekanizmadan bağımsız olarak izleme bir uygulama planını temel almalı ve denetim ekiplerinin etkin biçimde eğitilmesi sürecini içermelidir. Etkin izlemede plansız, sürpriz denetimlerle, düzenli denetimleri ve şikâyet üzerine yapılan ziyaretleri birlikte yer alabilir.

Çoğu ihlal dikkatsizlikten olacağından, bu tür ziyaretler kanun yürürlüğe girdikten sonra erken dönemde eğitici de olabilir. Mevzuat, mevcut yasa ile sağlanmamışsa, denetçileri, kanuna tabi tesislere girmeleri ve numune ve delil toplamaları için yetkilendirmelidir. Benzer şekilde, mevzuat işletmelerin denetçilerin çalışmalarını yürütmelerine engel olmalarını yasaklamalıdır.

Etkin izlemenin maliyeti çok fazla değildir. Denetimler var olan program ve personeli kullanarak yapılabileceği ve deneyimlerin dumansız alan mevzuatının hızlı bir biçimde kendiliğinden uygulanan bir hale geldiğini göstermesi nedeniyle (yani, büyük bir çoğunlukla kamu tarafından uygulanması) büyük sayılarda denetçi tutmaya gerek yoktur. Mevzuat dikkatlice uygulanırsa ve işletmeler ve kamunun eğitimi için etkin girişimlerde bulunulursa yalnızca birkaç cezai takibat gerekli olabilecektir.

Bu programlar pahalı olmamasına rağmen, işletmelerin eğitimi, denetçilerin eğitimi, denetim sürecinin ve normal çalışma saatleri dışında işletmelerin denetimi için personele ödeme yapılmasının koordinasyonu için kaynaklara ihtiyaç vardır. Bu amaç için bir finansman mekanizması tanımlanmalıdır. Etkin izleme programları, tahsis edilmiş vergi gelirleri, işyeri ruhsatlandırma ücretleri ve ihlal edenlerin ödedikleri para cezalarından elde edilen tahsis edilmiş gelirler dâhil olmak üzere çeşitli finansman kaynakları kullanmışlardır.

Yürütme stratejileri

Yasaya uyum kapsamında stratejik yaklaşımlar uyumu azami seviyeye çıkarabilir, mevzuatın uygulanmasını kolaylaştırabilir ve ihtiyaç duyulan yürütme kaynaklarının düzeyini düşürebilir.

Özellikle yasanın yürürlüğe girişinin hemen sonrasındaki denetim faaliyetleri kanunun başarısı ve yürütmenin gelecekte izlenmesinin başarısı için bir kritik öneme sahiptir. Birçok yargı alanı ihlal edenlerin uyarıldığı ancak cezalandırılmadığı yumuşak bir başlangıç uygulama dönemi tavsiye etmektedir. Bu yaklaşım, yasa kapsamında işletme sahiplerinin sorumlulukları konusunda ve kanunun başlangıç süresi veya aşamalı uyum süresini daha sıkı bir uygulamanın takip edeceğinin anlaşılacağı aktif bir eğitim kampanyası ile birleştirilmelidir.

Aktif yürütme başladığında birçok yargı alanı caydırıcılığı arttırmak için yüksek profilli tatbikat yapılmasını önerir. Kanunu aktif bir biçimde yok sayan veya toplumda tanınmış

demonstrate their resolve and the seriousness of the law. This increases voluntary compliance and reduces the resources needed for future monitoring and enforcement.

While smoke free laws quickly become self-enforcing, it is nevertheless essential that authorities be prepared to respond swiftly and decisively to any isolated instances of outright defiance. Particularly when a law first comes into force, there may be an occasional violator who makes a public display of contempt for the law. Strong responses in these cases set an expectation of compliance that will ease future efforts, while indecisiveness can rapidly lead to widespread violations.

Mobilize and involve the community

The effectiveness of a monitoring-and-enforcement programme is enhanced by involving the community in the programme. Engaging the support of the community and encouraging members of the community to monitor compliance and report violations greatly extends the reach of enforcement agencies and reduces the resources needed to achieve compliance. In fact, in many jurisdictions, community complaints are the primary means of ensuring compliance. For this reason, smoke free legislation should specify that members of the public may initiate complaints and should authorize any person or nongovernmental organization to initiate action to compel compliance with measures regulating exposure to second-hand smoke. The enforcement programme should include a toll-free telephone complaint hotline or a similar system to encourage the public to report violations.

MONITORING AND EVALUATION OF MEASURES

Monitoring and evaluation of measures to reduce exposure to tobacco smoke are important for several reasons, for example:

- (a) to increase political and public support for strengthening and extending legislative provisions;
- (b) to document successes that will inform and assist the efforts of other countries;
- (c) to identify and publicize the efforts made by the tobacco industry to undermine the implementation measures.

The extent and complexity of monitoring and evaluation will vary among jurisdictions, depending on available expertise and resources. However, it is important to evaluate the outcome of the measures implemented, in particular, on the key indicator of exposure to second-hand smoke in workplaces and public places. There may be cost-effective ways to achieve this, for example through the use of data or information collected through routine activities such as workplace inspections.

There are eight key process and outcome indicators that should be considered:¹

¹ The publication WHO policy recommendations: protection from exposure to second-hand tobacco smoke provides references and links to monitoring studies conducted elsewhere on all of these indicators.

olan belirgin ihlalciler belirlenerek ve bunlar üzerinde sıkı ve ivedi eylemler gerçekleştirip bu eylemlere ilişkin en yüksek seviyede kamusal farkındalık yaratarak yetkililer kararlarını ve kanunun ciddiyetin gösterebilirler. Bu durum, gönüllü olarak yasaya uyma oranını artıracak ve gelecekteki izleme ve uygulama için gerekli kaynakları azaltacaktır.

Dumansız alan kanunları hızlı bir biçimde kendiliğinden uygulanan bir hale gelirken yetkililer münferit açıkça uymama durumlarına hızla ve kararlılıkla tepki vermeye hazır olmaları temel öneme sahiptir. Özellikle, bir kanun ilk defa yürürlüğe girdiğinde, kanundan nefretini kamuya gösteren rastlantısal bir ihlalcı olabilir. Böyle durumlarda güçlü cevaplar gelecekteki çabaları rahatlatacak bir uyum beklentisini oluştururken, kararsızlık ihlallerin hızlı bir biçimde yayılmasına neden olabilir.

Toplumunu harekete geçirin ve dâhil edin

Bir izleme ve yürütme programının etkinliği toplumu programa dâhil ederek artırılır. Toplumun desteğini harekete geçirmek ve toplum bireylerini uyumlulukları izlemeye ve ihlalleri bildirmeye teşvik etmek denetim birimlerinin erişimini genişletir ve uyuma ulaşmak için gerekli kaynakları azaltır. Aslında birçok yargı alanında toplum şikâyetleri uyumun sağlanmasında birincil araçtır. Bu nedenle, dumansız hava sahası mevzuatı, kamu üyelerinin şikâyet edebilecekleri ve herkesin veya sivil toplum örgütlerinin pasif olarak sigara dumanına maruz kalmayı düzenleyen tedbirlere uymayı zorlamak için harekete geçmeleri için yetkilendirilmeleri konusunu düzenlemelidir. Yürütme programı kamunun ihlalleri bildirmesini teşvik etmek için ücretsiz bir telefonla şikâyet hattı veya benzer bir sistemi içermelidir.

ÖNLEMLERİN İZLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Tütün dumanına maruz kalmayı azaltma önlemlerinin izlenmesi ve değerlendirilmesi birçok nedenden dolayı önemlidir, örneğin;

- (a) yasal hükümleri güçlendirmek ve genişletmek için politik ve toplumsal desteği arttırmak için;
- (b) diğer ülkeleri bilgilendirecek ve çabalarında destek olacak başarıları belgelemek için;
- (c) Uygulama yöntemlerini sarsmak amacıyla tütün endüstrisi tarafından sarfedilen çabaları belirlemek ve açığa çıkarmak için;

İzleme ve değerlendirmenin kapsamı ve karmaşıklığı mevcut uzmanlık ve kaynaklara bağlı olarak yargı alanlarına göre değişiklik gösterecektir. Ancak uygulanan tedbirlerin sonucunun değerlendirilmesi, özellikle de çalışma alanlarında ve kamusal alanlarda ikinci el dumana maruz kalma anahtar göstergesinde çok önemlidir. Buna ulaşmanın maliyet etkin yolları olabilir, örneğin; çalışma alanı teftişleri gibi rutin eylemler aracılığıyla toplanan veri veya bilgilerin kullanımıyla.

Göz önüne alınması gereken sekiz anahtar süreç ve sonuç vardır:¹

¹ Dünya Sağlık Örgütü politika tavsiyeleri yayımı: pasif olarak tütün dumanına maruz kalmaktan korunmak (Cenevre, Dünya Sağlık Örgütü, 2007) bütün bu göstergeler konusunda başka yerlerde yapılmış olan izleme çalışmalarına referanslar ve bağlantılar sağlamaktadır.

Processes

(a) knowledge, attitudes and support for smoke free policies among the general population and possibly specific groups, for example, bar workers;

(b) enforcement of and compliance with smoke free policies;

Outcomes

(c) reduction in exposure of employees to second-hand tobacco smoke in workplaces and public places; 2 The publication WHO policy recommendations: protection from exposure to second-hand tobacco smoke (Geneva, World Health Organization, 2007) provides references and links to monitoring studies conducted elsewhere on all of these indicators.

(d) reduction in content of second-hand tobacco smoke in the air in workplaces (particularly in restaurants) and public places;

(e) reduction in mortality and morbidity from exposure to second-hand tobacco smoke;

(f) reduction in exposure to second-hand tobacco smoke in private homes;

(g) changes in smoking prevalence and smoking-related behaviours;

(h) economic impacts.

LINKS TO SAMPLE LEGISLATION AND RESOURCE DOCUMENTS

References to the national and sub-national legislations currently in force that most closely conform to these best practice guidelines are provided below:

(a) United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland, Health Act 2006, <http://www.opsi.gov.uk/acts/acts2006/20060028.htm>

(b) New Zealand, Smoke-free Environments Amendment Act 2003, http://www.legislation.govt.nz/browse_vw.asp?content-set=pal_statutes

(c) Norway, Act No. 14 of 9 March 1973 relating to Prevention of the Harmful Effects of Tobacco, <http://odin.dep.no/hod/engelsk/regelverk/p20042245/042041-990030/dokbn>. Html (It should be noted, however, that the option of smoking sections is not recommended under these guidelines.)

(d) Scotland, Smoking, Health and Social Care (Scotland) Act 2005, <http://www.opsi.gov.uk/legislation/scotland/acts2005/20050013.htm>
Regulations: <http://www.opsi.gov.uk/si/si2006/20061115.htm>

(e) Uruguay, Decreto 40/006, <http://www.globalSmokefreePartnership.org/files/132.doc>

Süreçler

(a) genel nüfus ve olasılıkla bar çalışanları gibi belirli gruplar arasında dumansızlık politikalarına ilişkin bilgi, tavır ve destek;

(b) dumansız hava sahası ilkelerinin yürütülmesi ve uyumu

Sonuçlar

(c) çalışma alanlarında ve kamusal alanlarda çalışanların ikinci el tütün dumanına maruz kalmalarındaki azalma

(d) işyerlerinde (özellikle restoranlarda) ve kamusal mekânlarda havadaki ikinci el tütün dumanı içeriğindeki düşme;

(e) ikinci el tütün dumanına maruz kalmaktan kaynaklanan ölüm ve hastalıktaki düşüş;

(f) kişiye özel evlerde ikinci el sigara dumanına maruz kalmada düşüş;

(g) sigara içme yaygınlığı ve sigara içmeye bağlı davranışlardaki değişiklikler;

(h) ekonomik etkiler.

ÖRNEK YASA VE KAYNAK BELGELERE BAĞLANTILAR

En iyi uygulama ana esaslarına en yakın biçimde uygun olan, şu anda yürürlükte olan ulusal ve yerel yasalara referanslar aşağıda verilmiştir:

(a) Büyük Britanya ve Kuzey İrlanda Birleşik Krallığı, Sağlık Yasası 2006, <http://www.opsi.gov.uk/acts/acts2006/20060028.htm>

(b) Yeni Zelanda, Dumansız Ortamlar Yasa Değişikliği 2003, http://www.legislation.govt.nz/browse_vw.asp?content-set=paLstatutes

(c) Norveç, Tütünün zararlı Etkilerinin Önlenmesine ilişkin Yasa No. 14, 9 Mart 1973, <http://odin.dep.no/hod/engelsk/regelverk/p20042245/042041-990030/dokbn.html> (Ancak bu ana hatlar dahilinde sigara içilen bölme seçeneğinin önerilmediği dikkate alınmalıdır.)

(d) İskoçya, Sigara, Sağlık ve Sosyal Bakım Yasası 2005, <http://www.opsi.gov.uk/legislation/scotland/acts2005/20050013.htm>
Düzenlemeler: <http://www.opsi.gov.uk/si/si2006/20061115.htm>

(e) Uruguay, Decreto 401006, <http://www.globalsmokefreepartnership.org/files/132.doc>

(f) Ireland, Public Health (Tobacco) (Amendment) Act 2004,
<http://193.178.1.79/2004/en/act/pub/0006/index.html>

(g) Bermuda, Tobacco Products (Public Health) Amendment Act 2005,
<http://www.globalsmokefreepartnership.org/files/139.DOC>

Resource documents

1. WHO policy recommendations: protection from exposure to second-hand tobacco smoke. Geneva, World Health Organization, 2007.

http://www.who.int/tobacco/resources/publications/wntd/2007/who_protection_exposure_final_25June2007.pdf

2. Tobacco smoke and involuntary smoking. IARC Monographs on the Evolution of Carcinogenic Risks to Humans, Vol. 83, Lyon, France, World Health Organization and International Agency for Research on Cancer, 2004.

<http://monographs.iarc.fr/ENG/Monographs/vol83/volume83.pdf>

3. The health consequences of involuntary exposure to tobacco smoke: a report of the Surgeon General. Washington, DC, United States Department of Health and Human Services, 2006. <http://www.surgeongeneral.gov/library/secondhandsmoke/>

4. Proposed identification of environmental tobacco smoke as a toxic air contaminant. San Francisco, United States of America, California Environmental Protection Agency: Air Resources Board, 2005. <http://repositories.cdlib.org/tc/surveys/CALEPA2005/>

5. Joint briefing paper: Proposed guidelines for the implementation of Article 8 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control. Framework Convention Alliance and the Global Smokefree Partnership, 2007.

http://www.fctc.org/x/documents/Article8_COP2_Briefing_English.pdf

6. Global Smokefree Partnership web site. A resource on smoke free success stories and challenges, this link includes perspectives on smoke free policies, links to evaluation reports, legislation and public information campaigns, as well as implementation guidelines. www.globalsmokefreepartnership.org

7. After the smoke has cleared: evaluation of the impact of a new smoke free law. Wellington, New Zealand Ministry of Health, 2006.

<http://www.moh.govt.nz/moh.nsf/by+unid/A9D3734516F6757ECC25723D00752D50?open>

(f) İrlanda, Kamu Sağlığı (Tütün) (Yasa Değişikliği) Yasası 2004,
<http://193.178.1.79/2004/en/act/pub/0006/index.html>

(g) Bermuda, Tütün Ürünleri (Kamu Sağlığı) Yasa Değişikliği 2005,
<http://www.globalsmokefreepartnership.org/files/139.DOC>

Kaynak Belgeler

1. DSÖ politika önerileri: ikinci el tütün dumanına maruz kalmaktan koruma Cenevre, Dünya Sağlık Örgütü, 2007. http://www.who.int/tobacco/resources/publications/wntd/2007/who_protection_exposure_final25June2007.pdf

2. Tütün dumanı ve gönülsüz içicilik IARC İnsanlar Üzerindeki Kanserojenlerin Evrimi Üzerine Monograflar, Cilt S3, Lyon, Fransa, Dünya Sağlık Örgütü ve Uluslararası Kanser Araştırma Ajansı, 2004.
<http://monographs.iarc.fr/IENG/Monographs/vols3/volumeS3.pdf>

3. Tütün dumanına istem dışı maruz kalmanın sağlıkla ilgili sonuçları: Sağlık Dairesi Başkanlığı raporu. Washington, DC, Birleşik Devletler Sağlık Dairesi ve İnsan Hizmetleri, 2006. <http://www.surgeongeneral.gov/library/1secondhandsmoke/>

4. Çevresel tütün dumanının toksik hava kirletici olarak tanımlanması teklifi. San Francisco, Amerika Birleşik Devletleri, California Çevre Koruma Ajansı: Hava Kaynakları Kurulu, 2005.
<http://repositories.cdlib.org/tc/surveys/CALEPA2005/>

5. Ortak brifing makalesi: Tütün Kontrolüne ilişkin WHO Çerçeve Anlaşması Madde 5'in uygulanması için önerilen ana esaslar. Çerçeve Anlaşması Birliği ve Küresel Dumansızlık Ortaklığı, 2007. http://www.fctc.org/X/documents/ArticleS_CO_P2_Briefing_English.Pdf

6. Küresel Dumansızlık Ortaklığı web sitesi. Dumansızlık başarı öyküleri ve zorlukları üzerine bir kaynak, bu bağlantı dumansızlık ilkelerine bakışlar, değerlendirme raporlarına, yasalara ve kamu bilgilendirme kampanyalarına bağlantılarla birlikte uygulama ana esasları içerir. www.globalsmokefreepartnership.org

7. Duman dağıldıktan sonra: yeni bir dumansızlık yasasının etkilerinin değerlendirilmesi. Wellington, Yeni Zelanda Sağlık Bakanlığı, 2006.
<http://www.moh.govt.nz/moh.nsf/by+unid/A9D3734516F6757ECC25723D00752D50?Open>

Guidelines For Implementation
Article 11

PACKAGING AND LABELLING OF TOBACCO PRODUCTS

UYGULAMA İÇİN KILAVUZ İLKELER
Madde 11

TÜTÜN MAMULLERİNİN
PAKETLENMESİ VE ETİKETLENMESİ

PACKAGING AND LABELLING OF TOBACCO PRODUCTS

PURPOSE, PRINCIPLES AND USE OF TERMS

Purpose

Consistent with other provisions of the WHO Framework Convention on Tobacco Control and the intentions of the Conference of the Parties to the Convention, these guidelines are intended to assist Parties in meeting their obligations under Article 11 of the Convention, and to propose measures that Parties can use to increase the effectiveness of their packaging and labelling measures. Article 11 stipulates that each Party shall adopt and implement effective packaging and labelling measures within a period of three years after entry into force of the Convention for that Party.

Principles

In order to achieve the objectives of the Convention and its protocols and to ensure successful implementation of its provisions, Article 4 of the Convention states that Parties shall be guided, inter alia, by the principle that every person should be informed of the health consequences, addictive nature and mortal threat posed by tobacco consumption and exposure to tobacco smoke.

Globally, many people are not fully aware of, misunderstand or underestimate the risks for morbidity and premature mortality due to tobacco use and exposure to tobacco smoke. Well-designed health warnings and messages on tobacco product packages have been shown to be a cost-effective means to increase public awareness of the health effects of tobacco use and to be effective in reducing tobacco consumption. Effective health warnings and messages and other tobacco product packaging and labelling measures are key components of a comprehensive, integrated approach to tobacco control.

Parties should consider the evidence and the experience of others when determining new packaging and labelling measures and aim to implement the most effective measures they can achieve.

As provided for in Articles 20 and 22 of the Convention, international collaboration and mutual support are fundamental principles for strengthening the capacity of Parties to implement fully and improve the effectiveness of Article 11 of Convention.

Use of terms

For the purposes of these guidelines:

“legal measures” means any legal instrument that contains or establishes obligations, requirements or prohibitions, according to the law of the relevant jurisdiction. Examples of such instruments include, but are not limited to acts, laws, regulations and administrative or executive orders;

TÜTÜN MAMULLERİNİN PAKETLENMESİ VE ETİKETLENMESİ

AMAÇ, İLKELER VE TERİMLERİN KULLANIMI

Amaç

Bu ilkeler, Dünya Sağlık Örgütü Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin diğer hükümlerine ve Sözleşmeye Taraflar Konferansının niyetlerine uyumlu olarak, Sözleşmenin 11. Maddesi uyarınca Taraflara yükümlülüklerini karşılama yardımı etmeyi ve Tarafların paketleme ve etiketleme tedbirlerinin etkinliğini artırmada kullanabilecekleri tedbirleri önermeyi amaçlamaktadır. 11. Madde, her bir Tarafın, o Taraf için Sözleşmenin yürürlüğe girmesini müteakip üç yıl içinde etkin paketleme ve etiketleme tedbirlerini kabul etmesini ve uygulamasını şart koşar.

İlkeler

Sözleşmenin ve protokollerinin hedeflerine ulaşabilmek ve hükümlerinin başarılı bir biçimde uygulamasını sağlamak için Sözleşmenin 4. Maddesi, diğerlerinin arasında, tütün tüketimi ve tütün dumanına maruz kalmanın oluşturduğu sağlık etkileri, bağımlılık yapan doğası ve ölüm tehdidine ilişkin olarak herkesin bilgilendirilmesi gerektiği ilkesi konusunda Taraflara rehberlik edilmesi gerektiğini belirtmektedir.

Küresel olarak, birçok insan, tütün kullanımı ve tütün dumanına maruz kalmaktan dolayı hastalık ve erken ölümlere ilişkin risklerin tam olarak farkında değildirler, bunları yanlış anlamakta veya hafife almaktadırlar. Tütün mamulleri paketleri üzerindeki iyi tasarlanmış sağlık uyarıları ve mesajlarının, tütün kullanımının sağlık üzerindeki etkileri konusunda toplumsal farkındalığın artırılması ve tütün tüketiminin azaltılmasında maliyet-etkin bir araç olduğu gösterilmektedir. Etkin sağlık uyarıları ve mesajları ile diğer tütün mamulü paketleme ve etiketleme tedbirleri tütün kontrolüne yönelik kapsamlı ve entegre bir yaklaşımın ana unsurlarıdır.

Taraflar yeni paketleme ve etiketleme tedbirlerini belirlerken diğer Tarafların kanıtlarını ve deneyimlerini dikkate almalı ve ulaşabildikleri en etkili tedbirleri uygulamayı amaçlamalıdır.

Sözleşmenin 20. ve 22. Maddelerinde öngörüldüğü üzere, uluslararası işbirliği ve karşılıklı destek, Tarafların Sözleşmenin 11. Maddesini tümüyle uygulama ve bu maddenin etkisini artırma kapasitelerinin güçlendirilmesi için temel ilkeler arasında yer almaktadır.

Terimlerin kullanımı

Bu kılavuz ilkeler kapsamında:

“yasal tedbirler”, ilgili yetki alanının hukuku uyarınca yükümlülükler, zorunluluklar veya yasaklamalar içeren veya oluşturan her türlü yasal araç anlamına gelir. Yasalar, yönetmelikler, genel düzenleyici işlemler ve genelgeler bu araçlara örnek olarak verilebilir.

“insert” means any communication inside an individual package and/or carton purchased at retail by consumers, such as a miniature leaflet or brochure.

“onsert” means any communication affixed to the outside of an individual package and/or carton purchased at retail by consumers, such as a miniature brochure beneath the outer cellophane wrapping or glued to the outside of the cigarette package.

DEVELOPING EFFECTIVE PACKAGING AND LABELLING REQUIREMENTS

Well-designed health warnings and messages are part of a range of effective measures to communicate health risks and to reduce tobacco use. Evidence demonstrates that the effectiveness of health warnings and messages increases with their prominence. In comparison with small, text-only health warnings, larger warnings with pictures are more likely to be noticed, better communicate health risks, provoke a greater emotional response and increase the motivation of tobacco users to quit and to decrease their tobacco consumption. Larger picture warnings are also more likely to retain their effectiveness over time and are particularly effective in communicating health effects to low-literacy populations, children and young people. Other elements that enhance effectiveness include locating health warnings and messages on principal display areas, and at the top of these principal display areas; the use of colour rather than just black and white; requiring that multiple health warnings and messages appear concurrently; and periodic revision of health warnings and messages.

Design elements

Location

Article 11.1(b)(iii) of the Convention specifies that each Party shall adopt and implement effective measures to ensure that health warnings and messages are large, clear, visible and legible. The location and layout of health warnings and messages on a package should ensure maximum visibility. Research indicates that health warnings and messages are more visible at the top rather than the bottom of the front and back of packages. Parties should require that health warnings and messages be positioned:

- on both the front and back (or on all main faces if there are more than two) of each unit packet and package, rather than just one side, to ensure that health warnings and messages are highly visible, recognizing that the frontal display area is the one most visible to the user for most package types;
- on principal display areas and, in particular, at the top of the principal display areas rather than at the bottom to increase visibility; and
- in such a way that normal opening of the package does not permanently damage or conceal the text or image of the health warning.

“paketleme içi (insert), tüketicilerin perakende aldıkları paketler ve/veya kartonların içinde yer alan minyatür el ilanı veya broşür gibi her türlü mesaj anlamına gelir.

“paketleme dışı (onsert), tüketicilerin perakende aldıkları paketlerin ve/veya kartonların dış tarafına iliştirilmiş her türlü mesaj anlamına gelir (örn, dış şeffaf ambalajın altına yerleştirilen veya sigara paketinin dış tarafına yapıştırılan minyatür broşür).

ETKİLİ PAKETLEME VE ETİKETLEME ZORUNLULUKLARININ GELİŞTİRİLMESİ

İyi tasarlanmış sağlık uyarıları ve mesajları, insanları tütün kullanımının yol açtığı sağlık risklerini iletmek ve tütün kullanımını azaltmak için kullanılan etkili tedbirler yelpazesinin bir parçasıdır. Deliller, sağlık uyarılarının ve mesajlarının etkinliğinin görünürlükleri ile doğru orantılı olarak arttığını göstermektedir. Resimli ve büyük yazı karakterleriyle yazılan uyarılar, metinden ibaret küçük uyarılar ile mukayese edildiğinde daha fazla dikkat çekmekte, sağlık risklerini daha iyi bilgilendirmekte, duygusal tepkileri tetiklemekte ve tütün kullananları bırakma veya azaltma konusunda daha çok motive etmektedir. Büyük ve resimli uyarıların etkisi zaman içerisinde etkinliğini korumaktadır ve bu tarz uyarılar düşük eğitimli nüfus grupları, çocuklar ve gençler üzerinde özellikle etkilidir. Etkinliği artıran diğer unsurlar, sağlık uyarı ve mesajlarının temel görünür alanlara ve bu ana görünür alanların üst kısımlarına yerleştirilmesini, sadece siyah-beyazdan ziyade renklerin kullanılmasını, birden çok sağlık uyarı ve mesajlarının eş zamanlı olarak kullanılmasını, sağlık uyarı ve mesajlarının belirli aralıklarla yenilenmesini içermektedir.

Tasarım Unsurları

Konum

Sözleşmenin 11.1. Maddesinin (b) fıkrasının (iii). bendi, Tarafların sağlık uyarı ve mesajlarının büyük, açık, görünür ve okunaklı olmasını sağlamak için etkili tedbirleri kabul edeceklerini ve uygulayacaklarını belirtilmektedir. Bir paket üzerinde sağlık uyarılarının ve mesajlarının konum ve düzenlemesi azami görünürlüğü sağlamalıdır. Araştırmalar sağlık uyarı ve mesajlarının paketlerin ön ve arkasının alt kısmında olmasından ziyade üst kısmında olmasının daha görünür olduğuna işaret etmektedir. Taraflar sağlık uyarılarının ve mesajlarının aşağıdaki biçimde yerleştirilmesini zorunlu kılmalıdır:

- Çoğu ambalaj tipinde ön görünür alanın tüketici için en çok görünür olduğu dikkate alınarak, sağlık uyarı ve mesajlarının yüksek düzeyde görünür olmasını sağlamak için her birim paket ve ambalajın tek bir yüzünden ziyade hem ön hem de arka yüzünde (veya ikiden fazla yüz varsa tüm ana yüzlerde) bulunması;
- Ana görünür alanlarda ve özellikle görünürlüğü artırmak amacıyla ana görünür alanların alt kısmından ziyade üst kısımlarına yerleştirilmesi;
- Paketin normal açılmasıyla resmin veya uyarı metninin kalıcı hasar görmeyeceği veya gizlenmeyeceği bir yöntemle yerleştirilmelidir.

Parties should consider requiring, in addition to the health warnings and messages referred to in the previous paragraph, further health warnings and messages on all sides of a package, as well as on package inserts and onserts.

Parties should ensure that health warnings and messages are not obstructed by other required packaging and labelling markings or by commercial inserts and onserts. Parties should also ensure, when establishing the size and position of other markings, such as tax stamps and markings as per the requirements of Article 15 of the Convention, that such markings do not obstruct any part of the health warnings and messages.

Parties should consider introducing other innovative measures regarding location, including, but not limited to, requiring health warnings and messages to be printed on the filter overwrap portion of cigarettes and/or on other related materials such as packages of cigarette tubes, filters and papers as well as other instruments, such as those used for water pipe smoking.

Size

Article 11.1(b)(iv) of the Convention specifies that health warnings and messages on tobacco product packaging and labelling should be 50% or more, but no less than 30%, of the principal display areas. Given the evidence that the effectiveness of health warnings and messages increases with their size, Parties should consider using health warnings and messages that cover more than 50% of the principal display areas and aim to cover as much of the principal display areas as possible. The text of health warnings and messages should be in bold print in an easily legible font size and in a specified style and colour(s) that enhance overall visibility and legibility.

If a border is required, Parties should consider excluding the space dedicated to framing health warnings and messages from the size of the health warning or message itself when calculating the percentage of display area occupied by them, that is to say the space dedicated to the frame should be added to the total percentage of space occupied by the health warnings and messages and not included within it.

Use of pictorials

Article 11.1(b)(v) of the Convention specifies that health warnings and messages on tobacco product packaging and labelling may be in the form of or include pictures or pictograms. Evidence shows that health warnings and messages that contain both pictures and text are far more effective than those that are text-only. They also have the added benefit of potentially reaching people with low levels of literacy and those who cannot read the language(s) in which the text of the health warning or message is written. Parties should mandate culturally appropriate pictures or pictograms, in full colour, in their packaging and labelling requirements. Parties should consider the use of pictorial health warnings on both principal display areas (or on all main faces if there are more than two) of the tobacco products packaging.

Taraflar, önceki paragrafta değinilen sağlık uyarı ve mesajlarına ilave olarak, paketleme içi reklam ve paketleme dışı reklamlar da dâhil paketin her yüzeyine daha ileri sağlık uyarı ve mesajlarını zorunlu kılmayı göz önünde bulundurmalıdır.

Taraflar, sağlık uyarı ve mesajlarının diğer zorunlu paketleme ve etiketleme işareti veya ticari paketleme içi reklam ve paketleme dışı reklamlarca kapatılmamasını sağlamalıdır. Taraflar ayrıca, her biri Sözleşmenin 15. maddesine göre bir zorunluluk olan vergi bandrolü ve işareti gibi diğer işaretlemelemin ebadını ve yerleştireceği konumu belirlerken, bu işareti sağlık uyarılarını ve mesajlarının hiçbir kısmını kapatmamasını sağlamalıdır.

Taraflar, sigaraların filtre bölümüne ve/veya sigara tüplerinin, filtrelerinin ve kâğıtlarının ambalajları gibi diğer ilgili materyallere ilaveten nargile içiminde kullanılanlar gibi diğer araçların üzerine de sağlık uyarı ve mesajlarının basılmasını zorunlu kılmayı içeren, fakat bununla sınırlı olmayan, konuma ilişkin diğer yenilikçi tedbirleri sunmayı göz önünde bulundurmalıdır.

Boyut

Sözleşmenin 11.1. Maddesinin (b) fıkrasının (iv.) bendinde, tütün mamullerinin ambalajları ve etiketleri üzerindeki sağlık uyarı ve mesajlarının ana görünür alanın %50'si ebadında veya daha büyük olması, fakat %30'undan az olmaması gerektiği belirtilmektedir. Sağlık uyarı ve mesajlarının boyutlarının büyümesiyle beraber etkinliğinin de arttığı kanıtlandığı için, Taraflar sağlık uyarı ve mesajlarının ana görünür alanın en az %50'sini kaplamasını ve ana görünür alanın mümkün olduğunca fazla kısmını kaplanmasını hedeflemeyi göz önünde bulundurmalıdır. Sağlık uyarı ve mesajlarının metin kısımları kolaylıkla okunabilir koyu yazı karakter boyutunda, görünürlüğü ve okunabilirliği artıran belirli yazı stili ve renk(ler)inde olmalıdır.

Eğer sınır çizgisi zorunlu kılınmışsa, sağlık uyarı ve mesajlarınca kaplanan görünür alanın yüzdesini hesaplarırken, Taraflar, sağlık uyarı ve mesajlarını çerçevelemek için ayrılan alanı sağlık uyarı ve mesajlarının kendi boyutundan hariçte tutmayı göz önünde bulundurmalı, diğer bir ifadeyle, çerçeve için ayrılan alan sağlık uyarı ve mesajlarının kapladığı alanın toplam yüzdesine ilave edilmeli, ancak toplam yüzdeye dâhil edilmemelidir.

Resimli uyarıların kullanılması

Sözleşmenin 11.1. Maddesinin (b) fıkrasının (v). bendi, tütün paketlerinde ve etiketlerinde kullanılacak sağlık uyarı ve mesajlarının resim veya resimli metin (*piktogram*) biçiminde olabileceğini veya bunları içerebileceğini belirtmektedir. Kanıtlar, hem resim hem metin içeren sağlık uyarı ve mesajlarının metinden ibaret uyarı ve mesajlardan çok daha etkili olduğunu göstermektedir. Bunun yanında, resimli uyarıların okuma yazması düşük düzeyde olan insanlara veya uyarıların yazıldığı dil(ler)i bilmeyenlere potansiyel olarak ulaşmak gibi ilave bir faydası da vardır. Taraflar paketleme ve etiketleme zorunluluklarında, kültürel olarak uygun ve tümüyle renkli resimlerin ve piktogramların kullanılmasını şart koşmalıdır. Taraflar, resimli sağlık uyarılarının tütün mamulleri paketlerinin ana görünür alanlarının her ikisinde (ikiden fazla varsa tüm ana yüzlerde) kullanılmasını göz önünde bulundurmalıdır.

Evidence shows that, when compared with text-only health warnings and messages, those with pictures:

- are more likely to be noticed;
- are rated more effective by tobacco users;
- are more likely to remain salient over time;
- better communicate the health risks of tobacco use;
- provoke more thought about the health risks of tobacco use and about cessation;
- increase motivation and intention to quit; and
- are associated with more attempts to quit.

Pictorial health warnings and messages may also disrupt the impact of brand imagery on packaging and decrease the overall attractiveness of the package.

When creating pictures for use on tobacco product packaging, Parties should obtain, where possible, ownership or full copyright of images, instead of allowing graphic designers or other sources to retain copyright. This provides maximum flexibility to use the images for other tobacco control interventions, including mass media campaigns and on the Internet. It may also enable Parties to grant licences to other jurisdictions to use the images.

Colour

The use of colour, as opposed to black and white, affects the overall noticeability of pictorial elements of health warnings and messages. Therefore, Parties should require full colour (four-colour printing), rather than black and white, for pictorial elements of health warnings and messages. Parties should select contrasting colours for the background of the text in order to enhance noticeability and maximize the legibility of text-based elements of health warnings and messages.

Rotation

Article 11.1(b)(ii) of the Convention specifies that health warnings and messages shall be rotating. Rotation can be implemented by having multiple health warnings and messages appearing concurrently or by setting a date after which the health warning and message content will change. Parties should consider using both types of rotation.

The novelty effect of new health warnings and messages is important, as evidence suggests that the impact of health warnings and messages that are repeated tends to decrease over time, whereas changes in health warnings and messages are associated with increased effectiveness. Rotation of health warnings and messages and changes in their layout and design are important to maintain saliency and enhance impact.

Kanıtlar göstermektedir ki, resimli sağlık uyarıları yalnızca metinden oluşan uyarılarla karşılaştırıldığında:

- Daha kolay fark edilmektedir;
- Tütün kullanıcıları tarafından daha etkili bulunmaktadır;
- Zaman içerisinde çarpıcılığını sürdürmektedir;
- Tütün kullanımının sağlık üzerindeki zararlarını daha iyi anlatmaktadır;
- Tütün kullanımının sağlık riskleri ve bırakma konusunda daha fazla düşünmeyi teşvik etmektedir;
- Bırakma motivasyonunu ve niyetini artırmaktadır;
- Daha fazla bırakma girişimiyle ilişkilendirilmiştir.

Ayrıca, resimli sağlık uyarı ve mesajları paketleme üzerindeki marka imajının etkisini bozabilir ve paketlemenin tüm çekiciliğini azaltabilir.

Taraflar, tütün mamullerinin paketlemesinde kullanılmak üzere resim oluştururken, bu resimlerin mülkiyetini veya telif haklarını elinde bulunduran grafik tasarımcılarına veya diğer kaynaklara bırakmak yerine, mümkünse bunların mülkiyetine veya tüm telif haklarına sahip olmalıdır. Bu durum, resimlerin medya kampanyalarında ve internetin de dâhil olduğu diğer tütün kontrolü çalışmalarında kullanılması için azami esneklik sağlar. Bu husus, Taraflara resimlerin kullanımı için diğer yetki alanlarına lisans verme imkânı tanır.

Renk

Siyah-beyazın aksine renk kullanımı, sağlık uyarı ve mesajlarının resimli unsurlarının tüm fark edilebilirliğini etkiler. Bu yüzden, Taraflar sağlık uyarı ve mesajlarının resimli kısımları için siyah-beyazdan ziyade tam renkli (dört renkli) baskı kullanılmasını zorunlu kılmalıdır. Taraflar, sağlık uyarı ve mesajlarının metne dayalı unsurlarının okunabilirliğini azami seviyeye çıkarabilmek ve dikkat çekme özelliğini geliştirmek için metnin arka planı için zıt renkler seçmelidir.

Dönüşüm

Sözleşmenin 11.1 Maddesinin (b) fıkrasının (ii) bendi sağlık uyarı ve mesajlarının dönüşümlü olarak kullanılacağını belirtmektedir. Dönüşüm, çok sayıda sağlık uyarı ve mesajının aynı anda kullanılması veya ilgili sağlık uyarı ve mesajının belirli bir tarihten sonra değiştirilmesi biçiminde olabilir. Taraflar, her iki dönüşüm biçimini de kullanmayı göz önünde bulundurmalıdır.

Kanıtların göstermektedir ki, sürekli yinelenen sağlık uyarı ve mesajlarının etkisi zamanla azalmaktayken sağlık uyarı ve mesajlarında değişiklik yapılması artan etkinlikle ilişkilendirilmektedir, bunun için yeni sağlık uyarı ve mesajlarının yenilik etkisi önemlidir. Sağlık uyarı ve mesajlarının dönüşümlü olarak kullanılması ve düzenleme ve tasarımlarının değiştirilmesi dikkat çekmeyi sürdürmek ve etkiyi artırmak için önemlidir.

Parties should specify the number of health warnings and messages that are to appear concurrently. Parties should also require that health warnings and messages in a specified series be printed so that each appears on an equal number of retail packages, not just for each brand family but also for each brand within the brand family for each package size and type.

Parties should consider establishing two or more sets of health warnings and messages, specified from the outset, to alternate after a specified period, such as every 12–36 months. During transition periods, when an old set of health warnings and messages is being replaced by a new set, Parties should provide for a phase-in period for rotation between sets of health warnings and messages, during which time both sets may be used concurrently.

Message content

Using a range of health warnings and messages increases the likelihood of impact, as different health warnings and messages resonate with different people. Health warnings and messages should address different issues related to tobacco use, in addition to harmful health effects and the impact of exposure to tobacco smoke, such as:

- advice on cessation;
- the addictive nature of tobacco;
- adverse economic and social outcomes (for example, annual cost of purchasing tobacco products); and
- the impact of tobacco use on significant others (premature illness of one's father due to smoking, for example, or death of a loved one due to exposure to tobacco smoke).

Parties should also consider innovative content for other messages, such as adverse environmental outcomes and tobacco industry practices.

It is important to convey health warnings and messages in an effective manner; the tone should be authoritative and informative but non-judgemental. Health warnings and messages should also be presented in simple, clear and concise language that is culturally appropriate. Health warnings and messages can be presented in various formats, such as testimonials and positive and supportive information.

Evidence suggests that health warnings and messages are likely to be more effective if they elicit unfavourable emotional associations with tobacco use and when the information is personalized to make the health warnings and messages more believable and personally relevant. Health warnings and messages that generate negative emotions such as fear can be effective, particularly when combined with information designed to increase motivation and confidence in tobacco users in their ability to quit.

The provision of advice on cessation and specific sources for cessation help on tobacco packaging, such as a web site address or a toll-free telephone “quit line” number, can be important in helping tobacco users to change their behaviour. Parties should be aware that an increased demand for cessation-related services might require additional resources.

Taraflar eşzamanlı kullanılacak sağlık uyarı ve mesajlarının sayısını belirlemelidir. Taraflar ayrıca belirlenmiş serilerdeki sağlık uyarı ve mesajlarının, yalnızca her bir marka ailesi için değil, marka ailesi içindeki her markanın her bir paket boyutu ve tipi için, her birinin perakende paketlerde eşit sayıda görünecek şekilde basılmasını zorunlu kılmalıdır.

Taraflar, sürecin başında belirlenmiş, her 12-36 ay gibi belirlenmiş bir dönemden sonra değişimli olmak üzere, iki veya daha fazla sağlık uyarı ve mesajları seti oluşturmayı göz önünde bulundurmalıdır. Taraflar, eski sağlık uyarı ve mesajları setinin yeni bir setle değiştirildiği geçiş süreçlerinde, her iki setin de aynı anda kullanılabilirdiği zamanda, sağlık uyarı ve mesaj setleri arasında dönüşüm için aşamalı olarak geçiş dönemi sağlamalıdır.

Mesaj içeriği

Farklı sağlık uyarı ve mesajları farklı insanlarda yankı bulacağından, bir dizi sağlık uyarı ve mesajının kullanılması etki olasılığını artırır. Sağlık uyarı ve mesajlarında tütün kullanımının zararlı sağlık etkileri ve tütün dumanına maruz kalmanın etkisine ilaveten, tütün kullanımıyla ilgili farklı sorunlara değinmelidir. Örneğin:

- Bırakma üzerine tavsiyeler;
- Tütünün bağımlılık yapıcı doğası;
- Olumsuz ekonomik ve sosyal sonuçlar (sözelimi, tütün mamulleri satın almanın yıllık maliyeti) ve;
- Tütün kullanımının değer verdiklerimiz üzerindeki etkisi (sözelimi, sigara içmek yüzünden bir babanın erken hastalanması veya sevilen birisinin tütün dumanına maruz kalmak yüzünden ölmesi).

Taraflar diğer mesajları için, olumsuz çevresel sonuçlar ve tütün endüstrisi uygulamaları gibi yenilikçi içerikleri de göz önünde bulundurmalıdır.

Sağlık uyarı ve mesajlarının etkili biçimde iletilmesi önemlidir; üslup otoriter ve bilgilendirici olmalı, fakat yargılayıcı olmamalıdır. Sağlık uyarı ve mesajları kültürel olarak uygun, basit, açık, özlü ve bir dilde sunulmalıdır. Sağlık uyarıları ve mesajları takdirler, olumlu ve destekleyici bilgiler gibi çeşitli formatlarda sunulabilir.

Kanıtlar, sağlık uyarı ve mesajları tütün kullanımı ile istenmeyen hissi ilişkiler kurduğunda ve sağlık uyarı ve mesajlarının daha inanılır ve kişiye özel olabilmesi için bilgi kişiselleştirildiğinde daha etkili olduğunu göstermektedir. Korku gibi olumsuz duygular uyandıran sağlık uyarı ve mesajları, özellikle tütün kullanıcılarının bırakabileceklerine dair güven ve motivasyonu artırmak için dizayn edilmiş bilgilerle birleştirildiğinde etkili olmaktadır.

Tütün paketlemesinde web sitesi adresi veya ücretsiz “bırakma” hattı gibi sigarayı bırakma ve bırakma yardımına mahsus kaynaklara ilişkin tavsiyelere yer verilmesi tütün kullanıcılarına davranışlarını değiştirmelerinde yardımcı olması açısından önemli olabilir. Taraflar, bırakma ile ilgili hizmetlere yönelik talebin artmasıyla ek kaynaklara gereksinim duyabileceklerinin farkında olmalıdır.

Language

Article 11.3 of the Convention specifies that each Party shall require that the warnings and other textual information specified in Article 11.1(b) and Article 11.2 appear on each unit packet and package of tobacco products, as well as on any outside packaging and labelling of such products, in the Party's principal language or languages.

In jurisdictions where there is more than one principal language, health warnings and messages can be displayed on each principal display area in more than one language, or, alternatively, a different language can be used for different principal display areas. Where appropriate, different languages or language combinations could also be used in different regions of a jurisdiction.

Source attribution

An attribution statement gives an identified source for the health warnings and messages on tobacco product packaging. There are, however, mixed views about whether they should form part of health warnings and messages. Some jurisdictions have provided a source attribution statement in order to increase the credibility of the health warnings and messages, while others have decided not to include a source attribution out of concern that it might detract from the impact of the warning. Where a source attribution statement is required, it is often located at the end of the health warning, in a smaller font size than the rest of the warning. Ultimately, Party-specific circumstances, such as beliefs and attitudes among target population subgroups, will determine whether the use of source attribution is likely to increase credibility or reduce impact.

If required, a source attribution statement should specify a credible expert source, such as the national health authority. The statement should be small enough not to detract from the overall noticeability and impact of the message, while being large enough to be legible.

Information on constituents and emissions

Article 11.2 of the Convention specifies that each unit packet and package of tobacco products, and any outside packaging and labelling of such products, shall, in addition to the warnings specified in Article 11.1(b), contain information on relevant constituents and emissions of tobacco products as defined by national authorities.

In implementing this obligation, Parties should require that relevant qualitative statements be displayed on each unit packet or package about the emissions of the tobacco product. Examples of such statements include "smoke from these cigarettes contains benzene, a known cancer-causing substance" and "smoking exposes you to more than 60 cancer-causing chemicals". Parties should also require that this information be shown on parts of the principal display areas or on an alternative display area (such as the side of packaging) not occupied by health warnings and messages.

Dil

Sözleşmenin 11.3. Maddesi her bir Tarafın, Madde 11.1(b)'de ve Madde 11.2'de belirlenmiş olan uyarı ve diğer metinsel bilgilerin, Tarafın ana dilinde veya dillerinde, tütün mamullerinin her bir birim paket ve ambalajı üzerinde olduğu gibi bu tür mamullerin her bir dış paketleme ve etiketlemede de görünür olmasını zorunlu kılmasını belirlemektedir.

Birden fazla ana dili bulunan yetki alanlarında, sağlık uyarı ve mesajları her bir ana görünür alanda birden fazla dil, ya da alternatif olarak, farklı ana görünür alanlar için farklı bir dil kullanılabilir. Uygun olan durumlarda, farklı diller ya da dil kombinasyonları bir yetki alanının farklı bölgelerinde de kullanılabilir.

Kaynağın belirtilmesi

Bir kaynak belirtme ifadesi, tütün mamullerinin paketlemesi üzerinde kullanılan sağlık uyarı ve mesajları için belirli bir kaynak vermektedir. Ancak, bunların sağlık uyarı ve mesajlarının bir parçasını oluşturup oluşturmaması konusunda farklı görüşler mevcuttur. Bazı yetki alanları sağlık uyarı ve mesajlarının inandırıcılığını artırmak için kaynak belirtme ifadesi vermekte iken, bazıları ise uyarının etkisini gölgede bırakabileceği kaygısıyla kaynak belirtme ifadesinin yer almamasına karar vermişlerdir. Kaynak belirtme ifadesinin zorunlu kılındığı durumda, bu ifade sıklıkla sağlık uyarısının sonuna uyarının geri kalanından daha küçük yazı boyutunda yerleştirilmektedir. Sonuç olarak, hedef nüfusun alt-grupları arasındaki inanç ve tutumları gibi Tarafa mahsus durumlar, kaynak belirtilmesinin inandırıcılığı artırma veya etkiyi azaltma ihtimalini belirleyecektir.

Eğer zorunlu kılındıysa, kaynak belirtme ifadesi ulusal sağlık otoritesi gibi güvenilir bir uzman kaynağı belirlemelidir. Bu ifade, mesajın genel dikkat çekme niteliğini ve etkisini gölgede bırakmayacak biçimde küçük, fakat okunabilir büyüklükte olmalıdır.

Bileşenler ve bırakımlara dair bilgiler

Sözleşmenin 11.2 Maddesi, tütün mamullerinin birim paket ve ambalajlarında ve bu tür mamullerin tüm dış paketleme ve etiketlemede Madde 11.1(b)'de belirlenen uyarılara ek olarak, ulusal otoritelerce tanımlandığı gibi tütün mamullerinin ilgili bileşen ve bırakımları hakkında bilgileri ihtiva etmesini belirlemektedir.

Bu yükümlülüğü uygularken Taraflar, her bir birim paket veya ambalaj üzerinde tütün mamulünün bırakımları hakkında nitel ifadelerin gösterilmesini zorunlu kılmalıdır. Bu tür ifadeler, "bu sigaralardan gelen duman kanser yapıcı bir madde olduğu bilinen benzen ihtiva eder" ve "sigara/tütün mamulleri içmekle kansere yol açan 60'tan fazla kimyasal maddeye maruz kalıyorsunuz" gibi örnekleri içermektedir. Taraflar, bu bilgilerin ana görünür alanlarına veya sağlık uyarı ve mesajlarının yer olmadığı (paketin veya kartonun yan yüzü gibi) alternatif görünür alanında gösterilmesini de zorunlu kılmalıdır.

Parties should not require quantitative or qualitative statements on tobacco product packaging and labelling about tobacco constituents and emissions that might imply that one brand is less harmful than another, such as the tar, nicotine and carbon monoxide figures or statements such as “these cigarettes contain reduced levels of nitrosamines”.

The above three paragraphs should be read in conjunction with paragraphs below on “Preventing packaging and labelling that is misleading or deceptive”.

PROCESS FOR DEVELOPING EFFECTIVE PACKAGING AND LABELLING REQUIREMENTS

Product category considerations

Article 11.1(b) of the Convention requires each Party to adopt and implement effective measures to ensure that each unit packet or package of tobacco products and any outside packaging and labelling of such products carry health warnings and messages. There should be no exemptions for small volume companies or brands or for different types of tobacco products. Parties should consider requiring different health warnings and messages for different tobacco products such as cigarettes, cigars, smokeless tobacco, pipe tobacco, bidis and water pipe tobacco, in order to better focus on the specific health effects related to each product.

Different types of packaging

Parties should have a comprehensive understanding of the many different types of tobacco product packaging found within their jurisdiction, and should indicate how the proposed health warnings and messages will apply to each type and shape of packaging such as tins, boxes, pouches, flip-tops, slide and shell packages, cartons, transparent wrappers, clear packaging or packages containing one product unit.

Targeting population subgroups

Parties should consider designing warnings that target subgroups, such as youth, and adapting the number of health warnings and their rotation accordingly.

Pre-marketing testing

Depending on the available resources and time, Parties should consider pre-marketing testing to assess the effectiveness of the health warnings and messages on the intended target population. Pre-marketing testing can permit identification of unintended effects, such as inadvertently increasing the craving to smoke, and assessment of their cultural appropriateness. Consideration should be given to inviting civil society organizations not affiliated with the tobacco industry to contribute to this process. Ultimately, pre-marketing testing can be less costly than changes to legal measures at a later stage.

Taraflar, tütün mamullerinin paketlemesinde ve etiketlemesinde, bir markanın katran, nikotin ve karbon monoksit rakamları gibi bileşen ve bırakımlarının bir başka markanınkine göre daha düşük veya daha az zararlı olduğunu ima edebilecek nitel veya nicel ifadeleri veya “bu sigara düşük düzeyde nitrozamin içermektedir.” gibi ifadeleri zorunlu kılmamalıdır.

Yukarıdaki üç paragraf, aşağıda yer alan “Yanıltıcı ve aldatıcı paketlemenin ve etiketlemenin önlenmesi” başlıklı bölümle birlikte okunmalıdır.

ETKİN PAKETLEME VE ETİKETLEME ZORUNLULUKLARI GELİŞTİRME SÜRECİ

Ürün Kategorisi Hususları

Sözleşmenin 11.1(b) Maddesinde, her bir Tarafın tütün mamullerinin her bir birim paketi ve ambalajının üzerinde ve bu tür mamullerin tüm dış paketleme ve etiketlemesinde sağlık uyarı ve mesajlarının taşınmasını sağlayacak etkin tedbirleri kabul etmesini ve uygulamasını zorunlu kılmaktadır. Küçük ölçekli firmalara veya markalara ya da farklı tiplerdeki tütün mamulleri için hiçbir istisna sağlanmamalıdır. Taraflar, her bir mamul ile ilgili belirli sağlık etkileri üzerinde daha iyi odaklanabilmek için, sigara, puro, dumansız tütün, pipo tütünü, bidi ve nargilelik tütün mamulü gibi farklı tütün mamulleri için farklı sağlık uyarı ve mesajlarının kullanılmasını zorunlu kılmayı göz önünde bulundurmalıdır.

Farklı Paketleme Tipleri

Taraflar, kendi yetki alanlarındaki farklı tütün mamulü paketleme tipleri hakkında kapsamlı bir anlayışa sahip olmalı ve önerilen sağlık uyarı ve mesajlarının metal kutu, kutu, poşet, açılır-kapanır kapaklı ambalajlar, sürgülü veya sert paketler, kartonlar, şeffaf ambalajlar, şeffaf paketleme materyalleri, tek bir ürün birimi içeren ambalajlar gibi her bir paketleme tipi ve şekline uygulanacağını göstermelidir.

Nüfus Alt-Gruplarının Hedeflenmesi

Taraflar, gençler gibi alt-grupları hedefleyen uyarıları dizayn etmeyi ve sağlık uyarılarının sayısı ve dönüşümünü buna göre düzenlemeyi göz önünde bulundurmalıdırlar.

Pazarlama Öncesi Test Etme

Taraflar, mevcut kaynaklara ve zamana bağlı olarak, sağlık uyarı ve mesajlarının planlanan hedef nüfus üzerindeki etkinliğini değerlendirmek için pazarlama öncesi test yapılmasını göz önünde bulundurmalıdır. Pazarlama öncesi test etme, kasıtsız olarak sigara içme arzusu uyandırma gibi istenmeyen etkilerin belirlenmesine ve mesajların kültürel açıdan uygunluklarının değerlendirilmesine olanak tanımaktadır. Tütün endüstrisiyle bağlantısı bulunmayan sivil toplum kuruluşlarının bu sürece katkıda bulunmaya davet edilmesi göz önünde bulundurulmalıdır. Sonuç olarak, pazarlama öncesi test etme, ilerideki bir aşamada gerekebilecek yasal değişikliklerden daha düşük maliyetli olabilir.

Parties should note that pre-marketing testing need not be long, complex or expensive. Valuable information can be obtained from simple focus groups of the target population, and Internet-based consultation is a quick and inexpensive alternative. Pre-marketing testing can be undertaken in parallel with the drafting of legal measures to avoid undue delay in implementation.

Public information and involvement

Parties should inform the public of proposals to introduce new health warnings and messages. Public support will assist Parties in introducing the new health warnings and messages. Parties should ensure, however, that public information and involvement do not unduly delay implementation of the Convention.

Supporting communication activity

The introduction of new health warnings and messages is more effective when it is coordinated with a broader, sustained public information and education campaign. Timely information should be provided to the media, as media coverage can increase the educational impact of new health warnings and messages.

DEVELOPING EFFECTIVE PACKAGING AND LABELLING RESTRICTIONS

Preventing packaging and labelling that is misleading or deceptive

Article 11.1(a) of the Convention specifies that Parties shall adopt and implement, in accordance with their national law, effective measures to ensure that tobacco product packaging and labelling do not promote a tobacco product by any means that are false, misleading, deceptive or likely to create an erroneous impression about the product's characteristics, health effects, hazards or emissions, including any term, descriptor, trademark or figurative or other sign that directly or indirectly creates the false impression that a particular tobacco product is less harmful than others. These may include terms such as "low tar", "light", "ultra-light" or "mild", this list being indicative but not exhaustive. In implementing the obligations pursuant to Article 11.1(a), Parties are not limited to prohibiting the terms specified but should also prohibit terms such as "extra", "ultra" and similar terms in any language that might mislead consumers.

Parties should prohibit the display of figures for emission yields (such as tar, nicotine and carbon monoxide) on packaging and labelling, including when used as part of a brand name or trademark. Tar, nicotine and other smoke emission yields derived from smoking-machine testing do not provide valid estimates of human exposure. In addition, there is no conclusive epidemiological or scientific evidence that cigarettes with lower machine-generated smoke yields are less harmful than cigarettes with higher smoke emission yields. The marketing of cigarettes with stated tar and nicotine yields has resulted in the mistaken belief that those cigarettes are less harmful.

Taraflar, pazarlama öncesi test etmenin uzun, karmaşık veya pahalı olmasının gerekmediğini dikkate almalıdır. Değerli bilgiler, hedef nüfusun basit odak gruplarından sağlanabilir; internet bazlı danışma hızlı ve pahalı olmayan bir alternatiftir. Uygulamada istenmeyen gecikmelerin önünü almak için, yasal tedbirler hazırlanırken pazarlama öncesi test etme buna paralel olarak yapılabilir.

Kamuoyunun Bilgilendirilmesi ve Katılımı

Taraflar yeni sağlık uyarı ve mesajlarını sunmaya ilişkin teklifler hakkında kamuoyunu bilgilendirmelidir. Kamuoyu desteği, Taraflara yeni sağlık uyarı ve mesajlarını sunmalarında yardımcı olacaktır. Ancak, Taraflar kamuoyunun bilgilendirilmesinin ve katılımının, Sözleşmenin uygulanmasının gereksiz geciktirmemesini sağlamalıdır.

İletişim Faaliyetini Destekleme

Yeni sağlık uyarı ve mesajlarının sunumu, daha geniş ve süregelen bir kamuoyu bilgilendirme ve eğitim kampanyası ile koordine edildiğinde daha etkindir. Bilgilerin medyada yer bulması yeni sağlık uyarı ve mesajlarının eğitici etkisini artırabileceği için, medyaya güncel bilgi sağlanmalıdır.

ETKİN PAKETLEME VE ETİKETLEME KISITLAMALARININ GELİŞTİRİLMESİ

Yanıltıcı ve Aldatıcı Paketlemenin ve Etiketlemenin Önlenmesi

Sözleşmenin 11.1. Maddesinin (a) fıkrası Tarafların, ulusal hukuklarına uygun olarak, tütün mamullerinin paketlenme ve etiketlemesinin bir tütün mamulünün özellikleri, sağlık etkileri, zararları veya bırakımları hakkında yanlış, yanıltıcı, aldatıcı veya yanlış izlenim yaratma ihtimali olan, belirli bir tütün mamulünün diğerlerinden daha az zararlı olduğu yanlış izlenimini doğrudan ya da dolaylı olarak yaratan terim, tanımlayıcı sözcük, ticari marka, simge veya diğer işaretleri içeren herhangi bir araçla teşvik etmemesini temin edecek etkin tedbirleri kabul etmeleri ve uygulamaları gerektiğini belirlemektedir. Bunlar, “düşük zifir”, “hafif”, “ultra-hafif”, “yumuşak” gibi terimleri içerebilir, bu liste göstergesel olup detaylı değildir. Taraflar, Madde 11.1(a) ile belirlenen yükümlülüklerini uygularken, yalnızca belirtilen terimleri değil, bunun yanında “ekstra”, “ultra” ve her dilde tüketicileri yanıltabilecek benzer terimleri de yasaklamalıdır.

Taraflar, paket veya ambalaj üzerinde marka adının veya ticari markanın bir parçası olarak kullanılanlar da dahil olmak üzere (zifir, nikotin ve karbon monoksit gibi) bırakımları için rakam gösterilmesini yasaklamalıdır. Sigara içme makinesi testlerinden elde edilen zifir, nikotin ve diğer duman bırakımları, insan maruziyeti için doğru tahminler sağlamamaktadır. Buna ilaveten, makineden elde edilen duman bırakım miktarı daha az olan sigaraların daha yüksek duman bırakımlı olan sigaralardan daha az zararlı olduğuna ilişkin hiçbir epidemiyolojik veya bilimsel kesin kanıt bulunmamaktadır. Sigaraların zifir ve nikotin bırakımları belirtilerek pazarlanması, bu sigaraların daha az zararlı olduğu yanlış inancına yol açmıştır.

Parties should prevent the display of expiry dates on tobacco packaging and labelling where this misleads or deceives consumers into concluding that tobacco products are safe to be consumed at any time.

Plain packaging

Parties should consider adopting measures to restrict or prohibit the use of logos, colours, brand images or promotional information on packaging other than brand names and product names displayed in a standard colour and font style (plain packaging). This may increase the noticeability and effectiveness of health warnings and messages, prevent the package from detracting attention from them, and address industry package design techniques that may suggest that some products are less harmful than others.

LEGAL MEASURES

Drafting

In drafting legal measures with respect to tobacco product packaging and labelling, Parties should consider issues such as who will be responsible for their administration, the available approaches for ensuring compliance and enforcement, and the level or levels of government involved.

Administration

Parties should identify the authority or authorities responsible for overseeing implementation of tobacco product packaging and labelling measures. Parties should consider ensuring that the relevant authority responsible for tobacco control matters is the same as that which administers the legal measures. In the event that the administration is made the responsibility of another area of government, the relevant health authority should provide input into label specifications.

Scope

Parties should ensure that the packaging and labelling provisions related to Article 11 of the Convention apply equally to all tobacco products sold within the jurisdiction, and that no distinction is made between products that are manufactured domestically or imported or intended for duty-free sale within a Party's jurisdiction. Parties should consider circumstances in which measures would apply to exported products.

Costs

Parties should ensure that the cost of placing health warnings and messages, as well as information on constituents and emissions, on tobacco product packaging is borne by the tobacco industry.

Taraflar tütün paketlenme ve etiketlenmesinde tüketicilerin tütün mamullerinin herhangi bir zamanda tüketilmesinin güvenli olduğu sonucuna varmalarına neden olduğundan, yanıltan veya aldatan son tüketim tarihlerinin gösterilmesine engel olmalıdır.

Düz Paketleme

Taraflar, paketlenme üzerinde standart bir renk ve yazı tipinde gösterilen marka ve ürün ismi dışında logo, renk, marka simgesi veya promosyon bilgisi kullanılmasını kısıtlayıcı veya yasaklayıcı tedbirlerin kabul edilmesini göz önünde bulundurmalıdırlar (düz paketlenme). Bu, sağlık uyarı ve mesajlarının fark edilirliliği ve etkinliğini artırabilir, paketin bu uyarı ve mesajları gölgede bırakmasını önleyebilir ve endüstrinin bazı mamullerin diğerlerinden daha az zararlı olduğunu önerebilen paket tasarım tekniklerine işaret edebilir.

YASAL TEDBİRLER

Hazırlama

Taraflar, tütün mamullerinin paketlenmesi ve etiketlenmesi ile ilgili yasal tedbirleri hazırlarken yönetimden kimin sorumlu olacağını, uyumu ve yürürlüğü sağlamak için mevcut yaklaşımları ve devletin hangi düzey veya düzeylerde dâhil olacağı gibi hususları göz önünde bulundurmalıdır.

Yönetim

Taraflar, tütün mamullerinin paketlenmesi ve etiketlenmesi tedbirlerinin uygulanmasının yönetiminden sorumlu otorite veya otoriteleri belirlemelidir. Taraflar, tütün kontrolüyle ilgili konulardan sorumlu otoritenin yasal tedbirleri uygulayan otoriteyle aynı olmasını sağlamayı göz önünde bulundurmalıdır. Yönetimin kamunun diğer bir sorumluluk alanında olması durumunda, ilgili sağlık otoritesi etiket özelliklerine veri sağlamalıdır.

Kapsam

Taraflar, Sözleşmenin 11. Maddesi ile ilgili paketlenme ve etiketlenme hükümlerinin yetki alanlarında satılan bütün tütün mamullerine eşit olarak uygulanmasını, yurtiçinde imal edilen veya ithal edilen ya da bir Tarafın yetki alanındaki gümrüksüz satış maksatlı mamuller arasında hiçbir ayırım yapılmamasını sağlamalıdırlar. Taraflar tedbirlerin ihraç edilen mamullere yönelik olarak uygulanacağı durumları göz önünde bulundurmalıdır.

Maliyetler

Taraflar, tütün mamulleri paketlenmesindeki sağlık uyarı ve mesajlarının kullanılmasının ve ürün bileşenleri ve bırakımları ile ilgili bilgilerin belirtilmesinin maliyetinin tütün endüstrisi tarafından karşılanmasını sağlamalıdır.

Liability

Consistent with Article 19 of the Convention, Parties should consider including provisions to make it clear that the requirement to carry health warnings and messages or to convey any other information about a tobacco product does not remove or diminish any obligation of the tobacco industry, including, but not limited to, obligations to warn consumers about the health hazards arising from tobacco use and exposure to tobacco smoke.

Specific provisions

Parties should ensure that clear, detailed specifications are provided for in their legal measures in order to limit the opportunity for tobacco manufacturers and importers to deviate in the implementation of health warnings and messages, as well as to prevent inconsistencies among tobacco products. In drafting such measures, Parties should review, inter alia, the following list:

- packaging and products (please refer to paragraph above on “Different types of packaging”);
- language(s) to be used in mandated text of health warnings and messages and in information on constituents and emissions on packaging, including how languages should appear if there is more than one language;
- rotation practice and time frames, including the number of health warnings and messages to appear concurrently as well as specifications of transition periods and deadlines within which the new health warnings and messages must appear;
- distribution practices, in order to obtain equal display of health warnings and messages on retail packages, not just for each brand family but also for each brand within the brand family for each package size and type;
- how text, pictures and pictograms of health warnings and messages should actually appear on packaging (including specification of location,
- wording, size, colour, font, layout, print quality), including package inserts, onsets and interior messages;
- different health warnings and messages for different types of tobacco product, where appropriate;
- source attribution, if appropriate, including placement, text and font (similar detailed specifications as for the health warnings and messages themselves); and
- prohibition of promotion by means that are false, misleading, deceptive or likely to create an erroneous impression, in accordance with Article 11.1(a) of the Convention.

Source document

Parties should consider providing a “source document”, which contains highquality visual samples of how all health warnings and messages and other information are to appear on packaging. A source document is particularly useful in the event that the language used in the legal measures is not sufficiently clear.

Yükümlülük

Taraflar, Sözleşmenin 19. Maddesine uygun olarak, sağlık uyarı ve mesajlarını kullanma veya tütün mamulleriyle ilgili bilgi verme yükümlülüğünün, tütün endüstrisinin tüketicileri tütün kullanımından ve tütün dumanına maruz kalınmasından doğan sağlık zararları konusunda uyarma yükümlülüklerinin de dâhil olduğu hiçbir yükümlülüğünü ortadan kaldırmayacağını veya hafifletmeyeceğini açıkça ortaya koyan hükümleri de içermesini göz önünde bulundurmalıdır.

Özel Hükümler

Taraflar, tütün imalatçıları ve ithalatçıların sağlık uyarı ve mesajlarının uygulanmasını saptırma olanaklarını sınırlamak ve tütün mamulleri arasında tutarsızlıkları engellemek için yasal tedbirlerinde açık, ayrıntılı açıklamaların bulunmasını sağlamalıdır. Taraflar bu tedbirleri geliştirirken, diğerleri yanında, aşağıdaki listeyi gözden geçirmelidir:

- Paketleme ve mamuller (yukarıda yer alan “Farklı paketleme tipleri” başlığı altındaki paragrafa bakınız);
- Birden fazla dil söz konusu ise bunların nasıl görüneceği de dahil, paketlemeler üzerinde yer alacak sağlık uyarı ve mesajların zorunlu metinleri ile bileşenler ve bırakımlar ile ilgili bilgilerde kullanılacak dil(ler);
- Eşzamanlı olarak görünecek sağlık uyarı ve mesajlarının sayısı, yeni sağlık uyarı ve mesajları serisinin görünümüne dair geçiş süreçleri ve son bitim tarihinin özellikleri de dâhil dönüşüm uygulamaları ve zaman dilimleri;
- Perakende paketler üzerindeki sağlık uyarı ve mesajlarının her marka ailesinde ve her marka ailesi içerisinde yer alan farklı ebat ve tipteki ürünlerde eşit olarak gösterilmesini sağlamak için dağıtım uygulamaları;
- Sağlık uyarı ve mesajlarındaki metinlerin, resimlerin ve piktogramların paketleme içi reklam ve paketleme dışı reklamlar ve iç mesajlar da dahil olmak üzere paketlemede gerçekte ne şekilde görüneceği (yerin özellikleri, kullanılacak sözcükler, ebat, renk, yazı tipi, yazı düzeni, baskı kalitesi dahil);
- Uygun durumlarda, farklı tipte tütün mamulleri için farklı sağlık uyarı ve mesajları;
- Uygun olduğu takdirde, kullanılacak ifadenin yeri, metni ve yazı tipi de dâhil kaynak belirtme (sağlık uyarı ve mesajları için olan benzer detaylı özellikler);
- Sözleşmenin 11.1. Maddesinin (a) fıkrasına uygun olarak, yanlış, yanıltıcı, aldatıcı veya yanlış izlenim yaratabilecek araçlarla promosyonun yasaklanması.

Kaynak Dokümanı

Taraflar, paketleme üzerinde görünecek bütün sağlık uyarı ve mesajları ile diğer bilgilerin yüksek kaliteli görsel örneklerini içeren bir “kaynak dokümanı” sağlamayı göz önünde bulundurmalıdır. Bir “kaynak dokümanı”, yasal tedbirlerde kullanılan dilin yeterince açık olmadığı durumlarda özellikle kullanışlı olmaktadır.

Adhesive labels and covers

Parties should ensure that adhesive labels, stickers, cases, covers, sleeves, wrapping and tobacco manufacturers' promotional inserts and onserts do not obscure, obliterate or undermine health warnings and messages. For example, adhesive labels might be allowed only if they cannot be removed and are used only on metal or wood containers that hold products other than cigarettes.

Legal responsibility for compliance

Parties should specify that tobacco product manufacturers, importers, wholesalers and retail establishments that sell tobacco products bear legal responsibility for compliance with packaging and labelling measures.

Penalties

In order to deter non-compliance with the law, Parties should specify a range of fines or other penalties commensurate with the severity of the violation and whether it is a repeat violation.

Parties should consider introducing any other penalty consistent with a Party's legal system and culture that may include the creation and enforcement of offences and the suspension, limitation or cancellation of business and import licences.

Enforcement powers

Parties should consider granting enforcement authorities the power to order violators to recall non-compliant tobacco products, and to recover all expenses stemming from the recall, as well as the power to impose whatever sanctions are deemed appropriate, including seizure and destruction of non-compliant products. Further, Parties should consider making public the names of violators and the nature of their offence.

Supply deadline

In order to ensure the timely introduction of health warnings and messages, legal measures should specify a single deadline by which manufacturers, importers, wholesalers and retailers must only supply tobacco products that comply with the new requirements. The time allocated need only be enough to allow manufacturers and importers to organize the printing of new packages. It has been considered that a period of up to 12 months from the enactment of the legal measures should suffice in most circumstances.

Yapışkan Etiketler ve Kaplamalar

Taraflar yapışkan etiketlerin, çıkartmaların, muhafazaların, kaplamaların, kılıfların (sleeves), şeffaf ambalajlar ve tütün imalatçılarının teşvik edici paketleme içi reklamlar ve paketleme dışı reklamların sağlık uyarı ve mesajlarını bozmamasını veya gölgede bırakmamasını sağlamalıdır. Örneğin, yapışkan etiketlere, buldukları yerden çıkarılamamaları kaydıyla ve yalnızca sigara dışındaki mamulleri muhafaza eden metal veya ahşap kutularda kullanılmaları halinde izin verilebilir.

Yasal Uyum Sorumluluğu

Taraflar tütün mamulü imalatçılarının, ithalatçılarının, toptan satıcılarının ve tütün mamulleri satan perakende kuruluşlarının paketleme ve etiketleme tedbirlerine uyum konusunda yasal sorumluluklarının bulunduğunu belirlemelidir.

Cezalar

Taraflar, yasaya uyulmamasını caydırmak için, ihlalin şiddetine paralel ve ihlalin bir tekrar olup olmadığına bağlı olarak bir dizi para cezası ve diğer cezalar belirlemelidirler.

Taraflar, işletme veya ithalat ruhsatını iptal etme veya askıya alma gibi hukuk sistemleri ve kültürleri ile uyumlu başka cezaların uygulanmasını da göz önünde bulundurmalıdır.

Uygulama Yetkileri

Taraflar, yürütme makamlarına, ihlalcilere uygun olmayan tütün mamullerini piyasadan geri çekme talimatını verme ve geri çekmeden kaynaklanan tüm masrafları telafi etme ve uygun olmayan ürünlere el koyma ve imha etme de dâhil uygun görülen her tür yaptırımı uygulama yetkisini vermeyi göz önünde bulundurmalıdır. İlâveten, Taraflar yasayı ihlalcilerin adlarını ve ihlallerinin yapısını kamuoyuyla paylaşmayı göz önünde bulundurmalıdır.

Son Arz Tarihi

Yasal tedbirler, sağlık uyarı ve mesajlarının zamanında uygulamaya konmasını temin etmek amacıyla, imalatçıların, ithalatçılarının, toptan satıcı ve perakendecilerin sadece yeni zorunluluklara uygun tütün mamullerini arz etmeleri gereken bir son tarih belirlemelidir. Belirlenen zaman imalatçılarının ve ithalatçılarının yeni paketlerin basılmasını düzenlemelerine izin vermeye yeterli bir süre olmalıdır. Yasal tedbirlerin yürürlüğe girmesinin ardından tanınacak 12 aya kadar bir sürecin çoğu durumlarda yeterli olduğu göz önünde bulundurulmuştur.

Review

Parties should recognize that the drafting of legal measures for packaging and labelling of tobacco products is not a one-time exercise. Legal measures should be reviewed periodically and updated as new evidence emerges and as specific health warnings and messages wear out. When undertaking periodic reviews or updates, Parties should take into account their experience in using their packaging and labelling measures, the experiences of other jurisdictions, as well as industry practices in this area. Such reviews or updates can help identify weaknesses and loopholes and highlight areas in which the language used in the measures should be clarified.

ENFORCEMENT

Infrastructure and budget

Parties should consider ensuring that the infrastructure necessary for compliance and enforcement activities exists. Parties should also consider providing a budget for such activities.

Strategies

To enhance compliance, Parties should inform stakeholders of the requirements of the law before it comes into force. Different strategies might be required for different stakeholders, such as tobacco manufacturers, importers and retailers.

Parties should consider using inspectors or enforcement agents to conduct regular spot checks of tobacco products at manufacturing and importing facilities, as well as at points of sale, to ensure that packaging and labelling comply with the law. It may not be necessary to create a new inspection system if mechanisms are already in place that could be extended to inspect business premises as required. Where applicable, stakeholders should be informed that tobacco products will undergo regular spot checks at points of sale.

Response to non-compliance

Parties should ensure that their enforcement authorities are prepared to respond quickly and decisively to instances of non-compliance. Strong, timely responses to early cases will make it clear that compliance is expected and will facilitate future enforcement. Parties should consider making the results of enforcement action public in order to send a strong message that noncompliance will be investigated and action will be taken.

Complaints

Parties should consider encouraging the public to report violations in order to further promote compliance with the law. It might be helpful to establish an enforcement contact point for reporting alleged cases of non-compliance. Parties should ensure that complaints are investigated and dealt with in a timely and thorough manner.

Gözden Geçirme

Tarafların, tütün mamullerinin paketlenmesine ve etiketlenmesine ilişkin yasal tedbirlerin geliştirilmesinin bir defalık bir çalışma olmadığını bilmeleri gerekir. Yasal tedbirler periyodik olarak gözden geçirilmeli ve yeni kanıtların ortaya çıkmasıyla ve sağlık uyarı ve mesajlarının etkisini yitirmesiyle birlikte güncellenmelidir. Taraflar periyodik gözden geçirme veya güncelleme çalışmaları esnasında paketlenme ve etiketlenme ile ilgili kendi deneyimlerini, diğer yetki alanlarının deneyimlerini ve endüstrinin bu alandaki uygulamalarını dikkate almalıdırlar. Bu tip gözden geçirme ve güncelleme çalışmaları, zayıflıkların ve açık kapıların belirlenmesinde ve tedbirlerde kullanılan dilin netleştirilmesi gereken alanların altının çizilmesine yardımcı olabilir.

UYGULAMA

Altyapı ve Bütçe

Taraflar, uyum ve uygulama faaliyetleri için gerekli altyapının mevcudiyetini sağlamayı göz önünde bulundurmalıdır. Taraflar ayrıca bu tür faaliyetler için bir bütçe sağlamayı göz önünde bulundurmalıdır.

Stratejiler

Taraflar, uyumu artırmak için, yasa yürürlüğe girmeden önce paydaşları yasanın zorunlulukları konusunda bilgilendirmelidir. Tütün imalatçıları, ithalatçıları ve perakendecileri gibi farklı paydaşlar için farklı stratejiler zorunlu kılınabilir.

Taraflar, imalat ve ithalat tesislerinde ve satış noktalarında paketlenme ve etiketlenmenin yasaya uygunluğunu sağlamak ve düzenli nokta kontrolleri gerçekleştirmek için denetçi veya uygulama ekipleri kullanılmalıdır. Eğer zorunlu kılındığı gibi işyerlerinin denetimini kapsar şekilde genişletilebilecek mekanizmalar hali hazırda bulunmaktaysa, yeni bir denetim sistemi kurulması gerekli olmayabilir. Uygulanabildiği durumlarda, paydaşlar tütün mamullerinin satış yerlerinde düzenli nokta kontrollerine tabi tutulacağı konusunda bilgilendirilmelidir.

İhlallere Karşılık Verilmesi

Taraflar, yasaya uyulmadığı durumlarda yürütme makamlarının hızlı ve kararlı biçimde cevap vermeye hazır olmalarını sağlamalıdır. Erken vakalarda meydana gelebilecek ihlallere güçlü ve zamanında karşılık verilmesi uyumun beklendiğini açığa koyacak ve uygulamanın gelecekte kolaylaşmasını sağlayacaktır. Taraflar, ihlallerin soruşturularak gerekenin yapılacağı konusunda güçlü bir mesaj verme adına uygulama faaliyetlerinin sonuçlarını kamuoyuyla paylaşmayı göz önünde bulundurmalıdır.

Şikâyetler

Taraflar, yasaya uyumu daha da artırmak amacıyla, kamuoyunu ihlalleri bildirmeye teşvik etmeyi göz önünde bulundurmalıdır. İddia edilen ihlal vakalarının bildirilmesi için bir uygulama irtibat noktası oluşturulması yardımcı olabilir. Taraflar, şikâyetlerin zamanında ve eksiksiz bir usulle incelenmesini sağlamalıdır.

MONITORING AND EVALUATING PACKAGING AND LABELLING MEASURES

Parties should consider monitoring and evaluating their packaging and labelling measures to assess their impact as well as to identify where improvements are needed. Monitoring and evaluation also contribute to the body of evidence that can assist the efforts of other Parties in implementing their packaging and labelling measures.

Monitoring of the tobacco industry's compliance should be initiated immediately after legal measures have come into force and should be conducted continuously thereafter.

Impact on populations

It is important to assess the impact of packaging and labelling measures on the target populations. Parties should consider measuring aspects such as noticeability, comprehension, credibility, informativeness, recall and personal relevance of health warnings and messages, health knowledge and perceptions of risks, intentions to change behaviour and actual behavioural changes.

Baseline and follow-up

Parties should consider adopting strategies to evaluate the impact of packaging and labelling measures both before and at regular intervals after they are implemented.

Resources

The extent and complexity of actions to evaluate the impact of tobacco product packaging and labelling measures will vary among Parties, depending on the objectives and the availability of resources and expertise.

Dissemination

Parties should consider publishing, or making available to other Parties and to the public, the results gathered from monitoring of compliance and evaluating impact.

INTERNATIONAL COOPERATION

International cooperation is essential for progress in such an important, constantly changing area as tobacco control. Several articles of the Convention provide for exchanges of knowledge and experience to promote progress in implementation, with a particular focus on the needs of developing country Parties and Parties with economies in transition. Cooperation among Parties to promote the transfer of technical, scientific and legal expertise and technology, as required by Article 22, would strengthen the implementation of Article 11 of the Convention globally. One example of such cooperation would be the provision of licences quickly, easily and without cost from Parties to other jurisdictions seeking to use their pictorial health warnings. International cooperation would also help to ensure that consistent and accurate information relating to tobacco products is provided globally.

PAKETLEME VE ETİKETLEME TEDBİRLERİNİN İZLENMESİ VE DEĞERLENDİRİLMESİ

Taraflar, paketleme ve etiketleme tedbirlerinin etkisini değerlendirmek ve nerelerde iyileştirmelere ihtiyaç olduğunu belirlemek amacıyla bu tedbirleri izlemeyi ve değerlendirmeyi göz önünde bulundurmalıdır. İzleme ve değerlendirme, diğer Tarafların paketleme ve etiketleme çalışmalarında yardımcı olabilecek kanıt kuruluşuna da katkıda bulunacaktır.

Tütün endüstrisinin uyumunun izlemesi, yasal tedbirlerin yürürlüğe girmesinden hemen sonra başlatılmalı ve sonrasında aralıksız devam ettirilmelidir.

Nüfus Üzerindeki Etki

Paketleme ve etiketleme tedbirlerinin hedef nüfus üzerindeki etkisini değerlendirmek önemlidir. Taraflar sağlık uyarı ve mesajlarının fark edilirlilik, idrak, inandırıcılık, bilgilendiricilik, hatırlatma ve kişisel uygunluk gibi boyutlarını, sağlık bilgisini ve risk algılarını, davranış değişikliği niyetlerini ve gerçekleşen davranış değişikliklerini ölçmeyi göz önünde bulundurmalıdır.

Başlangıç Durumu ve İzleme

Taraflar, paketleme ve etiketleme tedbirlerinin etkisini uygulama öncesinde ve uygulanmaya geçtikten sonra düzenli aralıklarla değerlendirecek stratejileri kabul etmeyi göz önünde bulundurmalıdır.

Kaynaklar

Tütün mamullerinin paketlenmesine ve etiketlenmesine ilişkin tedbirlerin etkisini değerlendirmeye yönelik çalışmaların kapsamı ve karmaşıklığı, hedeflere ve kaynak ve uzmanlık mevcudiyetine bağlı olarak Taraflar arasında değişiklik gösterecektir.

Duyurma

Taraflar, uyum ve etki değerlendirmesi çalışmalarından elde edilen sonuçları yayımlamayı veya diğer Taraflara ve kamuoyunun erişimine sunmayı göz önünde bulundurmalıdır.

ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

Tütün kontrolü gibi çok önemli ve sürekli değişen bir alanda ilerleme kaydedebilmek için uluslararası işbirliği esastır. Sözleşmenin birçok maddesi, gelişmekte olan ve ekonomileri geçiş halinde olan Tarafların ihtiyaçlarına özel olarak odaklanarak, uygulamada kaydedilen ilerlemeyi teşvik etmek için bilgi ve deneyim değiş tokuşunu öngörmektedir. 22. Maddede öngörüldüğü üzere Taraflar arasında teknik, bilimsel ve yasal uzmanlık ile teknoloji transferini teşvik etmek için Taraflar arasında işbirliği yapılması, Sözleşmenin 11. Maddesinin küresel olarak uygulanmasını güçlendirecektir. Bu tür bir işbirliğinin bir örneği, Tarafların resimli sağlık uyarılarını kullanmak isteyen diğer yetki alanlarına lisansların çabuk, kolay ve ücretsiz olarak sağlanması olabilir. Uluslararası işbirliği ayrıca, ücretsiz paylaşımları tütün mamulleriyle ilgili tutarlı ve doğru bilgilerin küresel olarak sağlanmasını temin etmeye yardım edebilir.

Parties should endeavour to share legal and other expertise in countering tobacco industry arguments against packaging and labelling measures.

Parties should consider reviewing the reports of other Parties, pursuant to Article 21 of the Convention, to enhance their knowledge of international experience with respect to packaging and labelling.

Taraflar, tütün endüstrisinin paketleme ve etiketleme tedbirlerine karşı koymak amacıyla yasal ve diğer uzmanlıkları paylaşma gayreti içerisinde olmalıdır.

Sözleşmenin 21. Maddesine uygun olarak, Taraflar paketleme ve etiketleme konusunda uluslararası deneyimlere ilişkin bilgilerini artırmak için diğer Tarafların raporlarını gözden geçirmeyi göz önünde bulundurmalıdır.

**Guidelines For Implementation
Article 13**

**TOBACCO ADVERTISING, PROMOTION
AND SPONSORSHIP**

**UYGULAMA İÇİN KILAVUZ İLKELER
MADDE 13**

TÜTÜN REKLÂM, PROMOSYON VE SPONSORLUĞU

TOBACCO ADVERTISING, PROMOTION AND SPONSORSHIP

PURPOSE AND OBJECTIVES

The purpose of these guidelines is to assist Parties in meeting their obligations under Article 13 of the WHO Framework Convention on Tobacco Control. They draw on the best available evidence and the experience of Parties that have successfully implemented effective measures against tobacco advertising, promotion and sponsorship. They give Parties guidance for introducing and enforcing a comprehensive ban on tobacco advertising, promotion and sponsorship or, for those Parties that are not in a position to undertake a comprehensive ban owing to their constitutions or constitutional principles, for applying restrictions on tobacco advertising, promotion and sponsorship that are as comprehensive as possible.

These guidelines provide guidance on the best ways to implement Article 13 of the Convention in order to eliminate tobacco advertising, promotion and sponsorship effectively at both domestic and international levels.

The following principles apply:

- (a) It is well documented that tobacco advertising, promotion and sponsorship increase tobacco use and that comprehensive bans on tobacco advertising, promotion and sponsorship decrease tobacco use.
- (b) An effective ban on tobacco advertising, promotion and sponsorship should, as recognized by Parties to the Convention in Articles 13.1 and 13.2, be *comprehensive* and applicable to *all* tobacco advertising, promotion and sponsorship.
- (c) According to the definitions in Article 1 of the Convention, a comprehensive ban on all tobacco advertising, promotion and sponsorship applies to *all* forms of *commercial communication, recommendation or action* and all forms of *contribution* to any event, activity or individual with the *aim, effect, or likely effect* of promoting a tobacco product or tobacco use either *directly or indirectly*.
- (d) A comprehensive ban on tobacco advertising, promotion and sponsorship should include *cross-border advertising, promotion and sponsorship*. This includes both out-flowing advertising, promotion and sponsorship (originating from a Party's territory) and in-flowing advertising, promotion and sponsorship (entering a Party's territory).
- (e) To be effective, a comprehensive ban should address *all persons or entities* involved in the production, placement and/or dissemination of tobacco advertising, promotion and sponsorship.
- (f) Effective *monitoring, enforcement and sanctions* supported and facilitated by strong *public education and community awareness programmes* are essential for implementation of a comprehensive ban on tobacco advertising, promotion and sponsorship.

TÜTÜN REKLÂM, PROMOSYON VE SPONSORLUĞU

AMAÇ VE HEDEFLER

Bu kılavuz ilkelerin amacı, Taraflara DSÖ Tütün Kontrolü Çerçeve Sözleşmesinin 13. Maddesi kapsamındaki yükümlülüklerini yerine getirmelerinde yardımcı olmaktır. Kılavuz ilkeler, Tarafların tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna karşı başarıyla uyguladıkları etkili önlemlerle ilgili mevcut en iyi kanıt ve deneyimleri üzerine inşa edilmiştir. Kılavuz ilkeler, Taraflara tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik kapsamlı bir yasak getirilmesi ve uygulanması ya da anayasaları veya anayasal ilkeleri nedeniyle bu konuda kapsamlı bir yasak uygulama durumunda olmayan Taraflara mümkün olduğunca kapsamlı kısıtlamalar uygulamaları konusunda rehberlik etmektedir.

Kılavuz ilkeler, tütün reklam, promosyon ve sponsorluğunu yerel ve uluslararası düzeylerde etkili biçimde ortadan kaldırmak için Sözleşmenin 13. Maddesinin uygulanmasına yönelik en iyi yollara kılavuzluk sağlamaktadır.

Aşağıdaki ilkeler uygulanacaktır:

- a) Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğunun tütün kullanımını artırdığı ve tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik kapsamlı yasakların tütün kullanımını azalttığı iyi düzeyde belgelenmiştir.
- b) Sözleşmenin 13.1 ve 13.2 maddelerinde Taraflar tarafından kabul edildiği biçimde, tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik etkin bir yasak, *kapsamlı ve tüm* tütün reklam, promosyon ve sponsorluğu için uygulanabilir olmalıdır.
- c) Sözleşmenin 1. maddesinde yer alan tanımlara göre tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik kapsamlı bir yasak, herhangi bir tütün mamulünü veya tütün kullanımını *doğrudan* veya *dolaylı* olarak teşvik etme *amacı* güden veya teşvik konusunda *etkisi* veya *muhtemel etkisi* bulunan her türlü *ticari iletişim, tavsiye* veya *eyleme* ve herhangi bir olaya, faaliyete veya bireye yapılacak her türlü *katkıya* uygulanacaktır.
- d) Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik kapsamlı yasak, *sınır ötesi reklam, promosyon ve sponsorluğu* içermelidir. Buna, hem yurtiçinden dışarı (bir Taraf ülkenin toprağından kaynaklanan), hem de yurtdışından içeri (bir taraf ülkenin toprağına giren) yönlü tütün reklam, promosyon ve sponsorluğu dahildir.
- e) Uygulanacak kapsamlı yasağın etkin olabilmesi için tütün reklam, promosyon ve sponsorluğunun üretilmesinde, uygulamaya konmasında ve/veya duyurulmasında yer alan *tüm şahıs veya kurumlara hitap etmelidir*.
- f) Güçlü halk eğitimi ve toplumsal farkındalık programları ile desteklenen ve kolaylaştırılan etkin *izleme, uygulama ve yaptırımlar*, tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik kapsamlı yasağın uygulanması için esastır.

(g) *Civil society* has a central role in building support for, developing and ensuring compliance with laws addressing tobacco advertising, promotion and sponsorship, and it should be included as an active partner in this process.

(h) Effective *international cooperation* is fundamental to the elimination of both domestic and cross-border tobacco advertising, promotion and sponsorship.

SCOPE OF A COMPREHENSIVE BAN

The scope of a comprehensive ban on tobacco advertising, promotion and sponsorship is outlined in general terms in subsection “Overview” below, while the subsections from “Retail sale and display” to “Communication within the tobacco trade” inclusive address aspects that could pose special challenges for regulators in introducing a comprehensive ban.

Overview

A ban on tobacco advertising, promotion and sponsorship is effective only if it has a broad scope. Contemporary marketing communication involves an integrated approach to advertising and promoting the purchase and sale of goods, including direct marketing, public relations, sales promotion, personal selling and online interactive marketing methods. If only certain forms of direct tobacco advertising are prohibited, the tobacco industry inevitably shifts its expenditure to other advertising, promotion and sponsorship strategies, using creative, indirect ways to promote tobacco products and tobacco use, especially among young people.

Therefore, the effect of a partial advertising ban on tobacco consumption is limited. This is recognized in Article 13 of the Convention, which lays down the basic obligation to ban tobacco advertising, promotion and sponsorship. According to Article 13.1 of the Convention, “Parties recognize that a comprehensive ban on advertising, promotion and sponsorship would reduce the consumption of tobacco products”.

To implement the comprehensive ban laid down in Articles 13.1 and 13.2 of the Convention, Parties should ban advertising, promotion and sponsorship as defined in Article 1(c) and (g) of the Convention. Article 1(c) defines “tobacco advertising and promotion” as “any form of commercial communication, recommendation or action with the aim, effect or likely effect of promoting a tobacco product or tobacco use either directly or indirectly”. Article 1(g) defines “tobacco sponsorship” as “any form of contribution to any event, activity or individual with the aim, effect or likely effect of promoting a tobacco product or tobacco use either directly or indirectly”.

- g) *Sivil toplum*, tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik yasalar için destek oluşturulmasında, bu yasaların geliştirilmesinde ve bu yasalara uyumun sağlanmasında merkezi bir role sahiptir ve bu sürece aktif bir ortak olarak dâhil edilmelidir.
- h) Etkin uluslararası işbirliği yerel ve sınır ötesi tütün reklam, promosyon ve sponsorluğunun ortadan kaldırılmasında çok önemlidir.

KAPSAMLI BİR YASAĞIN İÇERİĞİ

Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik kapsamlı bir yasağın içeriği aşağıdaki “Genel açıklama” altbaşlığında genel hatlarıyla ele alınmaktayken, “Perakende satış ve teşhir” ile “Tütün ticaretinde iletişim” altbaşlıkları arasında ise düzenleyicilere kapsamlı bir yasağın başlatılması konusunda karşılaşabilecekleri özel itirazlar ele alınmaktadır.

Genel Bakış

Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik bir yasaak ancak geniş kapsamlı olursa etkindir. Günümüz pazarlama iletişimi, malların alım ve satımına yönelik reklam ve promosyon alanında, doğrudan pazarlama, halkla ilişkiler, satış promosyonu, kişisel satış ve çevrimiçi interaktif pazarlama yöntemleri dahil olmak üzere entegre bir yaklaşımı içermektedir. Doğrudan tütün reklamlarının sadece belirli biçimleri yasaklanırsa, tütün endüstrisi kaçınılmaz olarak, özellikle genç insanlar arasında tütün mamulleri ve tütün kullanımını özendirmek için yaratıcı ve dolaylı yollar kullanmak suretiyle harcamalarını diğer reklam, promosyon ve sponsorluk stratejilerine kaydıracaktır.

Bu yüzden, tütün tüketimine ilişkin kısmi bir reklam yasağının etkisi sınırlı olacaktır. Bu durum, Sözleşmenin tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik yasaklarla ilgili temel yükümlülükleri belirleyen 13. maddesinde kabul edilmiştir. Sözleşmenin 13.1. maddesine göre, “Taraflar, reklam, promosyon ve sponsorluğa yönelik kapsamlı bir yasağın tütün mamullerinin tüketimini azaltacağını kabul ederler”.

Taraflar, Sözleşmenin 13.1. ve 13.2. maddelerinde belirtilen kapsamlı yasağı uygulamak için tütün reklam, promosyonun ve sponsorluğunu Sözleşmenin 1. maddesinin (c) ve (g) fıkrasında tanımlandığı şekilde yasaklamalıdır. Madde 1 (c) “tütün reklam ve promosyonu”nu, “bir tütün mamulünü veya tütün kullanımını doğrudan veya dolaylı olarak teşvik etme amacı, etkisi veya etkileme olasılığı bulunan her türlü ticari iletişim, tavsiye veya eylem olarak tanımlamaktadır. Madde 1 (g) “tütün sponsorluğu”nu, “bir tütün mamulünü veya tütün kullanımını doğrudan veya dolaylı olarak teşvik etme amacı, etkisi veya etkileme olasılığı bulunan herhangi bir olaya, faaliyete veya bireye yapılacak her türlü katkı biçimi” olarak tanımlamaktadır.

It is important to note that both “tobacco advertising and promotion” and “tobacco sponsorship” cover promotion not only of particular tobacco products but also of tobacco use generally; not only acts with a promotional aim but also acts that have a promotional effect or are likely to have a promotional effect; and not only direct promotion but also indirect promotion. “Tobacco advertising and promotion” is not restricted to “communications”, but also includes “recommendations” and “actions”, which should cover at least the following categories: (a) various sales and/or distribution arrangements;¹ (b) hidden forms of advertising or promotion, such as insertion of tobacco products or tobacco use in various media contents; (c) association of tobacco products with events or with other products in various ways; (d) promotional packaging and product design features; and (e) production and distribution of items such as sweets and toys or other products that resemble cigarettes or other tobacco products.² It is also important to note that the definition of “tobacco sponsorship” covers “any form of contribution”, financial or otherwise, regardless of how or whether that contribution is acknowledged or publicized.

Promotional effects, both direct and indirect, may be brought about by the use of words, designs, images, sounds and colours, including brand names, trademarks, logos, names of tobacco manufacturers or importers, and colours or schemes of colours associated with tobacco products, manufacturers or importers, or by the use of a part or parts of words, designs, images and colours. Promotion of tobacco companies themselves (sometimes referred to as corporate promotion) is a form of promotion of tobacco products or tobacco use, even without the presentation of brand names or trademarks. Advertising, including display and sponsorship of smoking accessories such as cigarette papers, filters and equipment for rolling cigarettes, as well as imitations of tobacco products, may also have the effect of promoting tobacco products or tobacco use.

Legislation should avoid providing lists of prohibited activities that are, or could be understood to be, exhaustive. While it is often useful to provide examples of prohibited activities, when legislation does so, it should make clear that they are only examples and do not cover the full range of prohibited activities. This can be made clear by using terms like “including but not limited to” or catch-all phrases such as “or any other form of tobacco advertising, promotion or sponsorship”.

An indicative (non-exhaustive) list of forms of advertising, promotion and sponsorship that fall under the ban in Article 13 of the Convention is attached in the appendix to these guidelines.

¹ For instance, incentive schemes for retailers, display at points of sale, lotteries, free gifts, free samples, discounts, competitions (whether the purchase of tobacco products is required or not) and incentive promotions or loyalty schemes, e.g. redeemable coupons provided with purchase of tobacco products.

² This text reflects the spirit of Article 16.1 of the Convention, which obliges Parties to “adopt and implement effective legislative, executive, administrative or other measures at the appropriate government level to prohibit sales of tobacco products to persons under the age set by domestic law, national law or eighteen. These measures may include [...] (c) prohibiting the manufacture and sale of sweets, snacks, toys or any other object in the form of tobacco products which appeal to minors”.

Hem “tütün reklam ve promosyonunun” hem de “tütün sponsorluğunun” yalnızca belirli tütün mamullerinin değil ayrıca genel olarak tütün kullanımının promosyonunu; sadece promosyon amacı güden fiilleri değil aynı zamanda promosyon etkisi doğuran ya da promosyon etkisi doğurma olasılığı bulunan fiilleri ve sadece doğrudan promosyonu değil aynı zamanda dolaylı promosyonu da kapsadığını belirtmek önemlidir. “Tütün reklam ve promosyonu” “iletişim” ile sınırlı olmayıp en azından izleyen kategorileri de içermesi gereken “tavsiye” ve “eylem”leri de kapsar: (a) çeşitli satış ve/veya dağıtım düzenlemeleri¹; (b) çeşitli medya içeriklerine tütün mamulleri veya tütün kullanımının yerleştirilmesi gibi gizli reklam ve promosyon biçimleri; (c) tütün mamulleriyle çeşitli olaylar veya diğer mamullerin farklı yollarla ilişkilendirilmesi; (d) promosyona yönelik paketleme ve mamul tasarım özellikleri; (e) sigaraya veya diğer tütün mamullerine benzeyen şekerleme, oyuncak veya başka mamullerin üretimi ve dağıtılması.² Şunu belirtmek de önemlidir ki, “tütün sponsorluğu”nun tanımı, bu katkının kabul edilip edilmediğine ve kamuoyuyla paylaşılıp paylaşılmadığına veya nasıl yapıldığına bakılmaksızın, mali veya başka biçimlerde “her türlü katkıyı” kapsamaktadır.

Doğrudan ve dolaylı promosyon etkileri, marka adı, ticari marka, logo, tütün imalatçı veya ithalatçıların adları ve tütün mamulü, imalatçı veya ithalatçılarıyla ilişkilendirilen renk veya renk düzenlerini içeren sözcük, tasarım, görüntü, ses ve renklerin kullanımı ile veya sözcük, tasarım, görüntü ve renklerin kısım veya kısımlarının kullanılması ile yaratılabilir. Marka adı veya ticari marka kullanılsa bile tütün şirketlerinin kendi promosyonlarını yapması (buna kurumsal promosyon da denmektedir) da tütün mamullerinin veya tütün kullanımının promosyonunun bir biçimidir. Sigara kağıdı, filtresi, sigara sarma gereçleri gibi sigara/tütün içme aksesuarlarının ve tütün mamulleri imitasyonlarının teşhiri ve sponsorluğu da dâhil olmak üzere reklam yapılması, tütün mamullerinin veya tütün kullanımının promosyonu etkisini doğurabilir.

Mevzuat, yasaklanan tüm faaliyetlere veya tüm faaliyetlere dair olduğunu düşündürebilecek listeler vermekten kaçınılmalıdır. Yasaklanan faaliyetlerle ilgili örnekler vermek genellikle yararlı ise de, mevzuatta bunlara yer verildiğinde bunların sadece örnek niteliğinde olduğu ve yasaklanan faaliyetlerin tümünü kapsamadığı açıklanmalıdır. Bu, “aşağıdakileri içerir, fakat bunlarla sınırlı değildir”, “veya diğer her türlü tütün reklam, promosyon ve sponsorluk biçimi” gibi ifadeler kullanılarak yapılabilir.

Sözleşmenin 13. maddesi kapsamına giren reklam, promosyon ve sponsorluk biçimlerinin gösterildiği örnek bir liste (tam liste değildir) bu kılavuz ilkelerin sonundaki ekte yer almaktadır.

¹ Örneğin teşvik programları, satış noktalarında teşhir, çekiliş, armağanlar, ücretsiz mamul numuneleri, iskonto, (tütün mamulü satın alınmanın gerekli olduğu veya olmadığı) yarışmalar, ayrıca teşvik promosyonları ve tütün mamulleri satın alınca tüketiciye verilen paraya çevrilebilir kuponlar gibi bağlılık programları.

² Bu metin Sözleşmenin 16.1. Maddesinin ruhunu yansıtmaktadır. Buna göre, “Taraflar tütün mamullerinin iç hukuk veya ulusal hukukla belirlenen yaş sınırının altındaki veya 18 yaştan küçük şahıslara satılmasını yasaklamak üzere ilgili hükümet düzeyinde etkili yasama, yürütme ve idari önlemlerle diğer önlemlerini benimsemeli ve uygulamalıdır. Bu önlemler şunları içermektedir: [...] (c) tütün mamulleri biçiminde olup yaşı küçüklerin ilgisini çekecek şekerlemelerin, yiyeceklerin, oyuncakların veya diğer her türlü nesnelere imalatının ve satışının yasaklanması”.

Recommendation

A comprehensive ban on tobacco advertising, promotion and sponsorship, should cover:

- all advertising and promotion, as well as sponsorship, without exemption;
- direct and indirect advertising, promotion and sponsorship;
- acts that aim at promotion and acts that have or are likely to have a promotional effect;
- promotion of tobacco products and the use of tobacco;
- commercial communications and commercial recommendations and actions;
- contribution of any kind to any event, activity or individual;
- advertising and promotion of tobacco brand names and all corporate promotion; and
- ,traditional media (print, television and radio) and all media platforms, including Internet, mobile telephones and other new technologies as well as films.

Retail sale and display

Display of tobacco products at points of sale in itself constitutes advertising and promotion. Display of products is a key means of promoting tobacco products and tobacco use, including by stimulating impulse purchases of tobacco products, giving the impression that tobacco use is socially acceptable and making it harder for tobacco users to quit. Young people are particularly vulnerable to the promotional effects of product display.

To ensure that points of sale of tobacco products do not have any promotional elements, Parties should introduce a total ban on any display and on the visibility of tobacco products at points of sale, including fixed retail outlets and street vendors. Only the textual listing of products and their prices, without any promotional elements, would be allowed. As for all aspects of Article 13 of the Convention, the ban should also apply in ferries, airplanes, ports and airports.

Vending machines should be banned because they constitute by their very presence a means of advertising or promotion under the terms of the Convention.¹

Recommendation

Display and visibility of tobacco products at points of sale constitutes advertising and promotion and should therefore be banned. Vending machines should be banned because they constitute, by their very presence, a means of advertising and promotion.

¹ Banning vending machines because they amount to advertising or promotion complements the provisions of Article 16 of the Convention on protecting minors. The possible measures described in Article 16.1 include “ensuring that tobacco vending machines under [each Party’s] jurisdiction are not accessible to minors and do not promote sale of tobacco products to minors”; and Article 16.5 stipulates that “... a Party may, by means of a binding written declaration, indicate its commitment to prohibit the introduction of tobacco vending machines within its jurisdiction or, as appropriate, to a total ban on tobacco vending machines”.

Tavsiye

Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik kapsamlı bir yasak aşağıdakileri içermelidir:

- İstisnasız bütün reklam, promosyon ve sponsorluk;
- Doğrudan ve dolaylı reklam, promosyon ve sponsorluk;
- Promosyonu amaçlayan fiiller ve promosyon etkisi doğuran veya doğurma olasılığı olan fiiller;
- Tütün mamullerinin ve tütün kullanımının promosyonu;
- Ticari iletişim, tavsiye ve eylemler;
- Her türlü olay, faaliyet veya bireye katkıda bulunmak;
- Tütün marka isimlerinin reklamı ve promosyonu ile tüm kurumsal promosyonlar;
- Geleneksel medya (yazılı medya, televizyon ve radyo) ile internet, mobil telefonlar, diğer yeni teknolojiler gibi bütün medya platformları, filmler.

Perakende Satış ve Teşhir

Tütün mamullerinin satış noktalarında teşhiri kendi içerisinde reklam ve promosyon oluşturur. Mamul teşhiri tütün mamullerinin ve tütün kullanımının promosyonunda kullanılan ana araçlardan biridir; tütün mamullerini satın alma dürtüsünü harekete geçirir, tütün kullanımının toplumsal olarak kabul gördüğü izlenimini uyandırır ve tütün kullanıcılarının bırakmasını zorlaştırır. Mamul teşhirinun promosyonel etkilerine karşı özellikle gençler savunmasızdır.

Taraflar, tütün mamullerinin satış noktalarının herhangi bir promosyonel unsur barındırmamasını sağlamak için, tütün mamullerinin sabit perakende satış yerleri ve sokak satıcıları da dâhil satış noktalarında her türlü teşhirini ve görünürlüğüne tam bir yasak getirmelidir. Hiçbir promosyonel unsur içermeyecek biçimde mamullerin ve fiyatlarının yalnızca metin halinde listelenmesine izin verilmelidir. Sözleşmenin 13. Maddesinin bütün hususları için geçerli olduğu üzere, bu yasak feribotlarda, uçaklarda, limanlarda ve havaalanlarında da uygulanmalıdır.

Otomatik satış makineleri yasaklanmalıdır, zira bu makinelerin varlığı bile Sözleşmenin şartları çerçevesinde reklam ve promosyon aracı olmaktadır.¹

Tavsiye

Tütün mamullerinin satış noktalarında teşhiri ve görünürlüğü reklam ve promosyon oluşturduğu için yasaklanmalıdır. Otomatik satış makineleri varlığıyla bile bir reklam ve promosyon aracı oluşturmaları sebebiyle yasaklanmalıdır.

¹ Reklam veya promosyon oluşturduğu için otomatik satış makinelerinin yasaklanması, Sözleşmenin reşit olmayanların korunmasına ilişkin 16. Maddesinin hükümlerini tamamlayıcı niteliktedir. Madde 16.1’de belirtilen olası önlemlerden biri “[her Taraf’ın] yetki alanındaki otomatik tütün satış makinelerinin reşit olmayanların erişimine kapalı olmasının ve bu makinelerde reşit olmayanlara tütün mamullerinin satış promosyonunun yapılmamasının sağlanması”dır. Madde 16.5’te şöyle denmektedir: “... bir Taraf, yazılı bir beyan ile, kendi yetki alanında tütün satış makinelerinin çalıştırılmasını yasakladığını veya mümkünse tütün satış makinelerini tümünden yasakladığını açıklayabilir”.

Packaging and product features¹

Packaging is an important element of advertising and promotion. Tobacco pack or product features are used in various ways to attract consumers, to promote products and to cultivate and promote brand identity, for example by using logos, colours, fonts, pictures, shapes and materials on or in packs or on individual cigarettes or other tobacco products.

The effect of advertising or promotion on packaging can be eliminated by requiring plain packaging: black and white or two other contrasting colours, as prescribed by national authorities; nothing other than a brand name, a product name and/or manufacturer's name, contact details and the quantity of product in the packaging, without any logos or other features apart from health warnings, tax stamps and other government-mandated information or markings; prescribed font style and size; and standardized shape, size and materials. There should be no advertising or promotion inside or attached to the package or on individual cigarettes or other tobacco products.

If plain packaging is not yet mandated, the restriction should cover as many as possible of the design features that make tobacco products more attractive to consumers such as animal or other figures, "fun" phrases, coloured cigarette papers, attractive smells, novelty or seasonal packs.

Recommendation

Packaging and product design are important elements of advertising and promotion. Parties should consider adopting plain packaging requirements to eliminate the effects of advertising or promotion on packaging. Packaging, individual cigarettes or other tobacco products should carry no advertising or promotion, including design features that make products attractive.

Internet sales

Internet sales of tobacco inherently involve advertising and promotion as defined in the Convention. The problem is not only limited to advertising and promotion but also includes sales to minors, tax evasion and illicit trade.

The most direct way of avoiding tobacco advertising or promotion on the Internet is to ban tobacco sales on the Internet.² The ban should apply not only to entities that sell the products but also to others, including credit card companies that facilitate payment and postal or delivery services for the products.

¹ See also the guidelines for implementation of Article 11 of the Convention, which address plain packaging with regard to health warnings and misleading information.

² Options for regulating Internet sales are being discussed by the Intergovernmental Negotiating Body on a Protocol on Illicit Trade in Tobacco Products.

Paketleme ve Mamul Özellikleri¹

Paketleme, reklam ve promosyonun önemli bir unsurudur. Tütün paketi veya mamul özellikleri müşterileri cezbetmek, mamullerin promosyonunu yapmak ve marka kimliği oluşturarak bunun promosyonunu yapmak için çeşitli biçimlerde kullanılmaktadır, örneğin paketlerin üstünde veya içinde, tek dal sigaranın veya diğer tütün mamullerinin üzerinde logo, renk, yazı tipi, resim, şekil ve materyal kullanılması gibi.

Paketlemede reklam ve promosyon etkisi, düz paketlemenin zorunlu kılınmasıyla ortadan kaldırılabılır: ulusal otoritelerce emredildiği şekilde siyah-beyaz veya başka iki zıt renkte; paketlemede marka adı, mamul adı ve/veya imalatçı adı, irtibat bilgileri ve içindeki mamulün miktarından başka bir husus bulunmaması; sağlık uyarıları, vergi bandrolü ve hükümet tarafından zorunlu tutulan diğer bilgi veya işaretlerden başka bir logo veya özellik bulunmaması; emredilen yazı biçiminde ve büyüklüğünde olması; paket biçim, boyut ve malzemelerinin standart olması. Paketin içinde veya üzerine iliştirilmiş olarak ya da tek dal sigara veya diğer tütün mamullerinin üzerinde hiçbir reklam ve promosyon bulunmamalıdır.

Düz paketleme henüz zorunlu kılınmamışsa, kısıtlama, tütün mamullerini tüketicilere daha cazip gösteren, hayvan veya diğer figürler, "komik" ifadeler, renkli sigara kâğıtları, çekici kokular, yeni veya sezonluk paketler gibi mümkün olduğu kadar fazla tasarım özelliğini kapsamalıdır.

Tavsiye

Paketleme ve mamul tasarımı reklam ve promosyonun önemli unsurlarıdır. Taraflar paketlemede reklam ve promosyon etkilerini ortadan kaldırmak için düz paketleme koşulları getirmeyi göz önünde bulundurmalıdır. Paketleme, tek dal sigara ve diğer tütün mamulleri, mamulleri daha cazip gösterecek tasarım özellikleri de dahil hiçbir reklam veya promosyon taşımamalıdır.

İnternet Satışları

Sözleşmede tanımlandığı gibi, internet üzerinden tütün satışı, doğası gereği reklam ve promosyon içerir. Sorun yalnızca reklam ve promosyon yapılması ile sınırlı değil, aynı zamanda yaşı küçüklere satış yapılması, vergi kaçırma ve yasadışı ticarettir.

İnternette tütün reklam ve promosyonunu engellemenin en doğrudan yolu, internet üzerinden tütün satışını yasaklamaktır.² Bu yasak yalnızca mamulleri satanlara değil, ödemeyi kolaylaştıran kredi kartı şirketleri ve posta ve taşıma hizmetlerinin de dahil olduğu diğerlerine de uygulanmalıdır.

¹ Ayrıca, Sözleşmenin sağlık uyarıları ve yanıltıcı bilgilerle ilgili sade paketleme konusunun ele alındığı 11. Maddenin uygulama kılavuz ilkelerine müracaat ediniz.

² İnternet satışlarını düzenlemeye ilişkin seçenekler, Tütün Mamullerinin Yasadışı Ticaretine İlişkin Protokol üzerine çalışan Hükümetler Arası Müzakere Organı tarafından ele alınmaktadır.

To the extent that Internet sales are not yet banned, restrictions should be imposed, allowing only textual listing of products with prices, with no pictures or promotion features (e.g. any references to low prices).

Given the covert nature of tobacco advertising and promotion on the Internet and the difficulty of identifying and reaching wrongdoers, special domestic resources are needed to make these measures operational. Measures recommended in decision FCTC/COP3(14) to eliminate cross-border tobacco advertising, promotion and sponsorship, in particular identifying contact points and dealing with notifications from other Parties, would help to ensure that domestic enforcement efforts are not undermined.

Recommendation

Internet sales of tobacco should be banned as they inherently involve tobacco advertising and promotion.

Brand stretching and brand sharing

“Brand stretching” occurs when a tobacco brand name, emblem, trademark, logo or trade insignia or any other distinctive feature (including distinctive colour combinations) is connected with a non-tobacco product or service in such a way that the tobacco product and the non-tobacco product or service are likely to be associated.

“Brand sharing” occurs when a brand name, emblem, trademark, logo or trade insignia or any other distinctive feature (including distinctive colour combinations) on a non-tobacco product or service is connected with a tobacco product or tobacco company in such a way that the tobacco product or company and the non-tobacco product or service are likely to be associated.

“Brand stretching” and “brand sharing” should be regarded as tobacco advertising and promotion in so far as they have the aim, effect or likely effect of promoting a tobacco product or tobacco use either directly or indirectly.

Recommendation

Parties should ban “brand stretching” and “brand sharing”, as they are means of tobacco advertising and promotion.

It is increasingly common for tobacco companies to seek to portray themselves as good corporate citizens by making contributions to deserving causes or by otherwise promoting “socially responsible” elements of their business practices.

İnternet satışlarının henüz yasaklanmadığı durumlarda kısıtlamalar, hiçbir resim veya promosyon ögesi (örn. düşük fiyatlara atıfta bulunulması) olmaksızın yalnızca mamullerin fiyatlarıyla birlikte metin halinde listelenmesine izin verecek şekilde uygulanmalıdır.

İnternette tütün reklamı ve promosyonunun örtülü yapısı ve ihlalcileri tanımlama ve onlara ulaşmanın zorluğu dikkate alındığında bu tedbirleri işlevsel kılmak için için özel yerel kaynaklara gereksinim vardır. Özellikle irtibat noktalarını tanımlama ve diğer Taraflardan gelen bildirimleri ele almada, sınır ötesi tütün reklam, promosyon ve sponsorluğunu ortadan kaldırmaya ilişkin FCTC/COP3(14) sayılı kararda tavsiye edilen tedbirler, ülke içinde uygulamaya yönelik çabaların zarar görmemesini sağlamaya yardımcı olacaktır.

Tavsiye

İnternet üzerinden tütün satışları doğası gereği reklam ve promosyon içerdiği için yasaklanmalıdır.

Marka Esnetme ve Marka Paylaşımı

“Marka esnetme” bir tütün mamulünün marka adı, amblemi, ticari markası, logosu, ticari sembolü veya başka bir ayırt edici özelliği (ayırt edici renk kombinasyonları da buna dâhildir) tütün dışında bir ürünle veya hizmetle, tütün mamulüyle diğer ürün veya hizmetin birbiriyle ilişkilendirilmesi olasılığı bulunacak şekilde bağlantılandırıldığında ortaya çıkar.

“Marka paylaşımı” tütün dışında bir ürün veya hizmet üzerindeki marka adı, amblemi, ticari markası, logosu, ticari sembolü veya diğer bir ayırt edici özelliği (ayırt edici renk kombinasyonları da buna dâhildir) bir tütün mamulü veya şirketi ve tütün dışında bir ürün veya hizmetin ilişkilendirilmesi olasılığı bulunacak şekilde bağlantılandırıldığında ortaya çıkar.

“Marka esnetme” ve “marka paylaşımı” bir tütün mamulü veya tütün kullanımını doğrudan veya dolaylı olarak teşvik etmeyi hedeflediğinden, etkilediğinden veya etkilemesi muhtemel olduğundan tütün reklam ve promosyonu olarak değerlendirilmelidir.

Tavsiye

Taraflar “marka esnetmeyi” ve “marka paylaşımını” yasaklamalıdır, zira bunlar tütün reklamı ve promosyonu için kullanılan araçlardır.

Corporate social responsibility¹

Some tobacco companies make financial or in-kind contributions to organizations, such as community, health, welfare or environmental organizations, either directly or through other entities. Such contributions fall within the definition of tobacco sponsorship in Article 1(g) of the Convention and should be prohibited as part of a comprehensive ban, because the aim, effect or likely effect of such a contribution is to promote a tobacco product or tobacco use either directly or indirectly.

Tobacco companies may also seek to engage in “socially responsible” business practices (such as good employee–employer relations or environmental stewardship), which do not involve contributions to other parties. Promotion to the public of such otherwise commendable activities should be prohibited, as their aim, effect or likely effect is to promote a tobacco product or tobacco use either directly or indirectly. Public dissemination of such information should be prohibited, except for the purposes of required corporate reporting (such as annual reports) or necessary business administration (e.g. for recruitment purposes and communications with suppliers).

Tobacco industry public education campaigns, such as “youth smoking prevention campaigns” should be prohibited on the basis that they involve “contributions” when implemented by other parties or represent corporate promotion if conducted by the industry itself.

Recommendation

The Parties should ban contributions from tobacco companies to any other entity for “socially responsible causes”, as this is a form of sponsorship. Publicity given to “socially responsible” business practices of the tobacco industry should be banned, as it constitutes advertising and promotion.

Legitimate expression

Implementation of a comprehensive ban on tobacco advertising, promotion and sponsorship should not prevent legitimate journalistic, artistic or academic expression or legitimate social or political commentary. Examples include news images with coincidental tobacco-related content in the background, the depiction of historical personalities or presentation of views on regulation or policy. Nevertheless, appropriate warnings or disclaimers may be required. In some cases, journalistic, artistic or academic expression or social or political commentary may contain elements that are not justified for editorial, artistic, academic, social or political reasons and must be regarded as advertising, promotion or sponsorship rather than genuine editorial, artistic or academic content or genuine social or political commentary. This is obviously the case if an insertion is made for commercial, tobacco-related reasons, for example, paid placement of tobacco products or images in the media.

¹ The guidelines on Article 5.3 of the Convention, elaborated by a working group established by the Conference of the Parties, address this subject from the perspective of protecting public health policies with respect to tobacco control from commercial and other vested interests of the tobacco industry

Kurumsal Sosyal Sorumluluk¹

Tütün şirketlerinin, övgüye değer amaçlara katkıda bulunarak veya iş uygulamalarında “sosyal yönden sorumlu” unsurları teşvik ederek kendilerini iyi tüzel kişiler olarak tanımlamak için yollar aramaları artan bir biçimde yaygınlaşmaktadır. Bazı tütün şirketleri doğrudan veya başka kuruluşlar aracılığıyla toplum, sağlık, refah veya çevre kuruluşları gibi kuruluşlara mali veya aynı katkılarda bulunmaktadır. Bu tür katkılar Sözleşmenin 1. Maddesinin (g) fıkrasında belirtilen tütün sponsorluğu tanımı kapsamına girmektedir ve kapsamlı bir yasağın bir parçası olarak yasaklanmalıdır, çünkü bu katkıların amacı, etkisi veya olası etkisi doğrudan veya dolaylı olarak bir tütün mamulünü veya tütün kullanımını teşvik etmektir.

Tütün şirketleri aynı zamanda diğer taraflara katkıda bulunmanın söz konusu olmadığı “sosyal yönden sorumlu” iş uygulamalarına (iyi çalışan-işveren ilişkileri veya çevrenin korunması gibi) angaje olma yoluna gidebilirler. Övgüye değer bu tür faaliyetlerin kamuoyuna tanıtılması yasaklanmalıdır, çünkü bunların amacı, etkisi veya olası etkisi doğrudan veya dolaylı olarak bir tütün mamulü veya tütün kullanımını teşvik etmektir. Zorunlu kurumsal raporlama (yıllık raporlar vb.) veya işletmecilik gereklilikleri (örn. istihdama yönelik veya tedarikçilerle iletişim amacıyla) dışında bu tür bilgilerin kamuoyuna duyurulması yasaklanmalıdır.

“Gençlerin sigara içmesini engelleme kampanyaları” gibi tütün endüstrisinin halk eğitimi kampanyaları, başka taraflarca uygulandığı zaman “katkılar” içerdiği veya endüstri tarafından yürütüldüğü zaman kurumsal bir promosyonu temsil ettiği için yasaklanmalıdır.

Tavsiye

Taraflar tütün şirketlerinin herhangi bir kuruluşa “sosyal yönden sorumlu amaçlar” için katkıda bulunmasını yasaklamalıdır, çünkü bir sponsorluk biçimidir. Tütün endüstrisinin “sosyal yönden sorumlu” iş uygulamalarının kamuoyuna duyurulması reklam ve promosyon teşkil ettiği için yasaklanmalıdır.

Yasal Fikir Beyanı

Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik kapsamlı yasağın uygulanması gazetecilikle ilgili, sanatsal veya akademik yasal fikir beyanını ya da yasal sosyal veya siyasi yorumları engellememelidir. Bu konudaki örnekler, arka planda tesadüfen tütünle ilgili bir içerik bulunurken, aynı zamanda tarihi kişilerin tasvir edildiği ya da yasa veya politikaya ilişkin görüşlerin sunulduğu haber resimlerini içermektedir. Yine de uygun uyarı ve tekzipler zorunlu kılınabilir. Bazı durumlarda, gazetecilikle ilgili, sanatsal, akademik fikir beyanları, sosyal ya da siyasi yorumlar, yayın ilkeleri açısından, sanatsal, akademik, sosyal ya da siyasi nedenlerle haklı görülmeyecek unsurlar içerebilirler; bu durumlarda bu beyan ve yorumlar; gerçek yayın ilkeleri, sanatsal, akademik içerikli beyan ya da gerçek sosyal, siyasi yorum olarak kabul edilmekten ziyade reklam, promosyon ya da sponsorluk olarak kabul edilmelidir. Tütünle ilgili ticari nedenlerle bir yerleştirme yapılırsa, sözgelimi ilgili medyada tütün mamulleri veya görüntüleri ücret karşılığı yerleştirilirse, bu açık bir örnektir.

¹ Taraflar Konferansınca tesis edilen bir çalışma grubu tarafından geliştirilen Madde 5.3 kılavuz ilkelerinde bu konu, tütün kontrolüyle ilgili halk sağlığı politikalarının tütün endüstrisinin ticari ve diğer çıkarlarından korunması açısından ele alınmaktadır.

Recommendation

Implementation of a comprehensive ban on tobacco advertising, promotion and sponsorship need not interfere with legitimate types of expression, such as journalistic, artistic or academic expression or legitimate social or political commentary. Parties should, however, take measures to prevent the use of journalistic, artistic or academic expression or social or political commentary for the promotion of tobacco use or tobacco products.

Depictions of tobacco in entertainment media

The depiction of tobacco in entertainment media products, such as films, theatre and games, can strongly influence tobacco use, particularly among young people. Therefore, Parties should take the following measures:

- Implement a mechanism requiring that when an entertainment media product depicts tobacco products, use or imagery of any type, the responsible executives at each company involved in the production, distribution or presentation of that entertainment media product certify that no money, gifts, free publicity, interest-free loans, tobacco products, public relations assistance or anything else of any value has been given in exchange for the depiction.
- Prohibit the depiction of identifiable tobacco brands or tobacco brand images in association with, or as part of the content of, any entertainment media product.
- Require the display of prescribed anti-tobacco advertisements at the beginning of any entertainment media product that depicts tobacco products, use or images.
- Implement a ratings or classification system that takes into account the depiction of tobacco products, use or images in rating or classifying entertainment media products (for example, requiring adult ratings which restrict access of minors) and that ensures that entertainment media aimed at children (including cartoons) do not depict tobacco products, use or imagery.

Recommendation

Parties should take particular measures concerning the depiction of tobacco in entertainment media products, including requiring certification that no benefits have been received for any tobacco depictions, prohibiting the use of identifiable tobacco brands or imagery, requiring anti-tobacco advertisements and implementing a ratings or classification system that takes tobacco depictions into account.

Communication within the tobacco trade

The objective of banning tobacco advertising, promotion and sponsorship can usually be achieved without banning communications within the tobacco trade.

Tavsiye

Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik kapsamlı bir yasağın uygulanması gazetecilikle ilgili, sanatsal veya akademik yasal ifade biçimlerini ya da yasal sosyal veya siyasi yorumlara karışmamalıdır. Ancak, Taraflar bu tür ifadelerin tütün kullanımı ya da tütün mamullerinin promosyonu amacıyla kullanılmasını önleyecek tedbirleri almalıdır.

Tütünün Eğlence Medyasında Tasviri

Tütünün film, tiyatro, oyun gibi eğlence medyası ürünlerinde tasviri özellikle gençlerin tütün kullanımını ciddi biçimde etkileyebilir. Bu yüzden, Taraflar aşağıdaki önlemleri almalıdır:

- Bir eğlence medyası ürününde tütün mamullerinin, herhangi bir tütün mamulünün kullanılması veya görüntülerinin tasviri durumunda, söz konusu eğlence medyası ürününün yapımı, dağıtımı veya sunulmasına katılım sağlayan her bir şirketteki sorumlu yöneticilerin, bu tasvir karşılığında hiçbir para, armağan, bedava tanıtım, faizsiz kredi, tütün mamulü, halkla ilişkiler desteği veya değer arz eden başka hiçbir şey almadıklarını teyit etmelerini zorunlu kılan bir mekanizmayı uygulayın.
- Saptanabilir herhangi bir tütün markasının ve tütün markası görüntüsünün herhangi bir eğlence medyası ürünüyle ilişkili veya bu ürünlerin içeriğinin parçası olarak tasvirini yasaklayın.
- Tütün mamulleri, kullanımı ya da görüntülerinin tasvir edildiği her hangi bir eğlence medyası ürününün başlangıcında önceden belirlenmiş tütün karşıtı ilanların gösterilmesini zorunlu kılın.
- Eğlence medyası mamullerinin derecelendirme veya sınıflandırılmasında tütün mamullerinin, kullanımının veya görüntülerinin tasvirini dikkate alan (örneğin, küçüklerin erişimini kısıtlayan yetişkin derecelendirmesi gerektiren yapımlar) ve çocuklara yönelik eğlence medyasında (çizgi filmler dahil olmak üzere) tütün mamulleri, kullanımı veya görüntülerinin tasvir edilememesini sağlayan bir derecelendirme ve sınıflandırma sistemini uygulayın.

Tavsiye

Taraflar, tütünün eğlence medyası ürünlerinde tasvirine ilişkin; herhangi bir tütün tasviri karşılığında hiçbir menfaat sağlanmadığını teyit etmeyi zorunlu kılmayı, saptanabilir tütün markalarının veya görüntülerinin kullanılmasını yasaklamayı, tütün kontrolü ilanlarının kullanılmasını zorunlu kılmayı ve medyada tütün mamullerinin tasvirini dikkate alan bir derecelendirme veya sınıflandırma sistemini uygulamayı içeren özel tedbirler almalıdır.

Tütün Ticareti İçerisinde İletişim

Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğunu yasaklama hedefine genellikle tütün ticareti içerisindeki iletişimi yasaklamaksızın ulaşılabilir.

Any exception to a comprehensive ban on tobacco advertising, promotion and sponsorship for the purpose of providing product information to actors within the tobacco trade should be defined and applied strictly. Access to such information should be restricted to those persons who make trading decisions and who consequently need the information.

Tobacco manufacturers' newsletters can be exempted from the comprehensive ban on tobacco advertising, promotion and sponsorship, but only if they are destined exclusively for the manufacturer's employees, contractors, suppliers and other business partners and only to the extent that their distribution is limited to those persons or entities.

Recommendation

Any exception to a comprehensive ban on tobacco advertising, promotion and sponsorship to allow communication within the tobacco trade should be defined and applied strictly.

Constitutional principles in relation to a comprehensive ban

Any Party whose constitution or constitutional principles impose constraints on undertaking a comprehensive ban should, under Article 13 of the Convention, apply restrictions that are as comprehensive as possible in the light of those constraints. All Parties are obliged to undertake a comprehensive ban unless they are "not in a position" to do so "*due to* [their] constitution or constitutional principles". This obligation is to be interpreted in the context of the "recogni[tion] that a comprehensive ban on advertising, promotion and sponsorship would reduce the consumption of tobacco products", and in the light of the Convention's overall objective "to protect present and future generations from the devastating health, social, environmental and economic consequences of tobacco consumption and exposure to tobacco smoke" (Article 3 of the Convention).

It is acknowledged that the question of how constitutional principles are to be accommodated is to be determined by each Party's constitutional system.

OBLIGATIONS RELATED TO ARTICLE 13.4 OF THE CONVENTION

Under Articles 13.2 and 13.3 of the Convention, Parties are obliged to undertake a comprehensive ban on tobacco advertising, promotion and sponsorship (or apply restrictions that are as comprehensive as possible in light of their constitution or constitutional principles). Some forms of tobacco advertising, promotion and sponsorship can be expected to persist in Parties that have not yet met their obligations under Articles 13.2 and 13.3 of the Convention. In addition, some very limited forms of relevant commercial communication, recommendation or action might continue to exist after a comprehensive ban has been implemented, and some forms of tobacco advertising, promotion and sponsorship may continue in Parties whose constitutions or constitutional principles prevent a comprehensive ban.

Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik kapsamlı bir yasağa, tütün ticareti içerisindeki aktörlere mamul bilgisi sağlama amacıyla getirilecek herhangi bir istisna kesin bir şekilde tanımlanmalı ve uygulanmalıdır. Bu tür bilgilere erişim ticari kararlar alan ve bu nedenle bu bilgilere ihtiyaç duyan kişilerle sınırlı tutulmalıdır.

Tütün imalatçıların bültenleri, bu bültenler özellikle sadece imalatçıların çalışanları, taşeronları, tedarikçileri ve diğer iş ortaklarına mahsus ise ve bu bültenlerin dağıtımını bu kişi ve kuruluşlarla sınırlandırılmışsa, tütün reklamı, promosyonu ve sponsorluğuna yönelik kapsamlı yasak haricinde tutulabilir.

Tavsiye

Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik kapsamlı yasağa, tütün ticareti içerisinde iletişime olanak tanıyacak herhangi bir istisna kesin biçimde tanımlanmalı ve uygulanmalıdır.

Kapsamlı Bir Yasakla İlgili Anayasal İlkeler

Anayasası veya anayasal ilkeleri kapsamlı bir yasağın yüklenilmesi konusunda kısıtlamalar getiren her bir Taraf, Sözleşmenin 13. Maddesi uyarınca, bu kısıtlamalar ışığında mümkün olduğunca kapsamlı kısıtlamalar uygulamalıdır. “Anayasaları veya anayasal ilkeleri *nedeniyle*” bunu yapmak “durumunda olmayanlardan” başka bütün Taraflar kapsamlı bir yasak uygulamakla yükümlüdür. Bu yükümlülük, “tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik kapsamlı bir yasağın tütün mamullerinin tüketimini azaltacağına kabul [edilmesi]” bağlamında ve Sözleşmenin “bugünkü ve gelecek nesillerin tütün tüketiminin ve tütün dumanına maruziyetin yıkıcı sağlık, sosyal, çevresel ve ekonomik sonuçlarından korumak” genel hedefi ışığında yorumlanmalıdır (Sözleşmenin 3. Maddesi).

Anayasal ilkelerin nasıl uyumlu hale getirileceği konusunun her bir Taraf’ın kendi anayasa sistemi tarafından belirlenmek durumunda olduğu kabul edilmektedir.

SÖZLEŞMENİN 13.4 MADDESİYLE İLGİLİ YÜKÜMLÜLÜKLER

Taraflar, Sözleşmenin 13.2. ve 13.3 Maddeleri uyarınca tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik kapsamlı bir yasağı garanti etmekle (ya da anayasaları ve anayasal ilkeleri ışığında mümkün olduğunca kapsamlı kısıtlamalar uygulamakla) yükümlüdür. Sözleşmenin 13.2. ve 13.3. Maddeleri kapsamındaki yükümlülüklerini henüz karşılamamış olan Taraflarda bazı tütün reklam, promosyon ve sponsorluğu biçimlerinin devam etmesi beklenebilir. Buna ilaveten, kapsamlı bir yasağın uygulamaya konmasından sonra bile ilgili ticari iletişim, tavsiye veya eylemlerin bazı çok sınırlı biçimlerinin mevcudiyetini sürdürmesi ve anayasaları veya anayasal ilkeleri nedeniyle kapsamlı yasak uygulaması mümkün olmayan Taraflarda bazı tütün reklam, promosyon ve sponsorluğu biçimlerinin devam etmesi söz konusu olabilir.

Any form of tobacco advertising, promotion or sponsorship that is not prohibited is obliged to meet the requirements of Article 13.4 of the Convention. Notably, these requirements include to “prohibit all forms of tobacco advertising, promotion and sponsorship that promote a tobacco product by any means that are false, misleading or deceptive or likely to create an erroneous impression about its characteristics, health effects, hazards or emissions” (13.4(a)); to “require that health or other appropriate warnings or messages accompany all tobacco advertising and, as appropriate, promotion and sponsorship” (13.4(b)); and to “require, if [a Party] does not have a comprehensive ban, the disclosure to relevant governmental authorities of expenditures by the tobacco industry on advertising, promotion and sponsorship not yet prohibited” (13.4(d)).

Parties should prohibit the use of any term, descriptor, trademark, emblem, marketing image, logo, colour and figurative or any other sign¹ that promotes a tobacco product or tobacco use, whether directly or indirectly, by any means that are false, misleading or deceptive or likely to create an erroneous impression about the characteristics, health effects, hazards or emissions of any tobacco product or tobacco products, or about the health effects or hazards of tobacco use. Such a prohibition should cover, inter alia, use of the terms “low tar”, “light”, “ultra-light”, “mild”, “extra”, “ultra” and other terms in any language that may be misleading or create an erroneous impression.²

Parties should consider giving health or other warnings and messages accompanying any tobacco advertising, promotion and sponsorship at least equal prominence to the advertising, promotion or sponsorship. The content of the required warnings and messages should be prescribed by the relevant authorities and should effectively communicate the health risks and addictiveness of tobacco use, discourage the use of tobacco products and increase motivation to quit tobacco use. In order to maximize their effectiveness, the warnings or other messages required by Parties under Article 13.4(b) of the Convention should be consistent with the warnings or other messages on packaging that the Convention requires under Article 11.

Parties should require disclosure by the tobacco industry to relevant governmental authorities of any advertising, promotion and sponsorship in which it engages. The disclosures should be made at regular intervals prescribed by law and in response to specific requests. They should include, both in total and by brand, information about:

- the kind of advertising, promotion or sponsorship, including its content,

¹ These phrases are taken from Article 11.1(a) of the Convention, with the addition of the word “colour”, which the working group recognizes can be used to convey a misleading impression about the characteristics, health effects or hazards of tobacco products.

² See Article 11.1(a) and the guidelines on Article 11 of the Convention.

Yasaklanmayan her türlü tütün reklam, promosyon veya sponsorluğu biçiminin Sözleşmenin 13.4. Maddesinin zorunluluklarını karşılamakla yükümlüdür. Bu zorunluluklar özellikle, “herhangi bir tütün mamulünün özellikleri, sağlık etkileri, zararları veya bırakımları ile ilgili yanlış, yanıltıcı, aldatıcı veya yanlış izlenim yaratma ihtimali olan her türlü araç ile o mamulün promosyonunu yapan her türlü tütün reklam, promosyon ve sponsorluk biçimlerinin yasaklanmasını”(13.4(a)); “tütün reklamlarına ve uygun hallerde promosyonuna ve sponsorluğuna sağlık veya diğer uygun uyarı ve mesajların eşlik etmesinin zorunlu kılınmasını” (13.4(b)) ve “herhangi bir Taraf kapsamlı bir yasağa sahip değilse, tütün endüstrisinin henüz yasaklanmamış reklam, promosyon ve sponsorluk harcamalarını ilgili devlet otoritelerine bildirmelerinin zorunlu kılınmasını” (13.4(d)) içermektedir.

Taraflar, herhangi bir tütün mamulü veya tütün mamullerinin özellikleri, sağlık etkileri, zararları veya bırakımları veya tütün kullanımının sağlık etkileri veya zararları hakkında yanlış, yanıltıcı, aldatıcı veya yanlış izlenim yaratma ihtimali olan herhangi bir araç ile, doğrudan veya dolaylı olarak, bir tütün mamulünü veya tütün kullanımını teşvik eden tüm terim, tanımlayıcı sözcük, ticari marka, amblem, pazarlama imajı, logo, renk ve simge ve diğer bütün işaretlerin¹ kullanımını yasaklamalıdır. Bu tür bir yasaklama, diğerlerinin yanı sıra, “düşük zifir”, “hafif”, “ultra-hafif”, “yumuşak”, “ekstra”, “ultra” ve her hangi bir dilde aldatıcı olabilecek veya yanlış bir izlenim yaratabilecek olan diğer terimlerin kullanımını kapsamalıdır.²

Taraflar her hangi bir tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna eşlik eden sağlık ya da diğer uyarı ve mesajlara en azından eşit düzeyde görünürlük vermeyi göz önünde bulundurmalıdır. Zorunlu uyarı ve mesajların içeriği ilgili otoriteler tarafından hükmolunmalı, tütün kullanımının sağlık riskleri ve bağımlılık yapıcı özelliğini etkin bir şekilde iletmeli, tütün mamullerinin kullanımından vazgeçirici olmalı ve tütün kullanımını bırakmak için motivasyonu artırmalıdır.

Bunların etkinliğinin azami düzeye çıkarılabilmesi için, Tarafların Sözleşmenin 13.4(b) maddesi uyarınca zorunlu kıldıkları bu uyarı ve diğer mesajların, Sözleşme'nin 11. Madde altında zorunlu kıldığı paketlenme üstündeki uyarı ve diğer mesajlar ile tutarlı olması gereklidir.

Taraflar, tütün endüstrisinin angaje olduğu her türlü reklam, promosyon ve sponsorluğu ilgili devlet otoritelerine bildirmesini zorunlu kılmalıdır. Bildirimler yasayla hükmolunan düzenli aralıklarda ve özel taleplere karşılık olarak yapılmalıdır. Bunlar, hem genel olarak hem de marka bazında aşağıdaki hususlarda bilgi içermelidir:

- İçeriği, biçimi ve medya tipi de dâhil reklam, promosyon veya sponsorluğun türü;

¹ Bu ifadeler, tütün mamullerinin özellikleri, sağlık üzerindeki etkileri veya tehlikelerine dair aldatıcı bir etkiyi bildirmek için kullanılacak, çalışma grubunun kabul ettiği “renk” teriminin ilavesiyle Sözleşmenin 11.1(a) Maddesinden alınmıştır.

² Sözleşmenin 11. Maddesindeki kurallara ve 11.1(a) Maddesine bakınız.

- form and type of media;
- the placement and extent or frequency of the advertising, promotion or sponsorship;
- the identity of all entities involved in the advertising, promotion and sponsorship, including advertising and production companies;

- in the case of cross-border advertising, promotion or sponsorship originating from a Party's territory, the territory or territories in which it is intended to be, or may be, received; and
- the amount of financial or other resources used for the advertising, promotion or sponsorship.

Parties should make the information readily available to the public (e.g. via the Internet)¹ while ensuring the protection of trade secrets.

While the obligations stated in Article 13.4(d) of the Convention regarding disclosure of expenditures by the tobacco industry on advertising, promotion and sponsorship that is not yet prohibited apply only to Parties that do not have a comprehensive ban, all Parties should implement the recommended measures in line with Article 13.5, which encourages Parties to implement measures beyond their obligations under Article 13.4. Requiring disclosure by the tobacco industry of expenditures on all advertising, promotion and sponsorship in which it engages may help Parties that consider that they have a comprehensive ban to identify any advertising, promotion or sponsorship not covered by the ban or engaged in by the tobacco industry in contravention of the ban. Disclosure requirements may have the added benefit of discouraging the tobacco industry from engaging in tobacco advertising, promotion or sponsorship in which it might otherwise engage.

Recommendation

Parties should meet the requirements of Article 13.4 of the Convention regarding any form of tobacco advertising, promotion or sponsorship that is not prohibited. Parties should prohibit all promotion of a tobacco product by any means that are false, misleading, deceptive or likely to create an erroneous impression; mandate health or other appropriate warnings or messages; and require regular disclosure by the tobacco industry to authorities of any advertising, promotion and sponsorship in which it engages. Parties should make the disclosed information readily available to the public.

¹ This provision supports the obligation under Article 12(c) to promote public access to a wide range of information on the tobacco industry as relevant to the objectives of the Convention.

- Reklam, promosyon veya sponsorluğun yeri ve kapsamı veya sıklığı;
- Reklamcılık ve prodüksiyon şirketleri de dâhil reklam, promosyon ve sponsorluk faaliyetlerinde yer alan tüm kuruluşların kimliği;
- Bir Tarafın toprağından kaynaklanan sınır ötesi reklam, promosyon veya sponsorluk durumu söz konusu ise, bu faaliyetin hedef aldığı veya faaliyetin alınabileceğı toprak veya topraklar;
- Reklam, promosyon veya sponsorluk için kullanılacak mali ya da diğerkaynakların tutarı.

Taraflar, ticari sırların korunmasını sağlamak kaydıyla, bilgileri kamuoyunun erişimine hazır bulundurmalıdır (örneğin internet yoluyla¹).

Sözleşmenin 13.4(d) maddesinde belirtilen tütün endüstrisinin reklam, promosyon ve sponsorluk harcamalarını bildirmesi ile ilgili henüz yasaklanmamış yükümlülükler, sadece kapsamlı bir yasak getirmemiş olan Taraflara uygulanırken, tüm Taraflar, tavsiye edilen tedbirleri, kendilerini 13(4) üncü maddedeki yükümlülüklerin ötesinde tedbirler uygulamaya teşvik eden 13(5) inci madde uyarınca uygulamalıdır. Tütün endüstrisinin angaje olduğu tüm reklam, promosyon ve sponsorluk harcamalarının bildirilmesinin zorunlu kılınması, yasak kapsamında bulunmayan reklam, promosyon veya sponsorluğu saptamak için kapsamlı bir yasağına sahip olduklarını düşünen veya yasağın ihlaline tütün endüstrisi tarafından angaje edilmiş bulunan Taraflara yardımcı olabilir. Bildirim zorunlulukları, tütün endüstrisini aksi halde angaje olabileceğı tütün reklam, promosyon veya sponsorluk faaliyetlerine angaje olmaktan vazgeçirmek ilave faydasını sağlayabilir.

Tavsiye

Taraflar, yasaklanmamış her türlü tütün reklam, promosyon veya sponsorluk faaliyeti ile ilgili olarak Sözleşmenin 13.4. Maddesinin zorunluluklarını yerine getirmelidir. Taraflar, bir tütün mamulünün yanlış, yanıltıcı, aldatıcı veya yanlış izlenim yaratma ihtimali olan her türlü araç ile tüm promosyonunu yasaklamalıdır; sağlık ya da diğerkaynak uygun uyarı ve mesajları zorunlu kılmalıdır; ve tütün endüstrisinde angaje olunan tüm reklam, promosyon ve sponsorluk hakkında otoritelere düzenli olarak bildirim yapılmasını zorunlu kılmalıdır. Taraflar, bildirilen bilgileri kamunun erişimine hazır bulundurmalıdır.

¹ Bu hüküm, Madde 12(c) kapsamında yer alan, tütün endüstrisine ilişkin pek çok bilginin Sözleşmenin amaçlarına uygun biçimde kamuoyu erişimine açık tutulması ile ilgili yükümlülüğü desteklemektedir.

CONSISTENCY

Domestic bans and their effective enforcement are the cornerstones of any meaningful comprehensive ban on tobacco advertising, promotion and sponsorship at the global level. Contemporary media platforms such as the Internet, films and direct broadcast satellite easily cross borders, and many forms of advertising, promotion and sponsorship regulated by domestic rules, such as event sponsorship, are broadcast and disseminated widely to other States. Moreover, advertising and promotion are often linked to products such as items of clothing and technological devices or appear in publications, and thus move from one State to another when these items move.

It is obvious that the effectiveness of domestic bans can be undermined unless there is international cooperation.

Cross-border advertising, promotion and sponsorship originating from a Party's territory (out-flowing material)

Article 13.2 of the Convention states that “a comprehensive ban shall include, subject to the legal environment and technical means available to [each] Party, a comprehensive ban on cross-border advertising, promotion and sponsorship *originating from its territory*”.

Implementation of the ban should cover, for example, all publications and products printed or produced within the territory of a Party, whether they are targeting persons within the Party's territory or persons in the territories of other States. It is often difficult to differentiate between publications or products targeting or actually used in the originating State and those targeting and used in other States.

The ban should also apply to the placing of tobacco advertising, promotion and sponsorship on the Internet or another cross-border communications technology by any person or entity within the territory of a Party, whether the material is targeting persons outside or inside that Party's territory.

Moreover, the ban should also apply to any person or entity that broadcasts tobacco advertising, promotion and sponsorship that could be received in another State.

A comprehensive ban on advertising, promotion and sponsorship originating from a Party's territory should also ensure that a Party's nationals – natural persons or legal persons – do not engage in advertising, promotion or sponsorship in the territory of another State, irrespective of whether it is imported back to their State of origin.

Cross-border advertising, promotion and sponsorship entering a Party's territory

Article 13.7 of the Convention states that “Parties which have a ban on certain forms of tobacco advertising, promotion and sponsorship have the sovereign right to ban those forms of cross-border tobacco advertising, promotion and sponsorship entering their territory and to impose equal penalties as those applicable to domestic advertising, promotion and sponsorship originating from their territory in accordance with their national law”.

TUTARLILIK

Yerel yasaklar ve bunların etkin uygulanması, küresel düzeyde uygulanacak her hangi bir anlamlı kapsamlı tütün reklam, promosyon veya sponsorluk yasağının köşe taşlarıdır. İnternet, filmler ve doğrudan uydu yayınları gibi çağdaş medya platformları sınırları kolaylıkla aşmaktadır ve yerel kurallar çerçevesinde düzenlenen faaliyet sponsorluğu gibi pek çok reklam, promosyon ve sponsorluk diğer Devletlere yayınlanmakta ve geniş biçimde yayılmaktadır. İlaveten, reklam ve promosyon kıyafet ve teknolojik alet gibi mamullerle sıklıkla bağlantılıdır veya yayınlarda görünürler ve böylece bu eşyalar taşıdıkları zaman bir Devlettten diğerine taşınmış olurlar.

Yerel yasakların etkinliğinin uluslararası işbirliği olmadıkça baltalanabileceği açıktır.

Bir Tarafın Toprağından (İçeriden Dışarıya) Kaynaklanan Sınır Ötesi Reklam, Promosyon ve Sponsorluk

Sözleşmenin 13.2. Maddesinde şöyle denmektedir: “kapsamlı bir yasak, [her bir] Tarafın mevcut hukuki ortamına ve teknik araçlarına bağlı olarak, *kendi toprağından kaynaklanan* sınır ötesi reklam, promosyon ve sponsorluğun kapsamlı biçimde yasaklanmasını içermelidir”.

Yasağın uygulanması örneğın, bir Tarafın sınırları içerisinde basılan veya üretilen bütün yayınları, bu yayınlar ilgili Tarafın veya başka Tarafların sınırları içerisindeki insanları hedef alıyor olsa da, kapsmalıdır. Çıkış ülkesini hedefleyen veya aslında orada kullanılan yayın ve mamuller ile diğer ülkeleri hedefleyen veya oralarda kullanılan yayın ve mamulleri ayırt etmek genellikle zordur.

Yasak, söz konusu materyal o Tarafın sınırları içindeki veya dışındaki insanları hedef alsada almasa da, bir Tarafın sınırları içerisinde herhangi bir şahıs veya kuruluş tarafından internet veya başka bir sınır ötesi iletişim teknolojisine tütün reklam, promosyon veya sponsorluğu yerleştirilmesinde de uygulanmalıdır.

İlaveten, yasak başka bir Devlette alınabilecek tütün reklam, promosyon veya sponsorluğunu yayınlayan bütün şahıs ve kuruluşlara uygulanmalıdır.

Bir Tarafın toprağından kaynaklanan reklam, promosyon ve sponsorluk üzerindeki kapsamlı bir yasak, o Tarafın vatandaşlarının – gerçek veya tüzel kişiler - başka bir Devletin toprağı içinde, kaynaklandığı Devlete geri ithal edilip edilmediklerine bakılmaksızın, reklam, promosyon veya sponsorluğa angaje olmamasını da sağlamalıdır.

Bir Tarafın Toprağına Giren Sınır Ötesi, Reklam, Promosyon ve Sponsorluk

Sözleşmenin 13.7. Maddesinde şöyle denmektedir: “Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğunun çeşitli biçimlerine yasak uygulayan Taraflar, ülkelerine giren sınır ötesi reklam, promosyon ve sponsorluk biçimlerini yasaklama ve ulusal hukuklarına göre kendi toprağından kaynaklanan reklam, promosyon ve sponsorluk cezalarına eşit cezalar uygulama konusunda egemen hakka sahiptir”.

Implementation of the ban should cover, for example, publications and products printed or produced in other States entering the territory of a Party or targeting persons in that territory. Parties should consider carrying out sampling checks for imported consignments of printed publications. If such publications are printed, published or distributed by nationals of a Party or by entities established in a Party's territory, they should be held liable and the ban should be enforced to the fullest extent possible.¹ The ban should also apply to all Internet content that is accessible within a Party's territory and to any other audio, visual or audiovisual material broadcast into or otherwise received in a Party's territory, whether or not it is targeting persons in the territory of that Party.

Recommendations

Parties with a comprehensive ban or restrictions on tobacco advertising, promotion and sponsorship should ensure that any cross-border tobacco advertising, promotion and sponsorship originating from their territory is banned or restricted in the same manner as domestic tobacco advertising, promotion and sponsorship. Parties should make use of their sovereign right to take effective actions to limit or prevent any cross-border tobacco advertising, promotion and sponsorship entering their territory, whether from Parties that have restrictions or from non-Parties, recognizing that in some cases effective actions might have to be addressed in a protocol.

RESPONSIBLE ENTITIES

The responsible entities should be defined widely, covering the entire marketing chain. Primary responsibility should lie with the initiator of advertising, promotion or sponsorship, usually tobacco manufacturers, wholesale distributors, importers, retailers and their agents and associations.

Moreover, many other entities are involved in tobacco advertising, promotion and sponsorship and should also be held responsible.

Responsibility cannot be attributed in the same manner to all entities as their involvement in the production, placement and dissemination of tobacco advertising, promotion and sponsorship varies. In the case of tobacco sponsorship, the responsible entities are those that make any relevant form of contribution, those that receive any relevant form of contribution and any intermediaries that facilitate the making or receiving of any relevant form of contribution. When tobacco advertising and promotion involve communication, the way in which entities should be held responsible depends on their role in the production and dissemination of the content of the communication and the possibilities they have to control it. The disseminator should be made responsible in so far as it is aware of, or was in a position to become aware of, the content of the advertising and promotion. This is true for whatever media or communications technology is involved, but it applies especially to controlling content on the Internet and disseminated via direct broadcast satellite.

¹ A Party may also enforce its ban against non-nationals in some circumstances. How to address nationals of other Parties may be the subject of provisions of a possible protocol on cross-border advertising, promotion and sponsorship.

Yasağın uygulaması, örneğin, başka Devletlerde basılmış veya üretilmiş olup bir Taraf'ın toprağına giren ve o Taraf'ın toprağındaki şahısları hedef alan yayınları ve ürünleri de kapsmalıdır. Taraflar, basılı yayınlara ithal edilen sevkiyatlarının numune kontrollerinin sürdürülmesini göz önünde bulundurmalıdır. Eğer bu tür yayınlar bir Taraf'ın vatandaşları veya o Taraf'ın toprağında kurulmuş kuruluşlar tarafından basılır, yayınlanır veya dağıtılırsa bunlar sorumlu tutulmalı ve yasağın mümkün olan en kapsamlı ölçüde uygulanmalıdır¹. Yasak aynı zamanda, bir Tarafın topraklarındaki kişileri hedef alıp almadığına bakılmaksızın, bir Tarafın toprağı içinde erişilebilen bütün İnternet içeriğine ve bu Tarafın toprağına yayınlanan veya bunun dışında buradan alınan diğer bütün işitsel, görsel veya görsel-işitsel materyallere uygulanmalıdır.

Tavsiye

Tütün reklam, promosyon veya sponsorluğına yönelik kapsamlı yasak veya kısıtlamaları bulunan Taraflar, kendi toprağından kaynaklanan her türlü sınır ötesi tütün reklam, promosyon ve sponsorluğun da aynı şekilde yasak olmasını veya kısıtlanmasını sağlamalıdır. Taraflar, kısıtlama uygulayan Taraflardan veya Taraf olmayanlardan, kendi toprağına giren her türlü sınır ötesi tütün reklam, promosyon ve sponsorluğunu sınırlamaya veya önlemeye yönelik etkin faaliyetlerde bulunma egemen haklarını, bazı durumlarda etkin tedbirlerin bir protokolle belirlenmesi gerekebileceğini dikkate alarak, kullanmalıdır.

SORUMLU KURULUŞLAR

Sorumlu kuruluşlar, pazarlama zincirinin bütününü kapsayarak geniş bir biçimde tanımlanmalıdır. Birincil sorumluluk, reklam, promosyon veya sponsorluğı başlatanlarda; genellikle tütün imalatçıları, toptan dağıtıcıları, ithalatçıları, perakende satıcıları ve temsilcileri ve örgütlerinde olmalıdır.

İlaveten, tütün reklam, promosyon ve sponsorluğına birçok diğer kuruluş dahildir ve bunlar da sorumlu tutulmalıdır.

Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğunun üretimi, yerleştirilmesi ve yayılmasına katılım farklılık gösterdiği için sorumluluk bütün kuruluşlara aynı şekilde atfedilemez. Tütün sponsorluğı söz konusu olduğunda sorumlu kuruluşlar, herhangi bir katkıda bulunanlar, herhangi bir katkı alanlar veya katkıda bulunulması veya katkı alınmasını kolaylaştıran araçlardır. Tütün reklam ve promosyonu iletişimi içerdiği zaman, kuruluşların sorumlu tutulma şekilleri iletişimin içeriğinin yapımı ve yayılmasındaki rollerine ve bunları kontrol etme olasılıklarına bağlıdır. İçeriği yayan, ilgili içeriğin reklam ve promosyon olduğunun ayırında olduğu veya bunun farkına varma durumunda olduğunda sorumlu tutulmalıdır. Aynı durum her türlü medya veya iletişim teknolojisinin dâhil olduğu durumlar için geçerlidir, fakat internet ve doğrudan uydu yayını vasıtasıyla dağıtılan içeriğin kontrolü söz konusu olduğunda özellikle uygulanır.

¹ Bir Taraf bazı durumlarda vatandaşları dışında şahıslara da yasak uygulayabilir. Diğer Tarafların vatandaşlarına nasıl muamele edileceği sınır aşırı reklam, promosyon ve sponsorluğına yönelik yapılacak bir protokolle belirlenebilir.

In relation to all forms of media and communications:

- Persons or entities that produce or publish content (e.g. advertising agencies, designers, publishers of newspapers and other printed materials, broadcasters and producers of films, television and radio programmes, games and live performances, and Internet, mobile phone, satellite and game content producers) should be banned from including tobacco advertising, promotion and sponsorship.
- Persons or entities such as media and events organizers, sportspeople, celebrities, film stars and other artists should be banned from engaging in tobacco advertising, promotion and sponsorship.
- Particular obligations (for example, remove or disable access to content) should be applied to other entities involved in analogue or digital media and communication (such as social networking sites, Internet service providers and telecommunication companies), once they have been made aware of tobacco advertising, promotion and sponsorship.

In the case of legal entities, the responsibility should normally lie with the company, not with an individual employee.

A contract, agreement or arrangement concerning tobacco advertising, promotion or sponsorship should be held invalid if it is agreed in violation of a comprehensive ban.

In relation to the Internet, for example, there are five principal categories of responsible entity upon which bans or particular obligations should be imposed.

- *Content producers* create the content or cause it to be created. These include tobacco companies, advertising agencies and producers of television programmes, films and games that are distributed online. Content producers should be *banned* from including tobacco advertising, promotion or sponsorship in the content they produce.
- *Content publishers* include publishers and entities that select content before it is made available to Internet users (e.g. Internet sites of newspapers or broadcasters). Content publishers should be *banned* from including tobacco advertising, promotion or sponsorship in the content they make available.
- *Content hosts* are entities that control Internet-connected computer servers on which content is stored, including entities that aggregate content produced by others without selecting the content before they make it available to Internet users (such as social networking Internet sites). Content hosts should have an *obligation to remove or disable access to* tobacco advertising, promotion and sponsorship *once they have been made aware of the content*.

Her türlü medya ve haberleşme biçimiyle ilgili olarak:

- İçerik yayınlayan şahısların veya kuruluşların (örneğin gazete ve diğer materyallerin reklam ajansları, tasarımcıları ve yayıncıları; film, televizyon ve radyo programları, oyunlar ve canlı performanslar yayıncıları ve yapımcıları; internet, mobil telefon, uydu ve oyun içeriği yapımcıları) bütün reklam, promosyon veya sponsorluk faaliyetlerini yayınlarına dâhil etmeleri yasaklanmalıdır.
- Medya ve organizasyon düzenleyenler, sporcular, ünlüler, film yıldızları ve diğer sanatçılar gibi kişi ve kuruluşların bütün reklam, promosyon ve sponsorluklarına angaje olmaları yasaklanmalıdır.
- Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğu konusunda farkındalık oluşturulduğunda, analog ve dijital medya ve haberleşme alanında yer alan (sosyal ağ siteleri, internet servis sağlayıcıları ve telekomünikasyon şirketleri gibi) diğer kuruluşlara (içeriğe erişimi kaldırma veya yasaklama gibi) özel yükümlülükler getirilmelidir.

Tüzel kişiler söz konusu olduğunda sorumluluk normal olarak, çalışan bireye değil şirkete ait olmalıdır.

Tütün reklam, promosyon veya sponsorluğuna ilişkin bir sözleşme, anlaşma veya düzenleme, kapsamlı bir yasağı ihlal ederek kabul edildiyse geçersiz kılınmalıdır.

İnternete ilişkin olarak, örneğin, yasaklamaların ve özel yükümlülüklerin uygulanması gereken beş ana sorumlu kuruluş kategorisi bulunmaktadır:

- *İçerik üreticileri* içeriği oluşturur veya oluşturulmasını sağlar. Tütün şirketleri, reklam ajansları ve çevrimiçi dağıtılan televizyon programı, film ve oyunların yapımcılarını içerir. İçerik üreticilerinin ürettikleri içerikte tütün reklam, promosyon veya sponsorluğu kullanmaları *yasaklanmalıdır*.
- *İçerik yayıncıları*, internet kullanıcılarına sunulmadan önce içeriği seçen yayıncılar ve kuruluşları içerir (örneğin, gazetelerin veya yayıncıların internet siteleri). İçerik yayıncılarının sundukları içerikte tütün reklam, promosyon veya sponsorluğu kullanmaları *yasaklanmalıdır*.
- *İçerik sunucuları*, içeriğin depolandığı internete bağlı bilgisayar sunucularını kontrol eden kuruluşlardır. İnternet kullanıcılarına sunmadan önce başkalarının ürettiği içeriği seçmeksizin bir araya getiren kuruluşlar (örneğin, internet üzerindeki sosyal ağ siteleri) bu kapsamdadır. İçerik sunucuları, ilgili içeriğin reklam ve promosyon olduğunun *farkına vardığında* bu içeriğe *erişimi yasaklamak veya kaldırmakla yükümlü olmalıdır*.

- *Content navigators* are entities, such as Internet search engines, that facilitate the location of content by users of communications services. Content navigators should have an *obligation to disable access to tobacco advertising, promotion and sponsorship once they have been made aware of the content.*
- *Access providers* are entities that provide end-user access to communications services, such as Internet service providers and mobile telephone companies. Access providers should have an *obligation to disable access to tobacco advertising, promotion and sponsorship once they have been made aware of the content.*

Unlike the obligations on content producers, content publishers and content hosts, Parties could limit the obligations on content navigators and Access providers to using reasonable efforts to disable access in light of what is technically possible.

Recommendation

The entities responsible for tobacco advertising, promotion and sponsorship should be defined widely, and the way in which they are held responsible should depend on their role.

Primary responsibility should lie with the initiator of advertising, promotion or sponsorship, usually tobacco manufacturers, wholesale distributors, importers, retailers and their agents and associations.

Persons or entities that produce or publish media content should be banned from including tobacco advertising, promotion and sponsorship in the content they produce or publish. Persons or entities (such as events organizers, sportspeople and celebrities) should be banned from engaging in tobacco advertising, promotion and sponsorship.

Particular obligations, for example, to remove content should be applied to other entities involved in analogue or digital media after they have been made aware of the tobacco advertising, promotion and sponsorship.

DOMESTIC ENFORCEMENT OF LAWS ON TOBACCO ADVERTISING, PROMOTION AND SPONSORSHIP

Sanctions

Parties should introduce and apply effective, proportionate and dissuasive penalties (including fines, corrective advertising remedies and licence suspension or cancellation). In order that the penalties imposed be effective deterrents they should be graded and commensurate with the nature and seriousness of the offence(s), including a first offence, and should outweigh the potential economic benefits to be derived from the advertising, promotion or sponsorship.

Repeat infringements should incur a highly significant penalty for a manufacturer or responsible entity. In the case of frequent or flagrant infringements, more stringent sanctions should be imposed, including possible imprisonment. Sanctions should also include the obligation to remedy the infringement, for example by:

- *İçerik gezginleri*, iletişim hizmetlerini kullananlar tarafından içeriğin yerinin bulunmasını kolaylaştıran İnternet arama motorları gibi kuruluşlardır. İçerik gezginleri, ilgili içeriğin reklam ve promosyon olduğunun farkına vardığında bu içeriğe erişimi kaldırmakla yükümlü olmalıdır.
- *Erişim sağlayıcıları*, son kullanıcıların iletişim hizmetlerine erişimini sağlayan internet servis sağlayıcıları ve mobil telefon şirketleri gibi kuruluşlardır. Erişim sağlayıcıları, ilgili içeriğin reklam ve promosyon olduğunun farkına vardığı anda bu içeriğe erişimi kaldırmakla yükümlü olmalıdırlar.

Taraflar içerik üreticileri, erişimi engellemek için akla yatkın yollar kullanarak, içerik yayıncıları ve içerik sunucuları üzerindeki yükümlülüklerden farklı olarak, içerik gezginlerinin ve erişim sağlayıcıları üzerindeki yükümlülükleri teknik olarak mümkün olanlar ışığında uygun girişimlerle sınırlı tutabilirler.

Tavsiye

Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğundan sorumlu kuruluşlar geniş kapsamlı olarak tanımlanmalıdır ve nasıl sorumlu tutulacakları rollerine bağlı olmalıdır.

Birincil sorumluluk, reklam, promosyon veya sponsorluğu başlatanlarda; genellikle tütün imalatçıları, toptan dağıtıcıları, ithalatçıları, perakende satıcıları ve temsilcileri ve örgütlerinde olmalıdır.

Medya içeriği yapan ya da yayımlayan şahıs ya da kuruluşların tütün reklam, promosyon veya sponsorluğunu yaptıkları veya yayımladıkları içeriğe dahil etmeleri yasaklanmalıdır.

Şahıs veya kuruluşların (faaliyet organizatörleri, spor şahsiyetleri, ünlüler gibi) tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna angaje olmaları yasaklanmalıdır.

Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğu konusunda farkındalık oluşturulduktan sonra, analog veya dijital medyaya dahil diğer kuruluşlara, örneğin içeriği kaldırma gibi özel yükümlülükler getirilmelidir.

TÜTÜN REKLAM, PROMOSYON VE SPONSORLUK YASALARININ YEREL OLARAK UYGULANMASI

Yaptırımlar

Taraflar etkin, orantılı ve caydırıcı cezalar (para cezaları, düzeltici reklam çözümleri, ruhsat askıya alınması veya iptalinin de dahil olduğu) getirmeli ve uygulamalıdırlar. Uygulanan cezaların etkin biçimde caydırıcı olabilmesi için işlenen ilk suç da dahil bunlar kademelendirilmeli ve suç(ların) doğasına ve ciddiyetine uygun olmalı ve reklam, promosyon veya sponsorluğun getireceği potansiyel ekonomik faydalardan daha ağır basmalıdır.

Mükerrer ihlaller karşısında imalatçıya veya sorumlu kuruluşa hayli önemli bir ceza verilmelidir. Sık veya aleni ihlallerde muhtemel hapis cezası da dâhil daha katı yaptırımlar uygulanmalıdır. Yaptırımlar ihlalin düzeltilmesi yükümlülüğünü de kapsamalıdır. Örneğin:

- removal of the advertising, promotion or sponsorship;
- publication of court decisions in a manner to be determined by the court and at the expense of the party or parties designated by the court; and
- funding of corrective or counter-advertising.

Sanctions should be applied to the conduct of entities and not only to individuals (including corporate entities that can be held responsible for the conduct of related corporate entities outside the territory but with an effect within the territory). Sanctions should also be applied to the conduct of managers, directors, officers and/or legal representatives of corporate entities when those individuals bear responsibility for the corporate entity's conduct.

Licensing of tobacco manufacturers, wholesale distributors, importers and retailers can be an effective method for controlling advertising, promotion and sponsorship. A licence would be granted or renewed only if the applicant could ensure compliance with the legal requirements. In cases of noncompliance, the licence could be withdrawn for a certain time or cancelled. For responsible entities not directly involved in producing or selling tobacco (such as broadcasters) when such entities are required to be licensed, compliance with the provisions on tobacco advertising, promotion and sponsorship should be included in the criteria for granting, renewing, suspending or revoking a licence.

If deterrent sanctions are in place, enforcement authorities might be successful in putting an end to illegal practices without court proceedings (e.g. by contacts, meetings, warnings, administrative decisions and periodic penalty payments).

Monitoring, enforcement and access to justice

Parties should designate a competent, independent authority to monitor and enforce the laws and entrust it with the necessary powers and resources. This agency should have the power to investigate complaints, seize unlawful advertising or promotion, and pronounce on complaints and/or initiate appropriate legal proceedings.

Civil society and citizens should be involved in the monitoring and effective enforcement of the ban. Civil society organizations, notably entities such as public health, health care, prevention, youth protection or consumer organizations, can be expected to undertake rigorous monitoring, and legislation should specify that members of the public may initiate complaints.

In addition, civil law options should be made available to oppose tobacco advertising, promotion and sponsorship. National law should enable any interested person or nongovernmental organization to initiate legal action against illegal tobacco advertising, promotion and sponsorship.

The enforcement programme may include a toll-free telephone complaint hotline, an Internet web site or a similar system to encourage the public to report violations.

- Reklam, promosyon veya sponsorluğun kaldırılmasıyla;
- Mahkeme kararlarının mahkemece belirlenecek biçimde yayımlanması ve yayın masraflarının mahkeme tarafından tayin edilecek taraf veya taraflarca karşılanmasıyla;
- Düzeltici ilanların veya karşı-reklamın finansmanı ile.

Yaptırımlar yalnızca bireylere değil, kuruluşların davranışlarına yönelik olarak da uygulanmalıdır (bir Taraf'ın sınırları dışındaki ilgili kurumsal kuruluşların, Taraf'ın sınırları içerisinde etki doğuran davranışları için söz konusu kurumsal kuruluşların sorumlu tutulması da buna dâhildir). Bir şirketin kuruluşlarının yöneticileri, direktörleri, görevlileri ve/veya yasal temsilcilerinin söz konusu kurumsal kuruluşun davranışında sorumluluklarının bulunması halinde bu şahıslara da yaptırım uygulanmalıdır.

Tütün imalatçıları, toptan dağıtıcıları, ithalatçıları ve perakendecilerinin lisanslanması reklam, promosyon ve sponsorluğun kontrolünde etkili bir yöntem olabilir. Lisans, ancak başvuru sahibinin yasal zorunluklarla uyum sağlaması durumunda verilmeli veya yenilenmelidir. Uyumsuzluk durumunda ruhsat belirli bir süreliğine askıya alınabilir veya iptal edilebilir. Tütün üretimine veya satışına doğrudan dahil olmayan sorumlu kuruluşların (örn. yayıncılar) lisanslandırılması zorunlu kılındığında, tütün reklam, promosyon ve sponsorluk hükümlerine uyum; lisans verilmesi, yenilenmesi, askıya alınması veya iptal edilmesi için olan kriterlere dâhil edilmelidir.

Caydırıcı yaptırımlar mevcutsa uygulama otoriteleri mahkeme işlemleri olmaksızın (örneğin, temaslarla, toplantılarla, uyarılarla, idari kararlarla ve periyodik ceza ödemeleriyle) yasadışı uygulamalara son vermede başarılı olabilir.

İzleme, Uygulama ve Hukuka Erişim

Taraflar yasaların izlenmesi ve uygulanması için yetkin, bağımsız bir otorite tayin etmeli ve bu otoriteye gerekli yetki ve kaynakları sağlamalıdır. Bu kurum şikâyetleri soruşturma, yasadışı reklam ve promosyona el koyma, şikâyetler konusunda karar verme ve/veya uygun yasal işlemleri başlatma yetkisine sahip olmalıdır.

Sivil toplum ve vatandaşlar yasağın izlenmesine ve uygulanmasına dahil olmalıdır. Özellikle halk sağlığı, sağlık bakımı, koruyucu hekimlik, gençlerin korunması veya tüketici örgütleri kuruluşları gibi sivil toplum kuruluşlarının dikkatli izleme yapması beklenebilir, ve mevzuat kamuoyunun şikâyetinde bulunabileceğini belirlemelidir.

Buna ilaveten, medeni kanun seçeneklerinde tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna karşı çıkma seçeneği bulunur hale getirilmelidir. Ulusal hukuk, ilgilenen her şahsın veya hükümet dışı örgütlerin yasaya aykırı tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna karşı yasal işlem başlatmasını mümkün kılmalıdır.

Uygulama programı, kamuoyunun ihlalleri bildirmesini teşvik etmek için ücretsiz bir şikâyet hattı, internet sitesi veya benzer bir sistem içerebilir.

Recommendation

Parties should introduce and apply effective, proportionate and dissuasive penalties. Parties should designate a competent, independent authority to monitor and enforce the law and entrust it with the necessary powers and resources. Civil society should be involved in the monitoring and enforcement of the law and have access to justice.

PUBLIC EDUCATION AND COMMUNITY AWARENESS

In the spirit of Article 12 of the Convention,¹ Parties should promote and strengthen public awareness of tobacco advertising, promotion and sponsorship in all sectors of society, using all available communication tools. Parties should, inter alia, adopt appropriate measures to promote broad access to effective, comprehensive public education and awareness programmes that underline the importance of a comprehensive ban, educate the public concerning its necessity and explain why advertising, promotion and sponsorship by the tobacco industry is unacceptable.

Engaging the support of the community to monitor compliance and report violations of laws against tobacco advertising, promotion and sponsorship is an essential element of enforcement. In order for members of the community to perform this role, they must be made aware of the problem and understand the law and the ways in which they can act on breaches.

Parties should implement public education and awareness programmes, inform members of the community about existing laws on tobacco advertising, promotion and sponsorship, the steps that can be taken to inform the relevant government agency of any advertising, promotion or sponsorship, and the steps that can be taken against a person who has engaged in tobacco advertising, promotion or sponsorship in breach of the law.

Recommendation

Parties should promote and strengthen, in all sectors of society, public awareness of the need to eliminate tobacco advertising, promotion and sponsorship, the laws against it, and the ways in which members of the public can act on breaches of these laws.

INTERNATIONAL COLLABORATION

The effectiveness of efforts to eliminate tobacco advertising, promotion and sponsorship depends not only on the initiatives undertaken by individual Parties but also on the extent to which Parties cooperate in addressing tobacco advertising, promotion and sponsorship. Effective international cooperation will be essential to the elimination of both domestic and cross-border tobacco advertising, promotion and sponsorship.

¹ "Education, communication, training and public awareness".

Tavsiye

Taraflar etkin, orantılı ve caydırıcı cezalar getirmeli ve uygulamalıdır. Taraflar yasaların izlenmesi ve uygulanması için yetkin, bağımsız bir otorite tayin etmeli ve bu otoriteye gerekli yetki ve kaynakları sağlamalıdır. Sivil toplum, yasanın izlenmesinde ve uygulanmasında rol almalı ve hukuka erişimi bulunmalıdır.

HALKIN EĞİTİMİ VE TOPLUM FARKINDALIĞI

Taraflar, Sözleşmenin 12 nci maddesinin ruhuna uygun olarak¹, mevcut bütün iletişim araçlarını kullanarak toplumun bütün kesimlerinde tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik toplum farkındalığını teşvik etmeli ve güçlendirmelidir. Taraflar, diğerleri arasında, kapsamlı bir yasağın önemini vurgulayan etkin ve kapsamlı halk eğitimi ve toplumsal farkındalık programlarına yaygın erişimi teşvik edecek uygun tedbirleri almalı, kamuoyunu bunun gerekliliği konusunda eğitmeli ve tütün endüstrisince yapılan reklam, promosyon ve sponsorluğun neden kabul edilemez olduğunu açıklamalıdır.

Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik yasaya uyumun izlenmesi ve ihlallerin bildirilmesinde toplumun desteğinin alınması, uygulamanın olmazsa olmaz unsurlarından biridir. Toplum üyeleri bu rolü yerine getirebilmek için, sorunun farkında olmalı ve yasayı ve ihlaller hakkında izleyecekleri yolu anlamalıdır.

Taraflar, toplum eğitimi ve farkındalık programları uygulamalı, tütün reklam, promosyon ve sponsorluğuna yönelik mevcut yasalar, herhangi bir reklam, promosyon veya sponsorluk konusunda ilgili hükümet kurumunu bilgilendirmek için atılabilecek adımlar ve tütün reklam, promosyon ve sponsorluk çalışmalarında yer almakta olup yasayı ihlal eden şahıslara karşı atılabilecek adımlar hakkında toplum üyelerini bilgilendirmelidir.

Tavsiye

Taraflar, toplumun tüm kesimlerinde tütün reklam, promosyon ve sponsorluğunun ortadan kaldırılması ihtiyacı, buna karşı olan yasalar ve toplum üyelerinin ihlaller karşısında izlenecek yollar hususunda farkındalığını teşvik etmeli ve güçlendirmelidir.

ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ

Tütün reklam, promosyon ve sponsorluğunu ortadan kaldırmaya yönelik çalışmaların etkinliği yalnızca Tarafların bireysel girişimlerine değil, aynı zamanda tütün reklam, promosyon ve sponsorluğu konusunda yaptıkları işbirliğinin düzeyine de bağlıdır. Hem yerel hem sınırötesi tütün reklam, promosyon ve sponsorluğunun ortadan kaldırılabilmesi için etkin uluslararası işbirliği esastır.

¹ “Eğitim, iletişim, öğretim ve toplum farkındalığı”.

Parties to the Convention already have undertaken commitments with respect to international cooperation, including under Article 13.6 (*Cooperation in the development of technologies and other means necessary to facilitate the elimination of cross-border advertising*); Article 19 (*Liability*); Article 20 (*Research, surveillance and exchange of information*); particularly Article 20.4 (*Exchange of publicly available, scientific, technical, socioeconomic, commercial and legal information, as well as information regarding the practices of the tobacco industry*); Article 21 (*Reporting and exchange of information*); Article 22 (*Cooperation in the scientific, technical, and legal fields and provision of related expertise*); and Article 26 (*Financial resources*).

In addition to the recommendations in these guidelines, the Conference of the Parties also takes note of the recommendations of the working group on other measures with respect to facilitation of the exchange of information and other cooperation between Parties that would contribute to the elimination of cross-border advertising, promotion and sponsorship.¹ Such measures to eliminate domestic tobacco advertising, promotion or sponsorship are also beneficial, recognizing that Parties would benefit from sharing information, experience and expertise in respect of *all* tobacco advertising, promotion and sponsorship, not only cross-border tobacco advertising, promotion and sponsorship.

APPENDIX

Indicative (non-exhaustive) list of forms of tobacco advertising, promotion and sponsorship within the terms of the Convention

- communication through audio, visual or audiovisual means: print (including newspapers, magazines, pamphlets, leaflets, flyers, letters, billboards, posters, signs), television and radio (including terrestrial and satellite), films, DVDs, videos and CDs, games (computer games, video games or online games), other digital communication platforms (including the Internet and mobile phones) and theatre or other live performance;
- brand-marking, including in entertainment venues and retail outlets and on vehicles and equipment (e.g. by use of brand colours or schemes of colours, logos or trademarks);
- display of tobacco products at points of sale;
- tobacco product vending machines;
- Internet sales of tobacco products;
- brand stretching and brand sharing (product diversification);
- product placement (i.e. the inclusion of, or reference to, a tobacco product, service or trademark in the context of communication (see above), in return for payment or other consideration);
- provision of gifts or discounted products with the purchase of tobacco products (e.g. key rings, T-shirts, baseball hats, cigarette lighters);
- supply of free samples of tobacco products, including in conjunction with marketing surveys and taste testing;

¹ Decision FCTC/COP3(14)

Sözleşme Tarafları uluslararası işbirliği konusunda farklı maddeler altında çeşitli taahhütlerde bulunmuş durumdadırlar: Madde 13.6 (*Sınır ötesi reklamların ortadan kaldırılmasının kolaylaştırılması için gerekli teknolojilerin ve diğer araçların geliştirilmesi konusunda işbirliği*), Madde 19 (*Yükümlülük*), Madde 20 (*Araştırma, gözetim ve bilgi alışverişi*), özellikle Madde 20.4 (*Halka açık, bilimsel, teknik, sosyoekonomik, ticari ve hukuki bilgiler ile tütün endüstrisinin uygulamalarına ilişkin bilgi alışverişi*), Madde 21 (*Raporlama ve bilgi alışverişi*), 22. Madde (*bilimsel, teknik ve hukuki alanlarda işbirliği ve ilgili uzmanlığın sağlanması*) ve Madde 26 (*Mali kaynaklar*).

Taraflar Konferansı, bu kılavuz ilkelerdeki tavsiyelere ilave olarak, sınır ötesi reklam, promosyon ve sponsorluğun ortadan kaldırılmasına katkıda bulunabilecek Taraflar arasında bilgi alışverişini ve diğer işbirliği biçimlerini kolaylaştıracak diğer önlemler hakkında çalışma grubunun tavsiyelerini de dikkate alır.¹ Yalnızca sınırötesi tütün reklam, promosyon ve sponsorluğu değil tüm reklam, promosyon ve sponsorlukları ile ilgili bilgi, deneyim ve uzmanlık paylaşımının Tarafların yararına olacağı kanaati ışığında, yerel tütün reklam, promosyon ve sponsorluğunu ortadan kaldırmaya yönelik bu tür önlemler de faydalıdır.

EK

Sözleşmeye Göre Tütün Reklam, Promosyon ve Sponsorluğu Çeşitlerinin Örnek Listesi (Tam Liste Değildir)

- İşitsel, görsel veya görsel-işitsel araçlarla iletişim: basılı materyaller (gazeteler, dergiler, kitapçıklar, broşürler, el ilanları, mektuplar, ilan panoları, posterler, işaretler dahil), televizyon ve radyo (karasal yayınlar ve uydu yayınları dahil), filmler, DVDler, videolar, CDler, oyunlar (bilgisayar oyunları, video oyunları veya çevrimiçi oyunlar) diğer dijital iletişim platformları (İnternet ve mobil telefonlar dahil) ve tiyatro ya da diğer canlı performanslar;
- Eğlence mekanlarında, perakende mağazalarında, araçlarda ve ekipmanlarda kullanılanlar da dahil marka işaretleme (örneğin marka renklerinin veya renk bileşimlerinin, logoların veya ticari adların kullanılması ile);
- Tütün mamullerinin satış noktalarında teşhir edilmesi;
- Tütün mamulleri için kullanılan otomatik satış makineleri;
- Tütün mamullerinin internet üzerinden satışı;
- Marka esnetme ve marka paylaşımı (mamul çeşitlendirme);
- Para karşılığı veya başka mülahazalarla mamul yerleştirme (iletişim bağlamında (yukarı bakınız) tütün mamul, hizmet veya ticari markalarına yer verilmesi veya atıfta bulunulması);
- Tütün mamulü satın alınması karşılığında armağan veya indirimli mamul sağlanması (örneğin anahtarlık, tişört, şapka, çakmak);
- Pazarlama araştırmaları veya tadım testi çalışmalarında yapılanlar da dâhil ücretsiz tütün mamulü numunesi arz edilmesi;

¹ FCTC/COP3(14) sayılı karar.

- incentive promotions or loyalty schemes, e.g. redeemable coupons provided with purchase of tobacco products;
- competitions, associated with tobacco products or brand names,
- whether requiring the purchase of a tobacco product or not;
- direct targeting of individuals with promotional (including informational) material, such as direct mail, telemarketing, “consumer surveys” or “research”;
- promotion of discounted products;
- sale or supply of toys or sweets that resemble tobacco products;
- payments or other contributions to retailers to encourage or induce them to sell products, including retailer incentive programmes (e.g. rewards to retailers for achieving certain sales volumes);
- packaging and product design features;
- payment or other consideration in exchange for the exclusive sale or prominent display of a particular product or particular manufacturer’s product in a retail outlet, at a venue or at an event;
- sale, supply, placement and display of products at educational establishments or at hospitality, sporting, entertainment, music, dance and social venues or events;
- provision of financial or other support to events, activities, individuals or groups (such as sporting or arts events, individual sportspeople or teams, individual artists or artistic groups, welfare organizations, politicians, political candidates or political parties), whether or not in exchange for publicity, including corporate social responsibility activities; and
- provision of financial or other support by the tobacco industry to venue operators (such as pubs, clubs or other recreational venues) in exchange for building or renovating premises to promote tobacco products or the use or provision of awnings and sunshades.

- Özendirici promosyonlar veya bağlılık programları, örneğin, tütün mamullerinin satın alımıyla sağlanan amorti kuponları;
- Karşılığında tütün mamulü satın alınması gereksin veya gerekmesin, tütün mamulleriyle veya marka adlarıyla ilişkilendirilmiş yarışmalar;
- Bireylerin doğrudan posta, tele-pazarlama, “tüketici anketleri” ya da “araştırma” gibi promosyonel materyallerle (bilgisel düzeyde olanlar dahil) doğrudan hedef alınması;
- İndirimli mamullerin promosyonu;
- Tütün mamullerine benzeyen oyuncakların veya şekerlemelerin satılması veya arz edilmesi;
- Perakendecilere, ürünleri satmaya teşvik ve ikna etmek için perakende teşvik programlarını da içeren ödeme yapılması veya başka katkılarda bulunulması (örneğin belirli satış hacimlerine ulaşan perakendecilerin ödüllendirilmesi);
- Paketleme ve mamul tasarımı özellikleri;
- Perakende mağazalarında, herhangi bir mekanda veya faaliyetde yalnızca belirli bir mamulün veya belirli bir imalatçının mamulünün satılması veya dikkat çeker tarzda teşhir edilmesi karşılığında ödeme yapılması veya başka bir karşılığın verilmesi;
- Eğitim kurumlarında veya ikram, spor, eğlence, müzik, dans mekanlarında, sosyal mekanlarda veya faaliyetlerde mamul satışı, arzı, yerleştirilmesi ve teşhiri;
- Tanıtım karşılığında olsun veya olmasın, faaliyetlere, etkinliklere, bireylere veya gruplara (spor veya sanat etkinlikleri, bireysel sporcular ve takımlar, bireysel sanatçılar veya sanatçı grupları, sosyal yardım kuruluşları, siyasetçiler, siyasi adaylar veya siyasi partiler) mali veya başka türlü destek sağlanması, kurumsal sosyal sorumluluk faaliyetleri de dahil;
- Tütün mamullerinin promosyonunu yapmak amacıyla mekan inşası veya tadilatı karşılığında tütün endüstrisi tarafından mekan işletmecilerine (barlar, kulüpler ve diğer rekreasyon mekanları gibi) mali veya başka türlü destek sağlanması ya da bu mekanlar tarafından tente ve güneş şemsiyesi kullanılması.